PROVINCIE UTRECHT

Concept notulen

OPENBARE VERGADERING PROVINCIALE STATEN VAN UTRECHT

Jaar	**2021**
Vergaderdatum	**27 januari 2021**
Publicatiedatum	**11 februari 2021**

Inhoudsopgave

Leden van de Provinciale Staten van Utrecht 2

Opening 3

Vaststellen agenda 4

Vragenhalfuurtje 8

Statenvoorstel opdrachtbevestiging controle JR 2020 (PS2021FAC01) 11

Statenvoorstel Krediet ten behoeve van vervanging dienstauto's (PS2021BEM03) 11

Statenvoorstel tot gewijzigd inzetten verleend aanvullend krediet VRT (Vernieuwde Regionale Tramlijn) (PS2021MM02) 22

Statenvoorstel Vuelta 2022 (PS2021BEM01) 32

Statenvoorstel fase 1 ontwikkelbeeld 2030-2040 Regio Amersfoort: urgentie en opgaven, Afwegingskader (PS2021OGV01) 55

Interpellatie 'De mening van de staten zijn relevant voor afspraken over mobiliteit met ander overheden', ingediend door de VVD e.a. 73

Toezeggingen 97

Index 98

CONCEPT

Leden van de Provinciale Staten van Utrecht

Aanwezig: de heer J.J. Bart, Utrecht (GroenLinks), de heer S.A. Berlijn, Utrecht (JA21), mevrouw H. Bittich, Utrecht (Lijst Bittich), mevrouw A.C. Boelhouwer, Wijk bij Duurstede (GroenLinks), de heer ing. D.G. Boswijk, Wilnis (CDA), de heer mr. B.M.H. de Brey MBA Doorn (VVD), mevrouw E.J. Broere-Kaal, Soest (PVV), mevrouw H. Chidi, Amersfoort (D66), de heer R.G.J. Dercksen, Bosch en Duin (PVV), de heer ing. B.C. van den Dikkenberg, Elst (SGP), de heer drs. E.H.R. Dinklo, Driebergen (JA21), de heer M.J. de Droog Msc RA, Utrecht (D66), de heer M.E.J. Eggermont, Utrecht (SP), mevrouw M. van Elteren, Woudenberg (GroenLinks), de heer M.C. Fiscalini, Maarssen (JA21), mevrouw J.C.A.M. van Gilse Bsc, Utrecht (VVD), mevrouw mr. N.M. Groen MA, Doorn (GroenLinks), mevrouw N. de Haan-Mourik, Amersfoort (ChristenUnie), de heer J.A. de Harder, Bunschoten-Spakenburg (ChristenUnie), mevrouw W.M.M. Hoek, Vreeland (50PLUS), mevrouw drs. J.P. d'Hondt, Utrecht (PvdA), de heer drs. B.C. de Jager, Loenen (VVD), de heer V.C. Janssen, Amersfoort (VVD), mevrouw M. de Jong, Utrecht (GroenLinks), de heer drs. E.A. Kamp, Doorn (D66), de heer dr. A.R.S. Karataş, Utrecht (GroenLinks), mevrouw H.J. Keller, Driebergen-Rijsenburg (Partij voor de Dieren), de heer drs. A.H.L. Kocken, Utrecht (VVD), mevrouw T. Koelewijn-Koelewijn RDM, Bunschoten (CDA), mevrouw N.A. Krijgsman, Utrecht (PvdA), mevrouw M. Lejeune-Koster, Linschoten (PvdA) mevrouw O. De Man, Zeist (VVD), de heer drs. J.H. van Oort, Utrecht (ChristenUnie), de heer ing. D.A. Oude Wesselink, Utrecht (GroenLinks), de heer Y.V. Potjer, Utrecht (JA21), mevrouw A.M. Poppe, IJsselstein (SP), mevrouw N.J.F. Pouw-Verweij MSc (JA21), mevrouw H.J. Rikkoert Msc, Utrecht (ChristenUnie), de heer A.G. van Schie, Utrecht (VVD), de heer W. van der Steeg, De Meern (Partij voor de Dieren), de heer H.O. Suna, Soest (PvdA), mevrouw mr. S.F. van Ulzen, Zeist (VVD), mevrouw L.E. Veen, Utrecht (D66), mevrouw T.M.S. Vrielink, Amersfoort (GroenLinks), mevrouw L.M. Welschen-van der Hoek, Zeist (CDA), de heer W.J.A. Weyers, Zeist (JA21), de heer C. Westerlaken, Lopik (CDA),mevrouw ir. M. de Widt MPM, Utrecht (D66), de heer W.G.J Wijntjes RA, Nieuwegein (CDA)

Afwezig:

Aanwezig: gedeputeerden mevrouw drs. H.G.J. Bruins Slot, Utrecht (Natuur, Landbouw, Bodem & Water, Sport en Bestuur), de heer ir. H.P. van Essen, Utrecht (Ruimtelijke Ontwikkeling, Omgevingsvisie, Energietransitie en Klimaat), de heer ir. R.G.H. van Muilekom, Amersfoort (Binnenstedelijke Ontwikkeling, Wonen, Cultuur en Gezonde leefomgeving), de heer A.J. Schaddelee, Houten (Mobiliteit, Recreatie en Toerisme, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Communicatie en Participatie), de heer R.C.L. Strijk, Utrecht (Financiën, Organisatie, Economie en Europa)

Afwezig:

Statenbrede voorbereidende vergadering op woensdag 27 januari 2021
Statenvoorzitter: de heer mr. J.H. Oosters, commissaris van de Koning
Plaatsvervangend statenvoorzitter: mevrouw H.J. Keller
Griffier: mevrouw mr. C.A. Peters
Verslaglegging: mevrouw A. Smakman (Notuleerservice Nederland)

De **VOORZITTER** opent de vergadering om 10.30 uur.

1.
Opening

De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik wens u allen een heel goede morgen en van harte welkom bij onze statenbrede voorbereidende vergadering vandaag, op 27 januari. Het is fijn om weer bij elkaar te zijn als Provinciale Staten van Utrecht en ons belangrijke werk met elkaar te kunnen doen. We raken inmiddels gewend aan de situatie dat we dat hybride doen. Op voorhand wens ik u toe dat we vandaag op deze wijze ook de goede besluitvorming voor onze mensen in de provincie Utrecht met elkaar kunnen doen. Dat gaat vast lukken. Daar heb ik alle vertrouwen in. Ik hoop ook dat het u allen persoonlijk goed gaat in deze toch bijzondere en ingewikkelde tijden.

Bij deze opening heb ik nog een paar mededelingen die ik nog graag even noem. In de eerste plaats is dat een feestelijke mededeling en een hartelijke felicitatie van ons allen aan Bertrick van den Dikkenberg. Zij, hij en zijn vrouw, hebben er een zoontje bij, Aron. Van harte gefeliciteerd. Geniet van elkaar, dat wens ik hen van harte toe namens ons allen.

Speciaal welkom in onze vergadering, voor het eerst, aan Anna Smakman. Zij is onze nieuwe notuliste. Ze is hier vandaag in de zaal aanwezig. Wij wensen haar heel veel succes met haar werk.

Dan wil ik graag uw aandacht voor het uitspreken van een in memoriam van de heer Coert van Ee.

Dames en heren, bedroefd hebben we kennisgenomen van het overlijden op 12 december 2020 van oud-statenlid en oud-burgemeester van Zederik, Coert van Ee. Hij was 66 jaar. Van 2007 tot 2011 was Van Ee lid van onze Provinciale Staten voor het CDA en tevens woordvoerder Mobiliteit, Economie, Milieu en Europese Zaken. In zijn vroegere jaren was de heer Van Ee CDA-politicus in onder andere Nieuwegein en IJsselstein. En dus bekend met de gemeentepolitiek in onze regio. In 1979 was hij medeoprichter van het CDA Nieuwegein, waar hij een paar jaar later in de gemeenteraad kwam. In de jaren ’90 was hij voorzitter van het CDA in IJsselstein. En in 2002 was Van Ee als formateur betrokken bij de vorming van het college van Burgemeester en Wethouders in Houten. Volgend op zijn statenlidmaatschap bekleedde hij van januari 2011 tot januari 2017 het burgemeestersambt van de Zuid-Hollandse gemeente Zederik, die inmiddels – dat weet u allen – samen met Leerdam en Vianen is opgegaan in de nieuw Utrechtse gemeente Vijfheerenlanden. In deze functie heeft de heer Van Ee een sleutelrol gespeeld bij de besluitvorming rondom de gemeentelijke herindeling. Wij mogen Coert van Ee dan ook zien als een prominente grondlegger van deze toekomstgerichte, moderne gemeente. Na zijn burgemeesterschap verhuisde hij met zijn echtgenote naar IJsselstein. Coert was bekend en geliefd in talrijke IJsselsteinse organisaties waarin hij actief was, zoals het Rode Kruis, het Fulco’s Regionaal Mannenkoor en het CDA. Zijn warme belangstelling en zijn gepassioneerde inzet voor de vele lokale en regionale doelen en clubs zullen bij velen in de herinnering aan hem voortleven. Zo gepassioneerd was van Ee dat hij het als provinciaal volksvertegenwoordiger soms moeilijk vond om buiten het bestuur te blijven. Liefst zat hij zelf aan de knoppen, vooral als het ging om de kwaliteit van provinciale wegen. Om die reden werd hij in de wandelgangen, hier in het provinciehuis, meer dan eens de assistent-

gedeputeerde genoemd. Coert heeft in positieve zin luid en duidelijk laten weten dat hij er was, zei mijn voorganger Roel Robbertsen bij zijn afscheid als statenlid. Wij gedenken hem met respect en waardering voor zijn vakkennis, vasthoudendheid, doorzettingsvermogen en zijn innemende, zachtaardige en verbindende persoonlijkheid. Coert van Ee is van bijzondere betekenis geweest voor de provincie Utrecht, waarvoor wij hem veel dank zijn verschuldigd. Ik dank u voor uw aandacht, dames en heren.

Dames en heren, ik kom nu toe aan het moment dat ik mevrouw Keller als onze plaatsvervangend statenvoorzitter het woord kan geven, want zij heeft daarom gevraagd.

Mevrouw **KELLER**: Vandaag wil ik namens alle fractievoorzitters het woord richten tot de ambtelijke organisatie van de provincie Utrecht. In 2019 zijn we als Provinciale Staten aangetreden en hebben wij met de ambtelijke organisatie afgesproken dat onze samenwerking tot uitdrukking komt in een bondgenootschap. Een bondgenootschap dat door corona niet wordt verzwakt, want jullie maken het mogelijk dat de democratie gewoon doorgang heeft in de provincie Utrecht. Wij beseffen maar al te goed dat thuiswerken geen gemakkelijke opgave is. Zeker wanneer je in die thuissituatie ook onderwijs moet geven aan je kinderen, mantelzorger voor je naaste nodig is of zelfs wanneer het virus vat op je heeft gekregen en je nog worstelt met de gevolgen hiervan. Velen van jullie zullen de spanning en grote onzekerheid in de samenleving ook merken bij ondernemers, bij mensen die werken in de zorg of in de horeca.

Of je nu in gezinsverband of alleen thuiswerkt, wij hopen dat jullie het nog even langer kunnen volhouden en de inspiratie kunnen blijven vinden om samen met ons de democratie vorm en inhoud te kunnen blijven geven. Soms zullen wij een tandje bij moeten zetten; soms moeten wij gas terugnemen, zoals de agenda voor vandaag is ingekort en iedereen voor de avondklok start weer thuis kan zijn. Een bizarre tijd waarin wij leven en moeten werken op een wijze die ons voor grote uitdagingen stelt. Daarom bij deze, namens ons allemaal, een hartelijk en welverdiend groot compliment voor iedereen. Jullie rol in de provincie Utrecht is onmisbaar. Laten we goed op elkaar letten en zorg hebben voor elkaar. Fractievoorzitters provincie Utrecht.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Keller, dank u wel. Prachtige, mooie, warme woorden. Die zijn zeer welkom in de organisatie, dat weet ik zeker. Ik zal ze ook heel graag namens uw Provinciale Staten aan de organisatie overbrengen. Heel veel dank voor die steun.

Dames en heren, dan ben ik aan het einde gekomen van agendapunt 1, de opening.

2.
Vaststellen agenda

De **VOORZITTER**: Dan ga ik door naar agendapunt 2, het vaststellen van de agenda. Misschien is het goed dat ik u vertel wat wij vanmorgen in het overleg met de fractievoorzitters daarover hebben besproken en wat ik u zou willen voorleggen. Dat ging vooral over wat nu als agendapunt 8 is geagendeerd, de interpellatie, aangevraagd door de VVD en enkele andere fracties, inzake de afspraken over mobiliteit met andere overheden. De fractievoorzitters hebben unaniem aangegeven dat de interpellatie vandaag zou kunnen plaatsvinden tijdens onze Statenvergadering. Vervolgens hebben we met elkaar gesproken over wat verstandig is als het gaat over de positionering op de agenda. Daarvan is de overwegende meerderheid van de fracties van oordeel dat dat het beste als laatste agendapunt zou kunnen worden geagendeerd. Dus dat zou betekenen, als u daartoe besluit, dat het niet als agendapunt 8 aan de orde gaat komen, maar als agendapunt – ik weet niet hoe ik dat dan moet zeggen – maar waarschijnlijk als 10a, na het statenvoorstel Regio Amersfoort. Dat is het idee. Dus ik ga even kijken. Misschien is het goed dat ik u

allen daarbij vertel: vanwege de omstandigheden van de avondklok, hebben we eerder besloten dat deze vergadering tot uiterlijk 18.00 uur vanavond kan duren. Dan is er een halfuur vervolgens de gelegenheid voor u allen om u gereed te maken voor de digitale Statenvergadering, waarin we gaan stemmen over de voorstellen die vandaag zijn behandeld. Dat begint exact om 18.30 uur. U weet dat het belangrijk is dat ook mensen die onze vergadering willen volgen weten wanneer de officiële Statenvergadering begint. Dat is vanavond om 18.30 uur, dan gaan we digitaal stemmen. Mocht het zo zijn dat wij vanavond om 18.00 uur niet klaar zijn met onze agenda, dan zal de rest van de agendapunten verdaagd worden naar volgende week woensdag. U krijgt dan een nader voorstel van de griffie op welk moment dat op die woensdag zal zijn, opnieuw met het oog op de avondklok. Daar zal dan ook nog een digitale Statenvergadering aan vastgekoppeld worden, waarin we dan stemmen over die één of twee voorstellen die we vandaag niet hebben kunnen behandelen. Overigens waren de fractievoorzitters van mening dat we met elkaar ons best moeten doen om alle voorstellen, inclusief de interpellatie, voor 18.00 uur te hebben afgerond. Dus het voorstel is om agendapunt 8 naar het eind van de vergadering te schuiven. Dat kan op uw instemming rekenen? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

Zijn er overigens opmerkingen over de agenda, het vaststellen van de agenda?

De heer **EGGERMONT**: Zo meteen, bij agendapunt vijf, behandelen we de kredietaanvraag vernieuwing audiovisuele installatie in een besloten vergadering. Dat betreuren wij als fractie. Vooral ook omdat de aanbesteding zelf, inclusief de omvang van de opdracht, gewoon openbaar op Tenderned te vinden is. Wat ons betreft had ook het statenvoorstel op die manier geschreven kunnen worden, zodat we het ook in de openbaarheid hadden kunnen bespreken. Dus we vinden het heel erg jammer dat het nu in de beslotenheid moet gebeuren.

De **VOORZITTER**: Misschien is het goed dat ik, als uw voorzitter, daarop reageer. Vanmorgen is dat door uw fractievoorzitter in het fractievoorzittersoverleg aangekondigd. Dat heeft ons betrekkelijk weinig tijd gelaten, zeg ik er maar eventjes bij, om ons te prepareren op het beantwoorden van de vraag of kan wat u vraagt, met het oog op de opgelegde geheimhouding door uw Staten. Met uiteindelijk natuurlijk als doel dat de cijfers, die verbonden zijn aan deze directe aanbesteding, niet in de openbaarheid komen om geen concurrentieverstorende signalen uit dit gebouw te geven. In de korte tijd die ons restte is daar nog nader ambtelijk advies op gevraagd. Mij is net duidelijk geworden – maar dat is echt twee minuten geleden – dat het niet verantwoord is om de stukken zoals nu geagendeerd zijn, waar de geheimhouding opgelegd is, in de openbaarheid te bespreken. Ook niet omdat een aantal van de fracties zich hebben voorbereid om juist die beslotenheid wel te benutten om ook over onderdelen van het krediet te kunnen spreken. Uw verwijzing naar Tenderned gaat in die zin niet op, omdat dat een totaalbedrag is, inclusief beheer en onderhoudskosten voor langjarige contracten. Dus daar is in de aanbesteding geen chocola van te maken als het gaat om de daadwerkelijke aanbesteding waar u vandaag over beslist. Dus dat is de reden dat het wel op Tenderned staat, maar het geen informatie is waar partijen hun voordeel zouden kunnen doen. Dus mijn advies aan u is om de vergadering toch, zoals voorbereid, in beslotenheid te laten verlopen. Ik kijk even naar de fracties. Mevrouw Boelhouwer.

Mevrouw **BOELHOUWER**: Wij volgen graag dat advies, hoewel we het uiteraard – en dat weet u van ons – eens zijn met het zoveel mogelijk transparant zijn. Maar ik denk dat we onszelf hier geen plezier doen om dat op dit moment te doen. Dus dat zal later dan duidelijk worden.

Meneer Van Schie.

De heer **VAN SCHIE**: Met flinke tegenzin beginnen we dan in de geheimhouding. Ik zou u willen voorstellen dat we dat in de eerste termijn doen en dat dan iedereen ook de bedragen kan spuien die hij wil spuien. En dat we dan opnieuw beoordelen of we de tweede termijn in de openbaarheid kunnen doen, zodat ook de inwoners van onze mooie provincie kunnen meekijken met wat we hier, over onszelf, besluiten.

De **VOORZITTER**: Ja, het is overigens niet besluiten: het is een klein debat. Ik vind, u hebt wel absoluut de gelegenheid, dat herhaal ik nog maar even, om straks in de digitale Statenvergadering, de besluitvorming, bij uw stemverklaring duidelijk te zijn over wat u van het voorstel vindt. Ik wil daar ook echt wel extra ruimte voor bieden, omdat ik ook erg gevoelig ben voor het feit dat bij voorkeur alle voorstellen in de openbaarheid worden besproken.

Ik kijk even naar JA21, de heer Weyers.

De heer **WEYERS**: We volgen het advies van de voorzitter. Ik kan me indenken dat bij een bespreking in de niet-openbaarheid dit teveel raakt aan een soort offertebehandeling. Dan kom je inderdaad wat in de problemen met de juridische kant. Dus wij volgen het advies om dat te doen zoals u het voorstelt.

De **VOORZITTER**: De heer Boswijk.

De heer **BOSWIJK**: Daar sluit ik me bij aan, voorzitter.

De **VOORZITTER**: De heer De Droog.

De heer **DE DROOG**: Wij ook, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Lejeune.

Mevrouw **LEJEUNE**: Wij ook.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Rikkoert.

Mevrouw **RIKKOERT**: Daar sluiten wij ook bij aan.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Keller. O, sorry, de heer Dercksen. Af en toe gaat het mis. De heer Dercksen.

De heer **DERCKSEN**: Ja, geen probleem. Ik sluit me daar wel bij aan. Maar wel met de kanttekening dat we onszelf – daar maak ik voor mezelf geen uitzondering – in de spiegel moeten kijken hoe we dit proces hebben aangepakt. En of we niet in een veel eerder stadium – daar wringt natuurlijk een beetje de schoen – hadden moeten bezien of er niet een voorstel te bespreken was zonder dat we geheimhouding zouden moeten opleggen. Daar moeten we echt op letten.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Keller.

Mevrouw **KELLER**: We sluiten ons aan bij uw voorstel.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Poppe.

Mevrouw **POPPE**: Ik sluit me aan bij de heer Dercksen. Ik denk dat we in de toekomst voor dit soort onderwerpen een andere vorm van een besluit moeten schrijven. En dat we dan eventueel bijlagen geheim kunnen houden, dat snap ik dan nog wel. Maar de bespreking zal toch meer in de openbaarheid moeten gebeuren. Daar moeten we inderdaad eens even goed bij onszelf te rade gaan.

De **VOORZITTER**: De heer Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Wij volgen u, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: Wij volgen de voorzitter.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Bittich.

Mevrouw **BITTICH**: Ja, ik kan me ook vinden in uw voorstel. Alhoewel ik me ook wel gedeeltelijk wil aansluiten bij de woorden van mevrouw Poppe. Ik heb ook begrip voor de korte termijn waarbinnen dit is aangegeven en dat het dus ontzettend moeilijk is voor vooral het ambt om dit voor elkaar te krijgen. Maar voor nu sluit ik me aan bij uw voorstel.

De **VOORZITTER**: Dank ook voor uw begrip. Ik sluit me ook heel graag aan bij wat de heer Dercksen en een aantal anderen zeiden, dat we hiervan moeten leren, want het is gewoon niet goed gelopen in de voorbereiding. Het was waarschijnlijk toch goed mogelijk geweest om een aantal bijlagen vertrouwelijk te maken en dan toch in de openbaarheid het debat te voeren. Maar nogmaals, voel u vrij om, behoudens die financiële informatie, vanavond in uw stemverklaring aan te geven hoe uw fractie erin zit.
Zijn er overigens opmerkingen over de agenda? Mevrouw Lejeune.

Mevrouw **LEJEUNE**: Ons viel op dat het vragenhalfuurtje niet op het stateninformatiesysteem vermeldt staat. Ik neem aan dat die wel op de agenda staat?

De **VOORZITTER**: Sterker nog, we gaan er nu mee beginnen. Dank u wel, mevrouw Lejeune. Dat kunnen we nu niet meer corrigeren. Hij staat er wel op, maar misschien niet bij de digitale vergadering. Dat zou kunnen. Het lijkt een kopie van deze vergadering, behalve dan het vragenhalfuurtje. Goed.

Conform besloten.

3.
Vragenhalfuurtje

Vragen van het statenlid Keller inzake de vrijstelling van de avondklok voor jagers.

De **VOORZITTER**: Aan de orde agendapunt 3, het vragenhalfuurtje. Dan begin ik met de vragen die zijn ingediend door Partij voor de Dieren, mevrouw Keller.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Keller.

Mevrouw **KELLER**: Dan ga ik toch even mijn vraag volledig voorlezen, omdat het digitaal niet helemaal goed is gegaan.

Jagers krijgen vrijstelling van de avondklok om ook ’s nachts te jagen. De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging heeft dit bekend gemaakt nadat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan de provincies en de provinciale faunabeheereenheden gevraagd heeft om de ontheffing te regelen. Op zondag 25 januari waarschuwt de provincie Utrecht op Twitter om de natuur te respecteren en niet de natuur in te gaan bij grote drukte. Dan kunnen wij het niet rijmen dat de bejaging in de nachtelijke uren plaats mag vinden, want de druk op de natuur wordt dan alleen maar opgevoerd. Kennelijk wordt het doden van dieren gezien als essentieel beroep, wat natuurlijk in schril contrast staat met de beroepen die er in deze periode echt toe doen, zoals de mensen in de zorg die er juist alles aan doen om levens te sparen.

We hebben twee vragen aan de gedeputeerde. Heeft de minister deze vraag ook aan de provincie Utrecht gesteld? Is het college van plan om ontheffing te verlenen? Wat is hiervoor de beweegreden?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Bruins Slot.

Gedeputeerde **BRUINS SLOT**: Dank voor de vragen door mevrouw Keller. We hebben dit uitgezocht. De communicatie die op de website stond, was niet correct. Het rijk heeft aangegeven dat de jagers gedurende de avondklok noodzakelijk wildbeheer op zwijnen kunnen doen. En daarnaast dat het afhandelen van een door een aanrijding gewond geraakt dier ook als noodzakelijk wildbeheer wordt gezien. Dus die twee categorieën alleen maar. Dus beide uitzonderingen zijn door het rijk geregeld en vragen geen handeling van de provincie. Daarnaast hebben we natuurlijk in de provincie geen zwijnen.

Mevrouw **KELLER**: De vossen die genoemd worden, staan hierbuiten, begrijp ik?

Gedeputeerde **BRUINS SLOT**: Precies. Het rijk heeft niet aangegeven dat er noodzakelijk wildbeheer op vossen mag plaatsvinden. Dus dat mag niet gedurende de avondklok.

De **VOORZITTER**: Voldoende, mevrouw Keller? Dank u wel. Dan vraag ik mevrouw Bruins Slot plaats te maken voor de heer Schaddelee. Dank u wel, mevrouw Bruins Slot. We zien u mogelijk nog weer terug deze vergadering.

Dan wachten we even op de binnenkomst van de heer Schaddelee, want vervolgens zijn er vragen gesteld door Partij van de Arbeid en Partij voor de Dieren. Mevrouw d’Hondt zal dan straks het woord krijgen om die vragen te stellen.

Meneer Schaddelee, van harte welkom.

Vragen van het statenlid d'Hondt inzake de verplaatsing van de bushalte nabij zorgboerderij Bartiméus.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw d'Hondt.

Mevrouw **D'HONDT**: Het is niet mijn gewoonte om PS-vergaderingen te belasten met vragen over individuele bushaltes. Maar in dit geval is de urgentie zo groot, dat ik toch een poging zal moeten wagen. De halte bij zorgboerderij Bartiméus is namelijk verplaatst naar een paar honderd meter verderop. Dit is heel vervelend, begrepen wij van de mensen die daar werken en dagbesteding hebben, omdat ze nu onderdoor een fietstunneltje moeten. Dat is voor deze mensen met een beperking gevaarlijk en geeft hen een onveilig gevoel. Volgens onze fractie en Partij voor de Dieren kan het niet de bedoeling zijn dat een kleine groep kwetsbare mensen de dupe wordt van het, op zich begrijpelijke, streven om een zo groot mogelijk aantal reizigers te vervoeren. Dus onze vraag aan het college: zou deze beslissing nog teruggedraaid kunnen worden? Of kan er op een andere manier een oplossing gezocht worden om deze kwetsbare groep toch nog op een veilige en verantwoordde manier met het ov te laten reizen?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

Gedeputeerde **SCHADDELEE**: Dank voor deze vraag. Het is, denk ik, inderdaad goed dat we extra oog hebben voor dit soort haltes. Juist omdat daar gebruik gemaakt wordt door mensen die een visuele beperking hebben, de mensen die de zorgboerderij van Bartiméus bezoeken. Het is, denk ik, wel goed om even scherp te hebben: wat gebeurt er nou precies? We hebben daar twee haltes. Aan beide kanten van de weg hebben we een halte. De halte richting Amersfoort, Doorn blijft op dezelfde plek. En de halte richting Wijk bij Duurstede schuift inderdaad een klein stukje op. Dat is nu ongeveer driehonderd meter vanaf de zorgboerderij en dat wordt vijfhonderd meter. Mensen die daarheen moeten, moeten dan ook een net iets andere route gaan lopen. Ook door een tunneltje. Dus het is inderdaad een kleine verplaatsing, waarbij ik me wel kan voorstellen dat die best wel impact heeft. Er was een vraag ook van, hoe zit dat dan? Had dat niet in het vervoerplan 2021 moeten staan? Dit zijn kleine verplaatsingen van haltes. Die gebeuren gewoon in de loop van het jaar weleens. Dat valt eigenlijk een beetje onder het dagelijks concessiebeheer, zoals we dat noemen. Dat is ook de reden waarom we dat niet apart besluiten of apart opnemen in het vervoerplan.

Er zijn twee dingen die we kunnen doen. Het ene is dat we in ieder geval altijd kijken: op het moment dat die tweehonderd meter echt onoverkomelijk is, is er het middel van doelgroepenvervoer. Dat is natuurlijk wel een beetje- Maar goed, dat zou je eventueel kunnen doen. Het andere alternatief wat door de vragenstellers wordt gesuggereerd, is al wat lastiger. Dat is eigenlijk om de oude halte alleen voor bezoekers van de zorgboerderij in ere te houden. Openbaar vervoer blijft openbaar vervoer. En dus voor iedereen, voor collectief gebruik. Om dan twee haltes kort na elkaar te hebben, is ook ongewenst. De verplaatsing van deze halte is vooral ook, omdat we vanuit de cijfers zien dat de meeste instappers uit het dorp Cothen komen. Je verplaatst hem nu een stukje dichter naar het dorp Cothen. Inwoners van Cothen hebben nu een veiliger route om bij die halte te komen. Dat is ook wel iets wat we belangrijk vinden. Maar ik kreeg ook het aanbod van een van de statenleden die daar werkt, niet zijnde de vragenstellers, om daar eens te komen kijken. Dat is een aanbod wat ik heel graag aanneem, want ik vind het gewoon wel goed om eens te kijken hoe het er daar nou uit ziet. En ook, wat betekent dat nou voor iemand met een visuele beperking om zo'n stuk te lopen. We houden de aanpassing nu even in stand, maar ik beloof wel om ernaar te gaan kijken.

De **VOORZITTER**: Mevrouw d'Hondt, nog behoefte aan repliek?

Mevrouw **D'HONDT**: Ik heb ook begrepen dat het om echt een heel kleine groep reizigers gaat. Een stuk of vijf per dag of zo. Dus ik kan me niet voorstellen dat dit nou het hele principe van het openbaar vervoer op de schop zou zetten als er één of twee keer per dag daar een extra stop wordt gemaakt. Ik zou graag met u meegaan naar die zorgboerderij. Dat zal met de huidige beperkingen qua gezelschap op straat waarschijnlijk niet kunnen. Maar ik hoop dat u snel tot een oplossing komt voor deze mensen.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Voorzitter?

De **VOORZITTER**: Sorry. Mevrouw De Haan-Mourik en mevrouw Hoek.

De **VOORZITTER** geeft mevrouw De Haan-Mourik het woord.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Naar aanleiding van deze rondvraag zou ik de gedeputeerde willen vragen om waar dit soort kleine wijzigingen, in uw ogen, zich voordoen in de nabijheid van een zorginstelling als de Bartiméus om vooraf in contact te treden met dit soort instellingen. U geeft zelf aan, het gaat om tweehonderd meter. Maar we willen eigenlijk ook die mensen zo zelfstandig en zelfredzaam mogelijk het ov laten bereiken. Dus ik zou wel een lans willen breken om daarin, naast de belangen van de Cothenaren, ook de belangen van deze mensen naast elkaar te zetten. Ik denk dat heel veel Cothenaren heel veel begrip zouden hebben om de bushalte te handhaven voor dat kleine stukje omrijden wat zij moeten doen.

De **VOORZITTER**: Goed. Ik aarzel even. Normaal stellen we vragen, antwoorden van het college, en dat is het dan. Ik zie nu diverse handen. Ik denk dat ik me, met het oog op de tijd, aan het Reglement van Orde moet houden. Ik geef mevrouw Hoek, zij heeft ook nog even haar vinger opgestoken, nog als laatste het woord.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: In wezen heeft mevrouw De Haan-Mourik al een groot gedeelte van mijn opmerkingen of vragen gesteld.

De **VOORZITTER**: Mooi.

Mevrouw **HOEK**: Maar ik wil toch nog wel even vragen aan de gedeputeerde: is er een grote druk uitgeoefend om die halte te verplaatsen? Of komt het uit de organisatie van de busondernemer? Waar komt het vandaan dat die halte verplaatst wordt?

De **VOORZITTER**: Goed, ik doe u allemaal geen recht als ik nu aan die kant geen woordvoering meer toesta. Kort nog aanvullingen op hetgeen gezegd is.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Poppe.

Mevrouw **POPPE**: Ik vraag me af wat er moeilijk aan is om die halte te handhaven, want dan zitten er wel twee haltes heel dicht op elkaar. Dat is dan alleen in Cothen. Soit. Dat is dan maar zo. Als er niemand instapt en niemand uit hoeft, rijdt die bus gewoon door en dan merk je er helemaal niets van. Dus als die nou drie keer op een dag misschien moet stoppen, wat heeft- Ja, ik zie het bezwaar niet. Wat is het probleem?

De **VOORZITTER**: Goed. Het punt is helder. Ik denk dat er voldoende namens uw Staten een aanvullende opmerkingen zijn gemaakt. Misschien wil de heer Schaddelee daar tot slot nog even op reageren.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

Gedeputeerde **SCHADDELEE**: Het punt wat mevrouw De Haan en, denk ik, mevrouw Hoek terecht maakt, is: hoe was eigenlijk de communicatie precies met die zorgboerderij. Er is veel communicatie en afstemming geweest met de gemeente Wijk bij Duurstede. We hebben in dit soort gevallen altijd afstemming met de gemeente zelf. Maar het signaal wat ik nu krijg, is in ieder geval dat we niet met de zorgboerderij zelf communicatie hebben gehad, afstemming hebben gehad. Dat lijkt me inderdaad wel een leerpunt. Dit soort suggesties worden vaak gedaan door de vervoerder. Dus in dit geval door Qbuzz. Die zien op basis van gegevens of waarnemingen van chauffeurs dat er optimalisaties mogelijk zijn en die voeren we op deze manier uit.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat het een onderwerp is wat ook uitstekend in de commissie nog een vervolg kan krijgen als de heer Schaddelee zijn bezoek heeft afgelegd. Ja? Dank u wel. Dank u wel, meneer Schaddelee.

De discussie wordt gesloten.

4.
Statenvoorstel opdrachtbevestiging controle JR 2020 (PS2021FAC01)
(verwijzing naar het statenvoorstel en de bijlagen)

De **VOORZITTER**: Dan is aan de orde agendapunt 4, Statenvoorstel opdrachtbevestiging controle jaarrekening 2020. Dat is een hamerstuk. Daar stemt u mee in.

Dan heb ik toch nog – excuus – even een voorstel om het iets praktischer in te richten. Ik zou u willen voorstellen om, voordat we in beslotenheid over agendapunt vijf gaan spreken, eerst de agendapunten 6 en 7 in openbaarheid af te handelen, zodat het debat over de kredietaanvraag audiovisuele installatie mogelijk grenst aan de lunchpauze. Zodat het ook voor degenen die van afstand onze vergadering volgen duidelijk is op welk moment zij weer kunnen inschakelen. Daar stemt u mee in?

Dat komt ook heel goed uit, omdat de heer Strijk er toch is, maar dan hoort hij nu dat het eerst over de dienstauto's gaat. Maar zo flexibel is hij wel, denk ik?

Gedeputeerde **STRIJK**: Dat lukt net.

De **VOORZITTER**: Goed. Welkom, meneer Strijk.

6.
Statenvoorstel Krediet ten behoeve van vervanging dienstauto's (PS2021BEM03)
(verwijzing naar het statenvoorstel en de bijlagen)

De **VOORZITTER**: Dan is aan de orde agendapunt 6, het Statenvoorstel krediet ten behoeve van de vervanging dienstauto's. Dan kijk ik even naar de woordvoerders.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Groen.

Mevrouw **GROEN**: GroenLinks is verheugd dat het college heeft gekozen voor elektrische auto's gezien het feit dat het toch een lagere milieubelasting geeft. We willen het college vooral aanmoedigen om te blijven fietsen. We stemmen in met het voorstel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Brey.

De heer **VAN SCHIE**: De heer De Brey zat even in een trans-Atlantisch overleg. Ik zal namens de VVD-fractie het woord voeren.

Begrip op zich dat de dienstauto's vervangen moeten worden. We vinden ze wel dik. Nu zijn er delen in mijn fractie, die denken, nou, een dikke auto, mooi. Er zijn ook delen in mijn fractie, die denken van nou, een stoere, elektrische fiets is ook mooi. Dus mijn vraag aan de gedeputeerde zou nog zijn of er ook is overwogen om ook voor het college te investeren in speed pedelecs? En als we die dikke auto's nou net iets minder dik maken, kan dat dan misschien ook uit?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Weyers.

De heer **DINKLO**: Dat mag ik doen. Mijn bordje klopt ook niet, maar ik kon mijn juiste bordje niet vinden.

Wij waren eigenlijk, toen wij als fractie dit statenvoorstel onder ogen kregen, toch wat verbaasd dat wij, als politici, daar onze tijd aan moesten besteden. We hebben in de commissie daarom geen inbreng gehad. De verkiezingen zijn geweest, de kiezer heeft gesproken. Er is een coalitie gevormd, er zijn gedeputeerden benoemd. Vier mannen en één vrouw. Een mooi divers gezelschap, zoals GroenLinks dat graag ziet. Die moeten, wat ons betreft, gewoon goed geëquipeerd zijn. En dat daar een auto, een dienstauto, bij hoort, lijkt ons niet meer dan logisch. Net zoals elke bode van deze provincie graag een auto tot zijn of haar beschikking zou willen hebben, waar voldoende wegen voor moeten zijn om zich te kunnen verplaatsen. Maar de keuze in welke auto GS zich gaat verplaatsen, is, wat mijn fractie betreft, gewoon een interne kwestie, die wat ons betreft ook ambtelijk had kunnen worden afgehandeld. Waarbij wij in dit geval het volste vertrouwen hebben in GS om dit ook af te handelen. Wij vinden dat wij ons als PS daarom ook met belangrijkere zaken, die onze inwoners wel raken, bezig kunnen houden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Boswijk.

De heer **BOSWIJK**: Ik zal het kort houden. Het klinkt heel sympathiek om speed pedelecs in te zetten of een auto te skippen. Ik denk dat we hier al een minimale bezetting hebben en dat de gedeputeerden in de tijd dat ze in de auto zitten en niet hoeven te fietsen ook gewoon kunnen werken. En dat onze provincie uiteindelijk nog best wel groot is om dat allemaal af te gaan fietsen, zeker als de provincie Utrecht groter is dan het stedelijk gebied. Dus wij hebben geen opmerkingen hierbij. Een prima voorstel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Droog.

De heer **DE DROOG**: Geen woordvoering, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Lejeune.

Mevrouw **LEJEUNE**: De leden van dit college pakken al, waar dat kan, de fiets. Maar fietsen is niet altijd mogelijk. Wat ons betreft is rijden met een volledig elektrische auto

een prima tweede keus. We zijn ook heel blij met de keus voor volledig elektrische auto's. We steunen het voorstel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw De Haan-Mourik.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: GS zet met het voorstel tot de aanschaf van drie nieuwe dienstauto's een goede stap in verduurzaming, schoner en stiller vervoer, en af van fossiel, hoewel we voor het laden van elektrische auto's nog geen gebruik kunnen maken van zonnepanelen op het provinciehuis. Dat zou echt nog een mooie stap zijn. En duurzaam, ja, want elektrische auto's hebben ook heel lage onderhoudskosten en een veel langere levensduur.

Het college van GS maakt, wat ons betreft, veelvuldig gebruik van de fiets en het ov en geeft daarmee het goede voorbeeld. Dat is in jaren weleens anders geweest. Daarom heeft onze fractie toch nog wel een kritische vraag opgeworpen, vanwege de fiets en het ov, over de noodzaak van de aanschaf van drie auto's, maar zijn we namelijk van mening dat het aantal dienstauto's tot een minimum beperkt moet worden. Corona heeft ons laten zien dat we toch vaker de auto kunnen laten staan. Was het dus niet haalbaar geweest om de aanschaf tot twee auto's te beperken en die van een derde uit te stellen op basis van een evaluatie en inventarisatie, of voor een taxi of deelauto te kiezen? Maar gedeputeerde heeft ons in de commissie wel overtuigd dat de beschikbaarheid van drie dienstauto's echt het minimum is, de ondergrens, vanwege voldoende planningsmogelijkheden en de actieradius. Daarom zullen we dit voorstel toch ook van harte steunen, zodat gedeputeerden waar nodig gebruik kunnen maken van veilig, vlot en comfortabel vervoer. Wij wensen de chauffeurs en het college veel succes en plezier met hun nieuwe dienstauto's.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Dercksen.

De heer **DERCKSEN**: Het college wil een groen, gevarieerd landschap, maar legt het vol met zonnepanelen vol met gif. Het college wil een gezonde leefomgeving, maar zet het landschap vol met ziek, doodziek, makende subsidiemolens. Het college wil schone lucht, maar plant middenin de stad een biomassacentrale, die lucht en de longen van mensen vervuilt en massa's stikstof in de natuur plempt. Het provinciehuis haakt aan op die massavervuiler, maar krijgt er wel een beter energielabel van. Het college wil fiets, fiets, fiets, fiets, fiets, fiets, fiets, openbaar vervoer, maar bestelt voor zichzelf de duurste, elektrische auto's die er zijn. Sterker nog, het college heeft alleen proefgereden in auto's in het duurste segment. Voorzitter, speciaal voor het PvdA-smaldeel in het college: Willem Drees draait zich om in zijn graf. Hij stond voor de gewone man, voor een zuinige en sobere overheid.

Het zou duurzaam zijn. Voorzitter, deze auto's rijden straks ook op gas en kolen. Ze zijn helemaal niet schoner dan conventionele auto's. En ook niet stiller – wat ik net hoorde – want ze zijn zwaarder en maken daardoor meer geluid. En ze leveren, omdat ze zwaarder zijn, ook meer fijnstof.

Als je duurzaam dan serieus had genomen, waarom dan de duurste en de grootste auto en niet eentje van het middensegment? Een DS3. Prima auto. Ziet er buitengewoon representatief uit en kost de helft. Duurzaam is klaarblijkelijk alleen voor anderen. Voorzitter, als hypocrisie niet al had bestaan, had links het uitgevonden. Ik ben niet tegen grote, mooie auto's. Integendeel. Maar de overwegingen die dit college heeft, gelden voor alle automobilisten. Alle automobilisten kiezen vaak voor deze meest efficiënte vorm van vervoer. Die vinden het ook prettig om te kunnen bellen in een private omgeving. Maar zij worden de auto uitgejaagd. Zij moeten op snelwegfietspaden gaan rijden of in de duurste tramverbinding van de wereld. Zij wel. Is het college het met onze fractie eens dat het

duurzamer is om een minder grote auto te kopen en minder grote Audi's te kopen? Waarom is er dan gekozen voor de duurste?

Voorzitter, dan tot slot. De accu's. Ik heb het nog eens nagekeken. De accu's worden gemaakt, in dit geval, van nikkel en kobalt. Kobalt uit Congo. Ik heb het al bij herhaling gezegd: gedolven met kinderhanden, opgekocht door Chinese slavendrijvers.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Ik wil graag aan de heer Dercksen vragen: u schermt altijd met kobalt. Dat is inderdaad een grondstof die in Congo wordt gedelfd. Tegelijkertijd, daar schermt u mee en u maakt er zelf ook gebruik van. U heeft een mobiele telefoon. Wellicht – maar dan zou u me verrassen – heeft u een Fairphone. Ik weet het niet. U rijdt, neem ik aan, een auto.

Een Fairphone, zei ik.

U rijdt een auto. In alle airbags van auto's zit ook kobalt. Dus ik wil het wel even verre van mij werpen dat door de aanschaf van die elektrische auto's het college zich schuldig maakt aan de delving van die stof. Ik weet niet of u de innovatie in elektrische auto's volgt? Er zijn merken die geen grondstof met kobalt meer gebruiken, maar over zijn gegaan op andere grondstoffen, waarvan nog veel meer voorraad is. Dus ik wil hier wel tegenin brengen dat, volgens mij, de heer Dercksen onder een steen leeft.

In ieder geval niet in een kobaltmijn. Ik heb dus nagekeken wat er in de accu's van deze auto's zit. Daar hebben we het over. Daar zit een heleboel nikkel en kobalt in. Ik kan er ook niks aan doen. En ja, er zijn ontwikkelingen dat het met minder kan en dat ze gerecycled worden. Maar voorlopig zijn er grote tekorten aan kobalt en zitten ze in deze auto's. Dus als we uw afweging hadden willen maken, dan hadden ze dus een andere auto gekozen. Dat is nou precies waar ik voor pleit.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Op dit moment is het inderdaad nog zo dat er kobalt nodig is. Binnen een jaar is er voor de Tesla geen kobalt meer nodig. De innovatie gaat zo snel, dat we uiteindelijk veel minder metalen nodig hebben. U heeft het over de accu's. Die hebben een enorm lange levensduur van 15 tot 25 jaar. Die worden hergebruikt. De EU vraagt om 50% daarvan te recyclen. De meeste autobedrijven zitten op 90%-95%. Dus in die zin doet de sector er alles aan om te verduurzamen, ook in het kader van grondstoffen. A, het gaat veel langzamer dan we zouden willen. Maar b, we hebben het nodig om verder te komen en om minder kobalt nodig te hebben.

De heer **BOSWIJK**: Ik heb toch wel een vraagje.

De **VOORZITTER**: Maar even voordat ik de anderen het woord geef. U kiest er zelf voor om nu een debat te gaan voeren, wat zich op enige afstand beweegt van het voorstel wat voorligt, zegt uw voorzitter zuinig. Terwijl we ons vanmorgen in het fractievoorzittersoverleg goede voornemens hadden gemaakt. Maar met die kanttekening geef ik graag degenen het woord die graag het woord willen. Meneer Boswijk, zag ik. En daarna de heer De Brey.

De heer **BOSWIJK**: Voorzitter, ik zal het kort houden. Het is mijn enige interruptie vandaag, als het lukt. Maar ik ken meneer Dercksen als een buitengewoon principieel man. Ik hoop ooit in zijn voetstappen te kunnen volgen. Maar als hij zo principieel is, neem ik aan dat hij ook op de fiets naar het provinciehuis is gekomen, want de olie-industrie heeft ook heel grote negatieve effecten. En kent ook kinderarbeid en ook vervuiling. En

zelfs terrorisme wordt ermee gefinancierd. Ik ben wel benieuwd hoe u zo meteen thuiskomt.

De **VOORZITTER**: Goed, ik zie dat niet echt als een beperking van het onderwerp, maar de heer De Brey tot slot. En dan maakt de heer Dercksen zijn betoog af.

De heer **DE BREY**: Een kleintje. Ik vond het een beetje vreemd dat de ChristenUnie nu opriep om een nog duurdere Tesla aan te schaffen dan die kobalt-Audi's.

De **VOORZITTER**: Meneer Dercksen, u mag antwoorden en daarna uw betoog afronden.

De heer **DERCKSEN**: Ja, ik ga straks met de auto naar huis – dat wist de heer Boswijk natuurlijk allang – want als ik met de bus zou moeten, red ik het niet met de avondklok. Maar niet alleen daardoor. Maar het verschil tussen de meesten van u en mij is, dat ik niemand de maat neem. Dat ik niemand de maat neem en belastingen opleg om mijn eigen politieke punten door te voeren. Straks zal ik nog een opmerking maken over wat er in het statenvoorstel staat. Of eigenlijk was ik daarmee bezig. Ik heb gehoord wat mevrouw De Haan-Mourik natuurlijk zegt, maar we hebben het nu over de auto's die we nu bestellen en niet over wat er over drie jaar gaat gebeuren en als er misschien herwonnen wordt. We hebben het over drie auto's. U moet het met me eens zijn dat het duurzamer is om er twee te bestellen. U moet het met me eens zijn om kleinere te bestellen. U moet het met me eens dat als ze meer gaan fietsen, dat dat allemaal duurzamer is. Maar u doet het niet en u zit wel in het college. Die hypocrisie wil ik graag aan de kaak stellen en dat doe ik dan ook.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Ik wil wel gezegd hebben dat van drie naar twee auto's wel degelijk een vraag geweest is die we uitgebreid aan de orde hebben gesteld.

Ik ben ook benieuwd of ze het gaan doen. We kennen het antwoord, denk ik.

Voorzitter, ik was bezig met kobalt. Dat wordt gewonnen in Congo voor 50% van de wereldproductie. Dan staat er in het statenvoorstel dat deze auto's met deze kobalt, met deze grondstoffen, goed is voor de brede welvaart. Ik begrijp er echt helemaal niks van. Wie in hemelsnaam verzint dat? We hebben het straks ook met andere voorstellen. Er wordt van alles bijgehaald, maar het staat allemaal haaks op het beleid wat het college zelf voert. Tot zover.

De **VOORZITTER**: Partij voor de Dieren, geen woordvoering.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Eggermont.

De heer **EGGERMONT**: Ik zal het wat korter proberen te houden. Verschillende fracties hebben aangegeven dat ze dit aan het college vinden. Wij vinden ruim een kwart miljoen niet zomaar aan het college. We vinden zeker wel dat dat bij ons langs moet, zeker als het over behoorlijk dikke auto's gaat. Het college heeft aangegeven dat de auto's geregeld alle drie stilstaan. Maar ze heeft ook aangegeven dat ze de komende twee jaar goed gaan monitoren hoe ze het aantal auto's nog kunnen optimaliseren. Ja, daar heb je lekker veel aan als je er net twee, drie gekocht hebt. Dus onze vraag is wel, de fracties die de vraag hebben gesteld van 'kan het niet terug naar twee', wat heeft dat monitoren dan nog in hemelsnaam voor zin als je er de komende tijd nog gewoon drie op de rol hebt liggen, die dan geregeld stilstaan? Is het dan niet veel slimmer om in deze tijd, waarin het nog totaal onduidelijk is op welke manier de wereld veranderd is rond COVID en alles waar we in het afgelopen jaar gewend aan zijn geraakt, met digitaal vergaderen, dat het wellicht

allemaal veel minder noodzakelijk is om ze ook daadwerkelijk te gebruiken? Dat hebben we ook in het derde en vierde kwartaal van 2020 natuurlijk kunnen zien. Ik snap wel dat dat wellicht niet helemaal hetzelfde gaat zijn als na COVID. Maar is het dan niet veel slimmer om te zeggen van, we schrappen er gewoon één? Een van die drie, die schrappen we gewoon. En dan nog even los van dat het de duurste zijn, enzovoort. Want ja, je moet ook een voorstel een beetje simpel maken, wat mij betreft dan. En die derde, die dan nodig is, ja, dan ga je gewoon met de taxi. Als dan echt enorm blijkt dat het allemaal zo ontzettend onmogelijk is, dan komen ze over twee jaar maar – die monitoring – met een voorstel voor een nieuwe. Dan is het misschien een mogelijkheid dat er dan wellicht een auto aangeschaft kan worden die wel voldoet aan de voorwaarden van de CU en de PVV. Dus ons voorstel is, daarom hebben we een amendement ingediend, om een van de drie te schrappen, € 85.000 te besparen en dat aan andere doeleinden in deze mooie provincie te besteden. Tot zover.

De **VOORZITTER** deelt mee dat het volgende amendement is ingekomen:

Amendement A01 van het lid Eggermont (SP) inzake Twee is genoeg.

De provinciale staten van Utrecht bijeen, op 27 januari 2021, ter bespreking van agendapunt 'Krediet ten behoeve van vervanging dienstauto's',

Overwegende dat
- De dienstauto's tijdens corona beduidend minder gebruikt zijn;
- Het nog niet duidelijk is hoe de situatie post-corona gaat zijn;
- Alle drie de dienstauto's ook wel eens stil staan;
- Indien er meer dan twee dienstauto's gebruikt moeten worden en Openbaar Vervoer of fiets geen optie zijn een taxi gehuurd kan worden;
- Het marginale nut van een derde dienstauto niet opweegt tegen de gevraagde investering van € 84.598,45.

Besluit:
- Beslispunt 1 te wijzigen in 'Een krediet te verlenen van € 169.196,90 voor de vervanging van de dienstauto's'.

Het amendement maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Wij kunnen de aanschaf van dienstauto's wel begrijpen. Er is door voorgaande sprekers al een aantal keer benoemd dat het dan ook belangrijk is dat bijvoorbeeld het wegennet optimaal is, want je hebt niets aan dienstauto's als de doorstroming niet goed is. Dus ik zou daar een bijbehorend pakket aan maatregelen in het wegennet in ieder geval ook aan willen bevelen bij het college. Dat de auto's groter uitvallen, omdat het het grootste maatje is, is opmerkelijk. Echter, we hebben ook de uitleg gehoord dat daarin gewerkt wordt, et cetera, maar dat kan ook in een kleinere auto. De antwoorden op de vragen daaromtrent wacht ik af.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: Ik begin toch andersom, want er waren vijf auto's en nu zijn het er drie. Dus er zijn er eigenlijk twee ingeleverd. Dat is toch wel een vooruitgang. Er is geconstateerd dat er vaak drie auto's toch wel drie à vier werkdagen continu bezet zijn, in

gebruik zijn. Dus de vierde en de vijfde, is men tot de conclusie gekomen, zijn niet meer nodig. Dus 50PLUS heeft geen probleem met drie auto's. We hebben natuurlijk de uitleg gehoord. 50PLUS vindt ook wel dat je je toch wel enigszins veilig moet kunnen verplaatsen. Ik weet ook wel dat je ook Twingo's hebt die elektrisch rijden. Die hebben nog een groter bereik dan deze auto's. Dat komt omdat ze veel lichter zijn. Dat is allemaal waar. Maar een werkplek, dan moet je natuurlijk ook niet met opgetrokken knieën onder je kin met je iPad- je proberen toch nog een beetje te werken. Dus je hebt ook wel op de achterbank wat ruimte nodig. Je moet er ook nog je spullen neer kunnen leggen, et cetera. Dus ja, misschien zou er inderdaad een goedkopere auto- Dat men daarvoor heeft gekozen, dat heeft men niet gedaan. Ik heb wel geopperd in de commissie om een soort estafette te gaan doen. Dus niet alle drie de auto's weer tegelijk in te wisselen, maar het in volgorde te doen. Dus er iets langer mee doorrijden. Maar misschien wordt dat nog verder uitgewerkt, want dat is niet meer uitgewerkt in het voorstel. Maar daar hebben we dan tijd voor – want in wezen zijn ze er voor drie jaar – om daar dan toch eens naar te kijken.

En verder, het verbaast me eigenlijk dat je er maar zo weinig kilometers mee kan rijden. Je kan er niet eens fatsoenlijk mee naar Frankrijk of naar Brussel bij wijze van spreken. Nee, niet naar China.

De heer **EGGERMONT**: Het is een interessant voorstel wat mevrouw Hoek doet ten aanzien van niet alles tegelijkertijd kopen, want dat is nu wel het voorstel. Ik vraag me dan ook af wat mevrouw Hoek vindt van ons voorstel om er nu niet gelijk drie aan te schaffen, maar gewoon twee aan te schaffen.

Dat heb ik al gezegd, ik begrijp- Het is van vijf naar drie gegaan. Dus er is al over nagedacht of we wel zoveel auto's nodig hebben. Nee, laten we nu kijken hoe we het met drie kunnen doen. Maar dat we vanaf nu wel gaan kijken van, moeten we ze iedere keer tegelijk inruilen? En laten we dan gewoon iets langer met één auto doen en dan twee inruilen. Misschien in de toekomst – we weten ook niet hoe de vlag er over drie jaar bijhangt in allerlei opzichten – dat men dan misschien tot de conclusie komt, laten we overgaan naar twee. Dus ja, er is goed over nagedacht. Dus op dit moment zegt 50PLUS: de drie auto's; en neem toch nog in de voortgang mee dat er gekeken wordt of we op een andere manier over drie jaar met dat inruilen, dat we daar een andere formule voor kunnen bedenken. En ja, tot zover, voorzitter. Wij steunen het voorstel.

De heer **DERCKSEN**: Mag ik nog een vraag stellen? Hoe komt mevrouw Hoek erbij dat we van vijf naar drie auto's gaan?

Er waren vijf auto's, voor zover ik het weet. Dat is een aantal jaar geleden. Van de Volvo's waren er vijf.

De heer **DERCKSEN**: Dat was vier colleges terug of zo, denk ik. Of niet?

Volgens mij waren het er vijf. Maar goed, als het er vier zijn, is het er toch nog één minder.

De heer **DERCKSEN**: Volgens mij hebben we er gewoon nu drie.

Tien, zegt u?

De heer **DERCKSEN**: Drie.

Nou ja, het is minder dan wat het was, laat ik het dan zo zeggen. Dat is al een heel grote sprong voorwaarts, om het over paarden te hebben.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Bittich.

Mevrouw **BITTICH**: Ja, laat ik ook beginnen met te zeggen dat ik blij ben dat het college ervoor kiest om over te gaan op elektrisch rijden. Wat mij betreft een goede ontwikkeling. Ik ga ook niet iets zeggen over hoeveel auto's er moeten zijn. Ik ben ervan overtuigd dat er prima berekeningen op losgelaten zijn. Als er drie nodig zijn, dan zijn er drie nodig.

Waar ik wel verbaasd over ben, is het bedrag wat gevraagd wordt om hiervoor vrij te maken. Ik heb er even gauw een berekening op losgelaten. Afhankelijk van of dat we er nou hiervoor vijf of drie hadden, zit je net iets onder of net iets boven een ton per auto. Om een collega uit de commissie dan te quoten: als het om gemeenschapsgeld gaat, draai je elk dubbeltje niet twee keer, maar drie keer om. Voor mij is dit dan niet te rijmen met een auto van een ton. In de commissie is aangegeven dat de overweging hiervoor zou zijn dat de actieradius groter was. Ik heb ook even gauw een Google-search gedaan om welke Audi het dan zou moeten gaan. Die heeft een actieradius van 364 kilometer. Terwijl dat een auto in ongeveer dezelfde klasse voor de helft van het geld een actieradius van 475 kilometer heeft. Dus mijn vraag aan het college is voornamelijk eigenlijk: waarom zijn alleen maar auto's in het duurdere segment overwogen? Wat mij betreft is dit een ontzettend slecht signaal naar de mensen toe om te zeggen van, dit is gemeenschapsgeld, laat ik dan maar in het duurste segment kijken. Wat mij betreft is er ook een voorbeeldfunctie. Dat we ook aan willen geven, we rijden niet alleen elektrisch en zuinig, maar we gaan ook zuinig om met het geld dat ons in beheer wordt gegeven. Dus mijn vraag aan het college staat. Daar wil ik het bij houden, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dan stel ik vast dat de inbreng vanuit uw Staten geleverd is en kijk ik naar de gedeputeerde voor de beantwoording.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Strijk.

Gedeputeerde **STRIJK**: Fijn dat een aantal van u memoreert dat we hier toch ook een mooi besluit nemen, omdat we met drie elektrische auto's gaan rijden en we daar voorbeeldgedrag mee tonen. Ook leuk om te weten dat we daarmee de eerste provincie zijn die dat ook op deze manier doet. We blijven ook fietsen, het college. Pakken we ook de bus, de trein. Daar waar kan, zeker. Dat zullen we doen. Dat ziet u trouwens ook in de staten en de declaraties. Als we verantwoorden hoe wij reizen, dan ziet u ook terug dat we de trein pakken naar Den Haag. Dat zullen we ook echt blijven doen. Maar soms is het wel nodig voor het bezoeken van bepaalde delen van de provincie en de agenda's van de collegeleden dat het ook echt gewoon noodzaak is om even met de auto te gaan. Dan hebben we de auto ook nodig. Blijven we fietsen, zouden we daarvoor ook elektrische fietsen moeten krijgen? Ik heb zelf een elektrische fiets, zeg ik stiekem, hier. Dat kan je amper zien aan dat ding. Dat wilde ik altijd geheimhouden. Nu heb ik het toch verteld. Maar die heb ik gewoon privé betaald. En zo hoort het ook. Dus als collegeleden fietsen, dan doen ze dat op hun eigen fiets.

De heer Dinklo, ja, het moet even langs de Staten, omdat u een krediet geeft. Het krediet moet beschikbaar worden gesteld. Dat is de reden dat we het hier formeel voorleggen. Ik ben het ook wel met u eens dat het uiteindelijk ook gewoon bedrijfsvoering is en een ordentelijk proces. We hebben daar een goede, meervoudige aanbesteding op gedaan en dat soort zaken.

Het hogere segment, dat is wel een vraag die een paar keer langskwam. Waarom nu auto's in dit segment van de markt? Daar zijn meerdere redenen voor. Ik noemde de vorige keer inderdaad ook in de commissie de range die je kan rijden met een auto. Met deze auto zou je driehonderdvijftig kilometer kunnen rijden op een volle accu. Het heeft ook de mogelijkheid van 3-fase laden – heb ik ook de vorige keer aangehaald – waardoor je snel kunt bijladen, waardoor je in je schema's ook goed kunt plannen. Dat hebben op dit moment echt nog niet alle auto's die elektrisch rijden. Dat is een belangrijke voorwaarde geweest. En er spelen ook dingen mee als representativiteit van de auto's, de ruimte die er in de auto is om te zitten. Er zijn ook – hopen we ook in het post-coronatijdperk wel weer vaker te doen – bezoeken waar je met meerdere collega's in de auto zit. Soms ook

ambtelijke ondersteuning die meerijdt als wij naar een bezoek gaan. Dus dit zijn ook allemaal argumenten die hebben meegespeeld bij de zoektocht voor een nieuwe auto.

Denkt het college nu dat we hier een bijdrage doen aan meer duurzaam rijden, was de vraag van de heer Dercksen. Ja. Want we gaan elektrisch rijden en dat is echt beter en duurzamer. Dus dat denken wij. En als u daarover ook de recente onderzoeken leest- Ik heb toevallig laatst nog een onderzoek van de Technische Universiteit Eindhoven gelezen, die goed inzichtelijk maakt hoeveel dit bespaart en hoeveel duurzamer het is als je elektrisch rijdt. Dus we denken dat het ook gebaseerd is op wetenschappelijk onderzoek.

De SP, de statistiek opbouwen en de statistiek die we al hebben. Dat is natuurlijk een beetje het dilemma waar we zitten. We hebben al statistiek, gewoon op basis van hoe we in het verleden reden. Voor dit college is de meest representatieve periode het vierde kwartaal van 2019. Dat was voor corona. Toen reden we met de auto. We hebben dus maar één kwartaal om op af te gaan. Daarna ga je sturen op informatie van vorige colleges. In dat kwartaal reden we dertigduizend kilometer en reden in drie van de vijf dagen alle auto's. Ik heb inderdaad in de commissie gezegd, dat alle auto's ook weleens stilstaan. 's Nachts bijvoorbeeld, heb ik gezegd. Ja, ze zijn niet evenwichtig over de dag verdeeld. Maar op drie van de vijf dagen in een, wat ons betreft, representatief kwartaal, hadden we alle auto's tegelijk op de weg. Wij denken dat het een ingewikkelder planning wordt met het elektrisch rijden. Dus de legitimatie om- Het zal eerder een grotere puzzel worden, want ja, tanken bij een station en er benzine in gooien, doe je in enkele minuten. Het weer volladen van een accu neemt meer tijd in beslag, ondanks het 3-fase laden. En juist daarom vinden we het zo belangrijk om te doen.

Ik noem ook gewoon even die voordelen. Met 3-fase laden, een volle tank bij ons, een volle accu, is straks € 7 en daar rijden we driehonderdvijftig kilometer mee. Als je hem aan een pompstation voltankt, ben je er € 65 voor kwijt. Dus het zijn echt voordelen als we die planning goed kunnen optimaliseren. Dat gaat gewoon kosten besparen. Dat kan over duizenden euro's per kwartaal gaan wat we besparen ten opzichte van fossiel rijden en een goede, efficiënte planning.

Dus ja, de statistiek bouwen we nog op. Maar onze inschatting is wel, op basis van het vierde kwartaal 2019, dat dat ons niet tot twee auto's brengt op dit moment.

De heer **EGGERMONT**: Ik heb een vraag aan de gedeputeerde. Het amendement zegt feitelijk alleen maar, breng het bedrag met een derde terug. Als het bedrag met een derde teruggebracht wordt, als u daarmee de keuze heeft van, we kopen drie minder dikke auto's of we kopen die twee dikke auto's, wat gaat u dan doen?

Het college doet u nu een voorstel om dit krediet uit te trekken voor de aanschaf van drie auto's die uit een onderhandse aanbesteding is gekomen en dit model heeft. Ik heb u net verteld waarom we in het segment keken wat in deze prijsklasse zat. Daar noemde ik de range, het 3-fase laden – die optie die daarbij speelde – de ruimte die er moet zijn om ook met meerdere mensen in de auto te kunnen zitten, de representativiteit en de veiligheid. Dus dat waren de aspecten voor de klasse. Dit waren de argumenten, neem je twee of drie auto's. Dat was uw vraag, heeft u nou voldoende statistiek? Ja, onze statistiek is gebaseerd op het vierde kwartaal 2019. Wij denken dat het eerder complexer wordt in de planning dan makkelijker.

De heer **EGGERMONT**: Nee, ik zou graag willen dat de gedeputeerde antwoord geeft op mijn vraag. Wij stellen namelijk het krediet vast. Als het krediet dadelijk maar 170 duizend is, wat gaat u dan doen? Gaat u dan drie auto's kopen die minder dik zijn of gaat u dan twee dikke auto's kopen? Wat is dan het plan? Want dat is uiteindelijk gewoon onderaan de streep waar het over gaat.

Als uw Staten dat vaststelt, gaan we dat met elkaar bespreken in het college. Als u daar een voorstel voor zou doen – verlaag het krediet, breng het terug tot twee derde – dan zouden wij dat ontraden, omdat we denken dat hier een goed voorstel ligt, wat we nu doen.

Mevrouw **HOEK**: Ik heb een korte vraag aan de gedeputeerde. Zijn deze auto's ook inzetbaar voor anderen dan alleen het college? In geval van nood bijvoorbeeld.

O, in geval van nood. Ja, in geval van nood wel. We hebben regels afgesproken, intern, wie er ambtelijk ook in de auto's mag rijden. Dat is op dit moment alleen de provinciedirecteur en voor de rest niet. Ambtenaren mogen wel met ons in de auto meerijden als wij naar een afspraak gaan. Dus de auto kan nooit alleen voor de ambtelijke staf zijn. En voor noodgevallen hebben we natuurlijk altijd een uitzondering. We laten hier niemand- Als er in een ernstige situatie een auto nodig is, dan zetten we hem natuurlijk gewoon in. Maar dat zijn dan ook uitzonderingen.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat de heer Strijk zijn beantwoording afrondt. Er is overigens geen tweede termijn. Dat weet u allemaal.

Gedeputeerde **STRIJK**: Mevrouw Bittich, ten slotte, denk ik. U noemde het bedrag van gemiddeld een ton per auto. Ja, als we dan toch even afronden, dan zou ik eerder zeggen dat het gemiddeld richting de € 80.000 per auto gaat. Nog steeds een heleboel geld. Ik heb u eigenlijk net ook op de vragen van anderen al verteld: waarom in deze klasse? Dat had dus te maken met range, 3-fase laden, de ruimte ook voor meerdere passagiers, die moeten zitten, en ook representativiteit en veiligheid. Dat was het, voorzitter.

De heer **DERCKSEN**: Kijk, als het gaat over de range, over de actieradius, dan is het simpel zo dat een minder grote auto in de regel gewoon verder komt, omdat hij veel lichter is. Over duurzaam gesproken, ik heb hier nog een onderzoekje uit België, een universiteit. Die zegt dat een elektrische auto pas schoner is na 700 duizend kilometer. Ik heb ze ook gezien van 180 duizend kilometer. Het is maar net welk onderzoek je erbij wilt halen. Ik probeer me altijd voor te stellen: hoe denken linkse mensen nou? En dat gaat dan over zonnepanelen. En dat gaat dan over windmolens. Maar dat gaat ook over auto's. Er wordt in dit huis over automobilisten gesproken als over verschrikkelijke mensen die eigenlijk alleen maar goed zijn om de rekening hier te spekken.

De **VOORZITTER**: Meneer Dercksen, graag een vraag. Geen beschouwing meer.

De heer **DERCKSEN**: Nee, maar ik ben in de inleiding voor mijn vraag- Die heb ik al gezegd. Hoe denken linkse mensen nou? Het gaat altijd over anderen die zich moeten aanpassen aan de politieke ideeën van links. Maar als het henzelf betreft, zijn ze niet thuis. En dat geldt ook voor deze auto's. Wat denkt u dat Willem Drees had gereden? De dikste Mercedes toen? Zo zit de overheid volgens linkse mensen toch ook niet in elkaar?

De **VOORZITTER**: Ik heb iets van een vraag kunnen ontdekken. De heer Strijk wil erop reageren. Dan krijgt, denk ik, tot slot vanuit de Staten de heer Eggermont nog het woord.

Gedeputeerde **STRIJK**: Ik herken me niet zo in het beeld dat u schetst, dat dit college geen enkel begrip zou hebben of met een bepaald dedain of zo kijkt naar mensen die voor sommige omstandigheden een auto nodig hebben. Dat zien wij ook. En wij investeren hier ook nog steeds in wegen. Mensen hebben een auto nodig. Dat vinden wij

ook. Wat wij wel als college ook uitstralen en met elkaar echt als speerpunt van ons beleid hebben gemaakt, is dat we in onze samenleving een aantal dingen hebben te veranderen. En dat we wel willen inzetten op de bewustwording dat daar, waar het kan, de fiets of het openbaar vervoer echt helpt om bepaalde maatschappelijke doelstellingen dichterbij te brengen. Daar zetten we op in. Ik weet ook – en dat weet het college ook – dat er op bepaalde momenten een auto nodig is. We zullen ook blijven bepleiten dat dat kan. Daar investeren we ook in, in de mogelijkheden. Het een sluit het ander niet uit. Daarom is het college eigenlijk best blij met dit voorstel. Dat was mijn eerste stelling: ja, we blijven fietsen; ja, we blijven de bus en de trein pakken waar het kan. En verder is het prachtig dat we elektrisch gaan rijden als eerste provincie in Nederland.

De **VOORZITTER**: Goed. Ik zag mevrouw Bittich nog via het scherm en ik zag de heer Eggermont. Ik geef eerst de heer Eggermont het woord en dan tot slot mevrouw Bittich.

De heer **EGGERMONT**: Nog even als antwoord op de heer Dercksen. Ik vind het toch wel jammer dat met de nieuwe indeling van de Statenzaal, waarbij we toch wel geregeld dichtbij elkaar zitten, hij nog steeds niet snapt hoe linkse mensen denken. Dat betreur ik wel.

De **VOORZITTER**: Vanuit het perspectief van de voorzitter zit de heer Dercksen rechts.

Mevrouw **BITTICH**: Ik wil kort alleen even reageren op de beantwoording van de heer Strijk op mijn vragen. Overigens, in de bepaling van de prijs heb ik ook de inruilwaarde meegenomen, dus dan kom ik uit op 98.980 euro – en om precies te zijn – 57 cent. Maar goed. Bovendien, u geeft dus weer het argument van de actieradius. Ik had al aangegeven dat auto's in de dezelfde klasse, dezelfde grootte ongeveer, een veel grotere actieradius hebben, namelijk 475 kilometer – wat ik zo gauw heb kunnen vinden. Daarmee zult u ook minder hoeven te stoppen om op te laden. Is dat probleem ook weer opgelost, enzovoort. Maar eigenlijk wil ik vooral aangeven dat op mijn grootste vraag geen antwoord is gegeven. Namelijk, wat voor voorbeeldfunctie vindt u dat u geeft, wat straalt u uit, dat we kiezen om van gemeenschapsgeld eigenlijk alleen maar in het hoge segment te kijken, terwijl dat er – zoals ik net, denk ik, heb aangegeven – heel goede alternatieven zijn? Dus mijn vraag is eigenlijk voornamelijk gericht op als we het dan hebben over een voorbeeldfunctie. Prachtig dat we het elektrisch doen, maar wat denkt u dat dit uitstraalt op de mensen?

De **VOORZITTER**: Ik stel vast dat daarmee de inbreng vanuit de Staten is voltooid. Dan geef ik de heer Strijk het woord om de vraag van mevrouw Bittich te beantwoorden. Dan gaan we vanavond bij de stemverklaringen en de stemmingen zien hoe u over het amendement en het voorstel denkt.

Gedeputeerde **STRIJK**: Ik heb nu echt al meerdere redenen een paar keer gezegd. Meerdere redenen waarom we voor dit autosegment kiezen. Dat heeft niet alleen te maken met de range. Er waren meerdere factoren. Die heb ik genoemd.

Welke voorbeeldfunctie gaat ervanuit? Ik vind op dit moment – zo sloot ik net ook eigenlijk af – dat het een buitengewoon mooi teken is dat dit college, als eerste provincie in Nederland, volledig elektrisch gaat rijden. Dat we dat echt met een, ook als je dat vergelijkt met andere provincies, gering aantal auto's doen. Dat stralen wij op dit moment uit.

De discussie wordt gesloten.

7.
Statenvoorstel tot gewijzigd inzetten verleend aanvullend krediet VRT (Vernieuwde Regionale Tramlijn) (PS2021MM02)
(verwijzing naar het statenvoorstel en de bijlagen)

De **VOORZITTER**: Dan is nu aan de orde agendapunt 7, het Statenvoorstel tot gewijzigd inzetten verleend aanvullend krediet VRT. Meneer Strijk, we hebben de agenda even omgegooid. Daarna gaan we het besloten punt doen. Dus als u even plaats wilt maken voor de heer Schaddelee, van wie ik hoop dat hij inmiddels gearriveerd is. Dat is zo. We wachten even op de heer Schaddelee.

Dames en heren, ik stel aan de orde agendapunt 7, het Statenvoorstel tot gewijzigd inzetten verleend aanvullend krediet VRT. U heeft gekozen voor een klein debat. Ik geef degenen die zich hebben opgegeven voor de woordvoering graag het woord.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Oude Wesselink.

De heer **OUDE WESSELINK**: In september hebben wij een spoeddebat gehad over de toen nog onbekende vertraging van de tramlijn Nieuwegein-IJsselstein-Utrecht. Naast natuurlijk de hinder voor reizigers waren wij ook zeer benieuwd naar de gevolgen voor de kosten. En dan komt nu het bericht, wij kunnen zonder extra geld dit project verder uitvoeren. Dat is goed nieuws. GroenLinks zal dit voorstel steunen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Jager.

De heer **DE JAGER**: Ja, ik kom aanrennen, dus neem me niet kwalijk. Ik moet even naar adem happen.

Wij hebben inderdaad vorig jaar ingestemd met een extra krediet voor het VRT-project. Daar hebben we over gesproken. Daar hebben we mee ingestemd. Allemaal prima. Het is natuurlijk opvallend dat we blijkbaar voor heel veel extra ruimte in dat krediet hebben gestemd, want nu is er een significant bedrag over. Aan de andere kant is dat natuurlijk fijn. We weten allemaal dat we daar een goede besteding voor hebben. Namelijk, de financiële consequenties van de problemen met de vergunningsverlening. De VVD vindt het prima dat we daar dit beschikbaar gekomen geld voor kunnen gaan gebruiken. Dat hebben we ook aangegeven in de commissie.

We hebben nog wel een aanvullende vraag. Dat is aan mijn aandacht ontsnapt tijdens de commissie. Namelijk, het niet afgeronde contract met de BAM. Wij lezen in de stukken dat tijdens de intensieve werkzaamheden in de buitendienststelling van vorige zomer wijzigingen zijn ontstaan op het uitvoeringscontract van BAM Infra B.V. welke nu afgehandeld worden en tot meerkosten leiden. Dus nogmaals, blijkbaar is er sprake van een situatie van een niet afgerond contract. Dat vinden we altijd een beetje griezelig. Dus we horen graag een toelichting van de gedeputeerde: wat hier nu situatie is; en wat het voor risico's mogelijk met zich meebrengt.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Bedijn.

De heer **BEDIJN**: We hebben geen verdere vragen, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Wijntjes.

De heer **WIJNTJES**: Het CDA zal instemmen met dit voorstel. Het is goed dat we de extra kosten kunnen compenseren uit de vrijval van dit project. Overigens is dat geen opgelegd pandoer, want normaliter zou je zeggen dat een vrijval ten gunste van de algemene middelen vrijvalt. Vervolgens nemen we een besluit ten laste van de algemene middelen om dat extra's te doen. Dus misschien is dat toch een kleine waarschuwing. En is het misschien ook heel goed dat we, nadat de tram zijn volledige traject gaat rijden, nog eens even kort evalueren hoe dit nu gelopen is.

Overigens, de tram rijdt nu van Utrecht naar Nieuwegein-Zuid. Dat doet hij, volgens mij, hartstikke goed. Dus wat dat betreft is het natuurlijk een heel goed signaal.

Kijk ik naar de kosten die nog gemaakt moeten worden, dan denk ik dat wij het eens zijn dat er op zichzelf geen reden, geen aanleiding, is om extra middelen ter beschikking te stellen voor additionele ondersteuning bij het vervoer. Dat is voor wat betreft de Nieuwegein-Zuid-kant hartstikke goed geregeld. Bij IJsselstein twijfel ik er een beetje over. Maar ja, ik denk wel dat we dit nu gewoon verder goed kunnen afronden. Dat was het.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Veen.

Mevrouw **VEEN**: D66 zal instemmen met het voorliggende voorstel. We zijn erg blij dat er zo gebudgetteerd is dat er ruimte is voor eventuele correctie van het VRT-project.

Verder ben ik erg benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde op de motie die voorligt van Lijst Bittich en Partij voor de Dieren. Vindt de gedeputeerde zelf dat de compensatie die nu voorligt, nog los van de motie, ruimhartig genoeg is voor het leed wat het project aan de omwonenden heeft geleverd?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw d'Hondt.

Mevrouw **D'HONDT**: Wij hebben geen verdere vragen, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Rikkoert.

Mevrouw **RIKKOERT**: Ook geen woordvoering.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Dercksen.

De heer **DERCKSEN**: Dit voorstel is het zoveelste bewijs dat GS problemen heeft met het budgetteren en de kosten van de aanleg van een tram slecht kan inschatten. Het ene gat wordt weer gedempt met een meevaller elders. Het is nou niet iets waar je de schoonheidsprijs mee verdient. Dat belooft weinig goeds met de plannen die men heeft voor wat betreft lightrail-verbindingen.

Dan nog een opmerking over de compensatie voor de reizigers. Het is natuurlijk niet zo dat er helemaal geen ov is geweest. De reis duurde wat langer. Ik zou bijna zeggen, net zoals bij de meeste automobilisten de reis meestal langer duurt dan de bedoeling is. Om daar de reizigers voor te compenseren in coronatijd met deze minimale reizigersaantallen vinden wij niet noodzakelijk. Steek dat geld dan in iets waar alle reizigers baat bij hebben. Dat was onze suggestie. Tot zover.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van der Steeg.

De heer **VAN DER STEEG**: De Partij voor de Dieren kan zich in principe vinden in het voorliggende statenvoorstel. Het had dan ook een hamerstuk kunnen zijn, ware het niet dat er één punt is waar we toch aandacht voor willen vragen. Dat is de gedupeerde reiziger. Het project VRT heeft diverse tegenslagen en vertragingen gekend. Met als gevolg dat

reizigers maandenlang geen gebruik hebben kunnen maken van de tramlijn. In het voorliggende statenvoorstel wil GS een deel van het aanvullende krediet reserveren voor het compenseren van reizigers in de vorm van twee weken gratis gebruik van de tram. Als de situatie rondom corona het weer toelaat: uiteraard. Het aanvullende krediet uit het statenvoorstel komt voort uit het laten vrijvallen van eerder door PS beschikbaar gesteld krediet waar niet volledig aanspraak op is gemaakt. Dit komt voornamelijk doordat de verwachtte meerkosten als gevolg van de risico's omtrent corona uiteindelijk lager waren dan tijdens het aanvragen van het krediet werd ingeschat. Zo ook nu in het voorliggende statenvoorstel 1,2 miljoen gereserveerd voor afronding van de beheersing van dezelfde risico's. Mocht het zo zijn, voorzitter, dat van deze 1,2 miljoen ook niet volledig gebruik wordt gemaakt, zou de Partij voor de Dieren graag zien dat er aanvullende, compenserende maatregelen worden getroffen ten bate van de gedupeerde reizigers. Want twee weken gratis reizen, voorzitter, klinkt ons als een wat minimale compensatie voor vier à vijf maanden overlast. Hiertoe dienen we samen met Lijst Bittich een motie in, waarvan het dictum als volgt luidt: verzoeken het college van GS een deel van het bedrag dat uiteindelijk niet gebruikt wordt voor afronding van de beheersing van resterende risico's in te zetten voor aanvullende compenserende maatregelen ten behoeve van gedupeerde reizigers.

Motie M01 van de leden Van der Steeg (Partij voor de Dieren) en Bittich (Lijst Bittich) inzake Ruimhartige(r) compensatie gedupeerde reizigers VRT.

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 27 januari 2021, ter behandeling van Statenvoorstel tot gewijzigd inzetten verleend aanvullend krediet VRT (Vernieuwde Regionale Tramlijn) (PS2021MM02).

Constaterende dat:
- Het project 'Vernieuwde Regionale Tramlijn' diverse tegenslagen heeft gekend, waardoor exploitatie van de lijn meerdere malen uitgesteld moest worden GS voorstelt om van het eerder door PS beschikbaar gestelde aanvullend krediet ten aanzien van corona, spleetbreedte en baanstabiliteit, € 13,3 miljoen vrij te laten vallen en vervolgens in te zetten ter dekking van een even zo groot tekort op het project VRT.
- Er binnen dit bedrag € 300.000 gereserveerd wordt voor compenserende maatregelen, in de vorm van twee weken gratis tramgebruik, ten bate van gedupeerde reizigers.
- Er bovenop de 13,3 miljoen euro nog eens 1,2 miljoen euro beschikbaar gehouden wordt voor afronding van de beheersing van resterende risico's ten aanzien van onder andere baan-stabiliteit, spleetbreedte en corona.

Overwegende dat:
- Reizigers als gevolg van de verschillende tegenslagen maandenlang geen gebruik hebben kunnen maken van de VRT.
- Het project VRT hiermee niet voldoet aan het in de Doelenboom onder Bereikbaarheid II gestelde doel: ov-reizigers zijn tevreden en het openbaar vervoer is efficiënt ingericht.
- Aanvullende compenserende maatregelen tevens bij kunnen dragen aan het terugwinnen van het reizigersvertrouwen na afloop van de coronacrisis.

Verzoeken het college van GS:
- Een deel van het bedrag dat uiteindelijk niet gebruikt wordt voor afronding van de beheersing van resterende risico's, in te zetten voor aanvullende compenserende maatregelen ten behoeve van gedupeerde reizigers.

En gaan over tot de orde van de dag.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Poppe.

Mevrouw **POPPE**: Wij kunnen heel goed begrijpen dat het overblijvende budget op een andere wijze wordt ingezet. Daar gaan we op zich ook wel mee akkoord. Maar we hebben nog wel een vraag, met name over de risicoreservering. In de commissie heeft de gedeputeerde ons gezegd dat er 8,8 miljoen voor was en dat dat ruim voldoende is. Toch, onderaan pagina één van de bijlagen lezen wij dat onvoldoende initiële (risico)reservering voor afwijkingen en VTW's leidt tot een tekort. Die moeten dus allemaal betaald worden uit het risicofonds van 8,8 miljoen. Maar er zijn ook storingen geweest. Er zijn storingen geweest aan wissels en aan trammaterieel. De laatste publicaties die we hadden, gingen over de vierkante wielen en het lawaai. Dat lijken mij ook risico's die uit dat potje moeten komen. Dan hebben we het ook nog even, zijdelings, over het niet voltooide contract van BAM – waar de VVD het ook over had. Komt dat ook allemaal voor dat risicofonds van die 8,8 miljoen? Daar wil ik graag nog wat verduidelijking over.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Ik moet zeggen dat ik wel met mijn oren zit te klapperen als ik sommige bijdragen hier hoor. Ik hoor bijvoorbeeld GroenLinks zeggen dat de vertraging ons niks gekost heeft. We hebben wel degelijk extra middelen daaraan uitgegeven. En dat het zo mooi is dat er middelen vrijvallen, dat we ruim gebudgetteerd hebben. Ik heb in de voorbereiding voor deze vergadering nog eens het oude statenvoorstel van afgelopen zomer erbij gepakt. Met terugwerkende kracht vind ik het eigenlijk buitengewoon ongelukkig hoe we dat gebudgetteerd hebben door zomaar lukraak 20 miljoen uit te geven als opdrachtgeversbudget en we nu achteraf zien dat dat niet nodig is en de onderbouwing daarbij niet buitengewoon sterk is. Daar hebben we toen ook al op gehamerd: is dit wel voldoende? En hoe weten we nu dat we dit nodig hebben? Als Staten hebben we ons financiële kader daarbij behoorlijk ruim meegegeven. In het belang van het project, dat wel. Alleen is het wel een opvallende manoeuvre geweest.

De heer **OUDE WESSELINK**: Ik wil toch even de SGP aanvullen dat we niet hebben gezegd dat de vertraging geen geld kost. Alleen dat er nu geen extra budget bij moet en dat het uit bestaande budgetten kan worden gehaald.

De **VOORZITTER**: Dank u wel voor deze verheldering.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Dank voor deze aanvulling van de GroenLinks-collega.

Maar het punt is dat we dus blijkbaar als Staten gezegd hebben dat er geld nodig is voor corona. En achteraf blijkt dat helemaal niet nodig te zijn. Dat is opmerkelijk als we zo met miljoenen omspringen. Dan vind ik dat wij onze rol als Staten misschien ook eens moeten beschouwen, want ik vind dat heel opmerkelijk. Het gaat om 20 miljoen. Dat is niet niks. We hebben net over een paar auto's gesproken. Dat is aanmerkelijk minder, waarbij de onderbouwing veel beter in elkaar zit. Dat punt wilde ik graag gemaakt hebben.

Voorzitter, wij zullen voor de rest instemmen met het voorstel, in acht nemende de opmerkingen van de geachte volksvertegenwoordiger, de heer Wijntjes, over de wijze waarop wij omgaan met tegenvallers en meevallers.

De **VOORZITTER**: Ik wil even de heer Boswijk en de heer De Brey vragen ook even de afspraken in acht te nemen. Als u door de zaal beweegt, dan even een mondkapje te dragen. En misschien, als u een lange conversatie heeft, dat buiten de zaal te doen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: De gedeputeerde heeft in juni 2020 20,9 miljoen extra budget gevraagd en gekregen voor de Vernieuwde Regionale Tramlijn. Het extra budget was nodig door de baanstabiliteit, spleetbreedte en meerkosten door corona. De kosten vallen echter mee en leveren een enorme meevaller op. Kennelijk is er niet alleen geblunderd met de vergunningsaanvraag, maar ook met de begroting van het extra budget, als je een halfjaar later het grootste gedeelte van het beschikbare bedrag alweer vrij kan laten vallen. Gevraagd wordt nu om 13,3 miljoen te laten vrijvallen en direct weer beschikbaar te stellen voor het VRT-programma, inclusief 6,3 miljoen meerkosten door de vertraging. Bij het spoeddebat rondom het geblunder met de vergunningverlening heeft 50PLUS het standpunt ingenomen dat er geen euro extra meer naar dit project gaat. Wij zijn dus van mening dat die 6,3 miljoen niet naar het VRT-programma moet, maar terug moet vloeien in de algemene middelen. Voor de meerkosten door de vertraging moet binnen de resterende middelen in het programma naar dekking worden gezocht. De gedeputeerde noemde de situatie rondom de vergunningverlening een slecht verhaal voor reizigers én ondernemers.

De gedeputeerde gaat de reizigers compenseren met € 300.000, goed voor maar liefst twee weken gratis vervoer. Dat vindt 50PLUS wel een heel karige compensatie voor maandenlang extra overlast. Hoe de compensatie voor de ondernemers langs de trambaan eruitziet, blijft ongewis. Daar is ook geen bedrag voor opgenomen, want de net genoemde € 300.000 is het totaalbedrag. We zijn in gesprek, is het antwoord van de gedeputeerde in de commissievergadering. Na de coronaellende, die de ondernemers over zich heen hebben gekregen, doet de gedeputeerde er nog een schepje bovenop. 50PLUS roept hier nogmaals op voor ruimhartige compensatie voor de reizigers én de ondernemers. En hoort graag van de gedeputeerde wat concreet de stand van zaken is. 50PLUS spreekt de hoop uit dat als er realistische signalen van een of meerdere ondernemers komen met een verzoek om compensatie, dat deze met de nodige noodzakelijke middelen opgelost zullen worden.

50PLUS vertrouwt erop dat wij over de voortgang voor wat betreft de ondernemers in het bijzonder geïnformeerd blijven worden. 50PLUS zal tegen het voorstel stemmen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Bittich.

Mevrouw **BITTICH**: Ik kan het kort houden. Ik kan me volledig aansluiten bij de woorden van de Partij voor de Dieren.

De **VOORZITTER**: Dan is de inbreng vanuit uw Staten geleverd.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

Gedeputeerde **SCHADDELEE**: Dank aan de vragen die gesteld zijn. Een deel daarvan is natuurlijk ook al wel aan de orde geweest in de commissie vorige week, maar daar kwamen we uiteindelijk ook een beetje in tijdsnood. Dus het is, denk, ook goed dat we hier nog even de tijd nemen om een aantal dingen langs te lopen die, denk ik, wel belangrijk zijn bij het voorstel wat er nu ligt rond het project VRT. Waar we natuurlijk overigens wel blij zijn dat we inmiddels op het grootste deel van het traject rijden. Ik hoop u binnenkort ook te kunnen informeren over het moment waarop we weer naar IJsselstein kunnen gaan rijden.

Laat ik beginnen met de motie die is ingediend vanuit de Partij voor de Dieren en Lijst Bittich. Die is in eerste instantie best sympathiek, maar er zitten wel wat extra lagen in waarin ik u toch graag mee wil nemen, in mijn gedachtegang. En ook de reden waarom ik uiteindelijk die motie toch wil afranden.

Want een vraag die er bijvoorbeeld achter zit, is van, wat is nou precies proportioneel? Wanneer ga je nou de reizigers – en ik kom straks nog op de vraag van mevrouw Hoek over de ondernemers – op een goede manier, adequate manier, compenseren voor het nadeel wat ze hebben geleden? En hoe groot was dan eigenlijk de reizigershinder? Ik denk dat je die reizigershinder ook weer niet groter moet maken dan die is. In die zin, dat natuurlijk de buitendienststelling tot 1 september al gepland was. Dus je hebt het echt over de periode na 1 september. Dat viel natuurlijk voor een vrij groot deel samen met een periode waarin ook het devies vanuit het rijk, en ook vanuit ons als provincie uiteraard, was om zo min mogelijk met het ov te reizen. Dus alleen maar te reizen op het moment dat het noodzakelijk is. Daarmee is het aantal getroffen reizigers, denk ik, relatief beperkt, omdat gewoon het aantal ov-reizigers beperkt was. Waar dan ook nog bovenop komt dat je natuurlijk in diezelfde periode zoveel mogelijk bus vervangend vervoer hebt ingezet. De heer Wijntjes heeft daar bijvoorbeeld op een gegeven moment nog wat dingen over gezegd. Naar aanleiding daarvan hebben we nog een extra bus ingezet. We hebben daar, in die periode, zo'n 3,8 miljoen euro aan uitgegeven om te voorkomen dat er reizigers gedupeerd zouden worden. Dus ik denk dat we er in ieder geval alles aan hebben gedaan om de reizigershinder zo beperkt mogelijk te houden. Dan kom je op het aspect van gratis vervoer. Wat moet je dan op dat punt doen? We gaan nu gratis ov aanbieden aan iedereen. Dus niet alleen maar aan de mensen die gedupeerd waren. Ik denk dat het op zich een mooi gebaar is, ook straks als introductie van de nieuwe tram. Dus zodra dat kan, gaan we dat aanbieden. En dan kan iedereen, ook mensen die nooit met de tram zouden gaan, toch eens even kijken van, hoe is dat nou met die tram, een stukje heen en weer? Dat gaan we gratis doen. Abonnementhouders, dat zijn, denk ik, de mensen die het meest gecompenseerd zouden moeten worden. Die krijgen een compensatie op het volgende abonnement wat ze aanschaffen. Daar kan je al behoorlijk proportioneel iets doen, denk ik. Als je kijkt naar gratis ov, dan hebben we nu gekozen voor een periode van twee weken, omdat we denken dat dat een beetje aansluit bij de reizigershinder. Het kost € 150.000 per week. En dus trekken we daar € 300.000 voor uit, voor die twee weken. Ik vind, je moet dat ook weer niet heel veel langer laten zijn, omdat uiteindelijk het principe van ov is dat er betaald wordt voor gebruik. Op het moment dat je daar een heel lange periode van gaat maken, gaan mensen op een gegeven moment ook wennen aan de gedachte dat ov gratis zou kunnen zijn. Dus ik denk dat dat ook vanuit het langetermijnperspectief niet zo heel slim is.

Wat dan natuurlijk rest is de vraag: zou je dan dat budget niet in willen zetten om zoveel mogelijk het ov weer goed uit de startblokken te laten komen, zodra het kan. Moet je daar dan niet het restbedrag voor inzetten? Want dat is, denk, ook een laag die in die motie zit. Daar heb ik ook even goed naar gekeken: wat doen wij nou rond de opstart van onze ov straks? Overigens, opstart is natuurlijk niet aan de orde, want 93% van de geplande ritten rijden we nu gewoon. Maar het gaat om een stimuleringscampagne zodra we straks al onze reizigers weer mogen verwelkomen. Daar wil ik twee aspecten bij noemen, bij die opstartcampagne voor het ov na corona. Een is dat er ook in de concessie al behoorlijk marketingbudget zit wat toebedeeld is aan de twee ov-bedrijven. Ik denk dat dat ook hun core business is. Zij weten exact hoe ze die marketingmiddelen moeten inzetten om zoveel mogelijk mensen in hun bus of tram te krijgen. Dus dat is één. Daar is al een behoorlijk marketingbudget beschikbaar.

De heer **VAN DER STEEG**: Ik had inderdaad het gevoel dat de gedeputeerde nu even verder ging dan het bespreken van onze motie. Laat ik vooropstellen, ik kan me vinden in de woorden van de gedeputeerde. In

die zin dat het dus geen waarheid is. Er zit geen waarheid in wat ik zeg, maar er zit ook geen waarheid in wat de gedeputeerde zegt. Daarmee bedoel ik te zeggen dat het natuurlijk een gevoelskwestie is wat je rechtvaardig vindt. Wat zou die compensatie dan moeten zijn? Het mooie van deze motie is, voorzitter – daarom verwacht ik dat de Staten heel enthousiast zal zijn, straks bij de stemming, en dat het unaniem zal worden aangenomen – is dat hij flexibel is. Of, en zo ja, wat er dan bovenop die twee weken zou moeten komen, hangt dus af van, houden we voor een tweede keer geld over en hoeveel geld is dat dan? Die 13,3 miljoen beschouw ik dan maar even gemakshalve als geleverd voor het tekort. En dan hebben we nog de 1,2 miljoen. Daar willen we eigenlijk ook op voorhand niet in peuren, voorzitter, want er moet eerst ook nog maar blijken of die reservering afdoende is.

De **VOORZITTER**: Meneer Van der Steeg, misschien heeft u een vraag voor de gedeputeerde? Want het is een interruptie.

De heer **VAN DER STEEG**: Ja. Bovendien willen we het ook, voorzitter – en daarmee kom ik tegemoet aan de heer Schaddelee – aan het inzicht van de gedeputeerde laten, voorzitter, wat die extra compensatie dan zou moeten zijn. Is dat dan één week? Is dat twee weken? Is dat een korting voor abonnementhouders? Het gaat erom, voorzitter, dat het gevoelen bij ons is dat wat er nu voorligt gewoon redelijk minimaal is. Ja, nu kan ik een geforceerde vraag eraan toevoegen.

De **VOORZITTER**: Ik begrijp dat u van de gelegenheid gebruik heeft gemaakt om nogmaals uw motie aan te bevelen aan de Staten. Het is luid en duidelijk overgekomen. Ik stel voor dat de heer Schaddelee zijn betoog vervolgt en afrondt.

De heer **SCHADDELEE**: Ik was nog wel degelijk bezig met de bespreking, de beschouwing van de motie van de heer Van der Steeg en Lijst Bittich en Partij voor de Dieren. Het is natuurlijk inderdaad een beetje een filosofische vraag, zoals de heer Van der Steeg hem nu opwerpt. Van, wat is nou precies, rechtvaardig? En joh, gedeputeerde, neem nou dat geld aan en ga er goede dingen mee doen, waarvan je zelf denkt dat het rechtvaardig is. Dat rechtvaardigheidspunt is gewoon moeilijk te wegen. Het is twee weken. Ja, je zou het ook op vier weken of zes weken kunnen zetten, maar dat is een beetje arbitrair. En die opstart van het ov moeten we straks maximaal gaan stimuleren. Daar heb ik al iets over gezegd, over de marketingkosten die de vervoersbedrijven zelf hebben op dat punt. Maar daarnaast wordt er ook landelijk straks een behoorlijk stevige campagne opgestart, zodra we van corona af zijn, zal ik maar zeggen, en we het ov weer kunnen opstarten. Ik denk dat het niet zo handig is als wij als provincie, naast wat er landelijk gaat gebeuren en naast wat de vervoersbedrijven doen, ook nog eens een keer ontijdig en min of meer op microniveau onze eigen dingetjes gaan doen. Dus dat maakt toch een beetje dat ik zeg, ik vind het heel royaal zoals deze motie dat voorstelt. Natuurlijk, een beetje extra geld voor ov is altijd welkom. Maar ik vind hem wat ongemakkelijk. Ik denk dat ik er niet de goede dingen mee kan doen op dit moment. Dan blijft het toch gemeenschapsgeld, publieke middelen waar we zorgvuldig mee om moeten gaan. Dus dat blijft toch het punt. Ik zou deze motie willen ontraden.

Dan zijn er nog een aantal vragen, voorzitter, die ik langs wil lopen. Dan met name de vraag van de VVD: hoe zit het nou precies met dat uitvoeringscontract van de BAM wat nog niet is afgerond. Eigenlijk, zoals bij alle werkzaamheden die je hebt, heb je altijd nog wat meer - en minder werkzaamheden die op een gegeven moment in de loop van de

uitvoering van werkzaamheden ontstaan. Ik heb u ook daar in de verschillende brieven een paar keer over geïnformeerd. Dan gaat het bijvoorbeeld over baanstabiliteit en extra kosten die de uitvoerder – in dit geval de BAM – moet maken rond weg- en waterbouw. In een contract worden er natuurlijk van tevoren bepaalde aannames gedaan, die zo zorgvuldig mogelijk zijn. Maar op het moment dat je buiten de boel gaat open graven, blijkt er toch iets qua conditie minder goed te zijn, waardoor het vervangen moet worden. Zo heb je in zo'n heel proces heel veel meer- en minderkosten. Die ga je op een gegeven moment tegen elkaar afkruisen. Dan kom je tot een bepaald bedrag. Dat is in totaal om en nabij de 6 miljoen. Dat staat, volgens mij, ook in de brief. En wat we vervolgens doen, is dat wij met elkaar toch een soort onderhandeling ingaan met de BAM. Van, gaan we dit hele bedrag betalen of niet? Dat proberen we natuurlijk ook met de lessen vanuit het verleden, die we op dat punt wel hebben getrokken, zo zorgvuldig mogelijk te doen. En we hebben daarbij een externe, onafhankelijke kostendeskundige – dus die onafhankelijk opereert ten opzichte van zowel de provincie als opdrachtgever en de BAM als opdrachtnemer – die dus alle meer- en minderkosten zorgvuldig weegt. Vervolgens hebben we als provincie ook nog een interne Advisory Board ingezet, die nog eens scherp en kritisch meekijkt met name naar of het wat we in die onderhandelingen gaan doen, juridisch en financieel, wel klopt. Dat proces is nu zo goed als klaar. Dat komt gewoon ook omdat de werkzaamheden zo goed als klaar zijn. Dus je hebt nu een totaaloverzicht van die meer- en minderkosten. We proberen dan gewoon tot een snelle afronding te komen. Maar daar liggen wat mij betreft geen grote, gekke restpunten, die voor verrassingen gaan zorgen, nog voor, want anders had ik daar nu gewoon ook krediet voor aangevraagd.

De heer **DE JAGER**: Een verduidelijkende vraag. Ik beluister uiteraard wat de gedeputeerde zegt. Ik waardeer zijn vertrouwen. Maar betekent dat tegelijkertijd dat de condities, waar we nu dan het gesprek over voeren met de BAM, over die meer- en misschien minderkosten, op voorhand nog niet in bestaande contracten zijn vastgelegd? Met andere woorden, dat er gesproken wordt over contractuele condities, die kaderstellend zijn voor de meer- en minderkosten, waar de discussie over gaat.

De heer **SCHADDELEE**: Daar zitten natuurlijk meerdere kanten aan. Want je neemt natuurlijk in een contract inderdaad allerlei bepalingen op die ook richting geven bij een afronding, zoals waar we nu in zitten. Die volgen we natuurlijk zo precies mogelijk. Dat is ook de reden dat we via die Advisory Board een aantal juristen scherp mee laten kijken. Van, wikkelen we dit af zoals we dat van tevoren ook contractueel hadden afgesproken? Maar daarnaast heb je natuurlijk ook altijd lopende de werkzaamheden dingen die je tegenkomt, die anders zijn dan van tevoren contractueel waren voorzien. Om maar een heel simpele te noemen: corona hadden we niet voorzien toen we dit contract opstelden. Ja, dat is nogal een dingetje, die toch vraagt om een nieuwe situatie en een nieuwe weging. Ik heb ook nog even gekeken, die 6 miljoen waar het nu over gaat, hoe staat dat nou in verhouding tot? Is dat nou veel of is dat weinig? Als je kijkt naar wat er gebeurt in die grond-, weg- en waterbouwwereld, contractueel en hoe groot dan ongeveer de marges zijn qua afwijkingen, noemen de mensen in het veld dit relatief een kleine afwijking. Dan vind ik nog steeds, 6 miljoen publieke middelen, daar gaan we zorgvuldig mee om. Vandaar dus zo'n externe kostendeskundige die meekijkt en een interne Advisory Board die meekijkt. Dus op die manier proberen we echt te voorkomen dat we straks iets hebben wat in een soort kokervisie is ontstaan en waar niet goed extern is meegekeken en meegewogen.

De **VOORZITTER**: Dan zijn we aan het eind van de beraadslaging gekomen.

De heer **SCHADDELEE**: Voorzitter, ik heb nog een aantal vragen, die ik nog niet beantwoord had. Ik heb alleen nu de vragen van de heer De Jager beantwoord.

De **VOORZITTER**: Schiet op, zou ik zeggen.

De heer **SCHADDELEE**: Ja. Vragen onder andere van het CDA en D66 heb ik, denk ik, al gehad.

De verleiding is natuurlijk groot om in te gaan op wat de heer Dercksen zegt over problemen die we hebben met budgetteren, maar daar vraagt met name de SGP wat preciezer naar. Dus die neem ik in dat opzicht dan mee. Eigenlijk schetst de SGP een beetje een beeld van joh, je hebt 20 miljoen aangevraagd, je hebt maar een beetje een slag in de lucht geslagen en nou ga je pieter pippy doen dat je zoveel over hebt. Dat vind ik toch niet helemaal eerlijk. We hebben toen aanvullend budget aangevraagd waar verschillende onderdelen in zaten. Als je kijkt naar die verschillende onderdelen, zijn we eigenlijk bij al die onderdelen redelijk precies uitgekomen op het bedrag wat ik toen aan meerkosten heb opgevraagd, behalve het budget voor corona. Wij waren in april, mei, dat voorstel aan het maken. We hadden geen idee in wat voor film we op dat moment met corona zaten. Ik denk dat we nog steeds niet helemaal precies weten in wat voor film we zitten. Maar waar we toen bijvoorbeeld concreet tegenaan liepen, was dat die tram gemaakt werd in een fabriek in Spanje. En dat we de meeste trams nog niet binnen hadden, dat de grenzen gesloten werden, dat er misschien ook een fabriek in Spanje dicht moest. En dat je nogal een issue hebt op het moment dat je alles klaar hebt liggen, maar je hebt die trams niet. Dus dat waren de onzekerheden waar we op dat moment mee te maken hadden. Dat raakt voor mij ook, voorzitter, aan de manier waarop we, volgens mij, als Staten en als college met elkaar om zouden moeten willen gaan. De manier waarop ik graag met uw Staten samenwerk, is u zo transparant mogelijk meenemen in de dilemma's en de issues die ik heb. Dat heb ik in juni geprobeerd te doen. Dan is het vervolgens, denk ik, nu ook goed om tegen elkaar te zeggen: we hebben daarop een bedrag overgehouden. En ja, dat bedrag heb ik nu ook weer nodig voor een ander issue. Daar had ik misschien ook van kunnen zeggen- Hoe heet dat spel ook al weer? In ieder geval, ik had met balletje-balletje- Ik had het van mijn ene broekzak in mijn andere vestzak kunnen doen en onder de streep had het dan allemaal nog geklopt. Nee, ik wil u zoveel mogelijk daarin meenemen. En ja, dan zit je er soms ook weleens naast. Maar rond corona- Volgens mij, zijn er weinig deskundigen die allemaal precies voorspelt hebben, zoals het nu loopt.

De heer **WIJNTJES**: Misschien nog een vraag aan de gedeputeerde Financiën. Ik hoor dat een methode kennelijk bij Gedeputeerde Staten is dat er balletje-balletje gespeeld wordt met projectkredieten. Dat is, volgens mij, toch een methodiek die niet algemeen aanvaard is, zeg ik maar zo. Dus de lijn is – en dat zeg ik maar steeds – heb je meevallers, dan gaan ze terug naar de gedeputeerde Financiën vanuit de mobiliteitssector en naar de algemene middelen. En vervolgens komt ten laste van de algemene middelen een additionele hulpvraag. Maar het is geen Joegoslavisch spelletje als het gaat om het begrotingsbeleid. Ik zou daar toch graag een reactie op willen hebben.

Ik ben het helemaal eens met wat de heer Wijntjes zegt. Dus inderdaad, je moet dat zoveel mogelijk via de algemene middelen spelen. En ondanks dat we leveranciers door heel Europa hebben zitten, houden we toch maar de Nederlandse standaard aan waar het gaat om de financiële afwikkeling van wat we aan het doen zijn.

Dan hadden we nog de vraag van de SP. Is dat risicobudget nu wel voldoende? Ja, volgens mij, is dat risicobudget, wat we omschrijven, nu precies ook iets wat we oplossen met dit statenvoorstel, want daar vraag ik nu extra middelen weer voor aan, waarmee dat risico ook gedekt is. Overigens zijn daarin niet zo heel erg veel onvoorziene risico's nog te voorzien, omdat we nu het grootste deel van de werkzaamheden afgerond hebben. Dus tracé A, B en C rijdt alweer. En alleen bij tracé D hebben we nog wat werkzaamheden, maar ook daar zijn we bijna klaar, onderhanden. Wat gewoon betekent dat je daar geen heel

grote risico's meer in te voorzien hebt. U noemde ook dat punt van de vierkante wielen en de blaadjes op de rails: de narigheid die je in je exploitatie nu tegenkomt. Dat valt niet onder het projectbudget, maar dat valt gewoon onder het budget wat we hebben voor onze trambeheerorganisatie.

Dan had ik tot slot nog de vraag van mevrouw Hoek. Dat ging inderdaad over de reizigerscompensatie.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: De gedeputeerde schetst zojuist een beeld alsof wij geen begrip hadden voor de situatie waarin we zaten. Dat hadden we nadrukkelijk wel. Daarom hebben we het voorstel destijds ook gesteund, zodat de organisatie in ieder geval vooruit kon en omdat die punten duidelijk onderbouwd waren. De gedeputeerde schetst alleen wel het beeld – en dat is dus een bevestiging van wat ik heb aangegeven – dat de coronagelden niet onderbouwd waren. Het was nog niet bekend welke situatie er ging komen. Er zat dus ook geen onderbouwing onder. Ik heb de vraag gesteld van, is dat dan de juiste manier van begroten als wij in zo'n project over miljoenen zeggen van, dit zetten wij zomaar even apart om te kijken, misschien gebeurt er wel iets? Juist daar hadden we kritiek op, omdat in de infrawereld juist de werkzaamheden goed door konden gaan en goed doorgingen ook. En dat was het zwaartepunt van de begroting. En dan nu achteraf zeggen van, we hebben heel veel over. Daarover heb ik dus aan de Staten en aan de gedeputeerde gevraagd, is dit dan de manier waarop we met zulke bedragen omgaan? Daarop heb ik nog geen antwoord gehad.

Ja, ik herinner dat we daar voor de zomer ook vrij uitvoerig over hebben gesproken. Over wat is nou precies de onderbouwing van die coronakosten? Toen zijn er wat verschillende onzekerheden langsgelopen waar we op dat moment tegenaan liepen. Hoeveel mensen kunnen er op het tracé aan het werk, binnen de anderhalve meter beperkingen en de mondkapjesbeperkingen? Moeten we daar misschien met wisselende diensten gaan werken? Hoe zit het met leveranciers van buiten Nederland en grenzen die wel of niet open of dicht zijn? Volgens mij, moet je op het moment dat je tot zo'n coronaonderbouwing komt- Ik hoop dat we nooit meer coronaonderbouwingen hoeven te gaan doen na dit jaar; maar goed, over de toekomst weten we nog niet zoveel. Maar we hebben daar, volgens mij, twee elementen steeds heel erg scherp willen houden. A, zorgvuldig proberen dat te onderbouwen. En b, dat zo transparant mogelijk willen doen. Bij die zorgvuldigheid hoorde destijds dat we inderdaad toch zo goed en zo kwaad als dat ging een risico-inventarisatie probeerden te maken van de op dat moment in beeld zijnde risico's. Maar we hebben daarnaast natuurlijk ook heel erg gekeken naar, wat speelt er nou bij andere grote opdrachtgevers? Hoe gaan die ermee om? Dus we hebben toen bijvoorbeeld ons licht opgestoken bij Rijkswaterstaat en bij ProRail, die natuurlijk ook ongeveer in dezelfde sector bezig zijn met heel grote opdrachten en heel grote bedragen. Van, hoe gaan jullie nou om met corona? Wat voor marges hanteren jullie daar? Op basis van dat soort informatie hebben we het op dat moment zo zorgvuldig mogelijk proberen te doen en moeten we nu constateren dat we geld over hebben gehouden. Dat maakt het debat misschien iets lichter dan wanneer we op dat moment veel te weinig budget hadden aangevraagd. Maar, volgens mij, is dat wel waar we voor staan. Dus zo zorgvuldig en zo transparant mogelijk die bedragen opbouwen.

Dan mijn laatste vraag, voorzitter. Dat ging over de compensatie van de ondernemers. Dat is inderdaad een terecht punt waar mevrouw Hoek aandacht voor vraagt. Volgens mij, hebben we daar ook in de meegestuurde stukken of in de Statenbrief, die u daar daarna nog over hebt ontvangen, wat over gezegd. Daar spelen, denk ik, twee dingen. 1, het wat formeel juridische traject van de nadeelcompensatie. Ik heb een informatiebijeenkomst georganiseerd waar we breed alle ondernemers langs het tracé

hebben uitgenodigd en hen ook juridisch hebben meegenomen. Als we zo'n nadeelcompensatieclaim met elkaar door willen, wat betekent dat dan? We hebben ook nadrukkelijk afgesproken dat we dat juridisch correct en zorgvuldig moeten doen, want het is publiek geld, maar we gaan daar niet de overheid spelen of de tegenpartij spelen die het zo moeilijk mogelijk gaat maken voor de ondernemers. Dus zorgvuldig, maar niet onnodige pesterijen, zal ik maar zeggen. Dat heeft er tot nu toe in geresulteerd dat we een aantal ondernemers vrij uitvoerig hebben meegenomen in, hoe moet dat nou? En we hebben tot op heden één onderbouwde claim liggen in het kader van nadeelcompensatie. Die nemen we zorgvuldig in behandeling. Of die is al zorgvuldig in behandeling genomen. Dat is het ene traject. En het andere traject is dat we specifiek op verzoek van ondernemers van Cityplaza in Nieuwegein hebben gekeken naar wat we voor hen kunnen doen. De visboer heeft in de krant gestaan, maar daar zit nog een hele groep ondernemers omheen. Van, wat kunnen we nou doen om het leven voor hen zo aangenaam mogelijk te maken? Wetende dat ze niet alleen maar te maken hebben gehad met een tram die extra lang niet reed, maar ze ook nog een paar jaar in een bouwput zitten, omdat de gemeente Nieuwegein daar natuurlijk ook bezig is. Dus samen met de gemeente Nieuwegein hebben we de afgelopen maanden van alles gedaan – aan de routing, aan de verlichting – met als doel om klanten ongeveer in de buurt van de winkel te krijgen. We kunnen ze natuurlijk niet met een knuppel de winkel in slaan. Dat lijkt me niet de methode. Maar we proberen dat wel zo maximaal mogelijk te faciliteren, laten we het zo maar zeggen. Dat waren, denk ik, de antwoorden.

De **VOORZITTER**: Dan kan ik nu met recht constateren dat de beraadslagingen over dit agendapunt zijn afgerond.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER**: Dan zijn wij nu toe aan de behandeling van het agendapunt 5, het Statenvoorstel geheime Kredietaanvraag. Voordat ik dat aan de orde stel, stel ik u voor – dat is ook voor degenen die niet bij de besloten vergadering zijn, dat is wel zo handig – dat wij aansluitend op die behandeling in beslotenheid de lunchpauze inlassen. En dat wij exact om 13.30 uur onze openbare vergadering hervatten. Dan gaan we beginnen met het agendapunt Statenvoorstel Vuelta 2022.

Dan wil ik nu vragen om alle technische middelen te grijpen dat wij niet gehoord worden buiten deze zaal. En degenen die in deze zaal aanwezig zijn en geen onderdeel kunnen zijn van de besloten vergadering te verzoeken de zaal te verlaten. Dan schors ik even totdat het allemaal op orde is.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik wil u in de zaal vragen om uw zetel weer in te nemen. Voor zij die de vergadering vanuit huis meemaken, van harte welkom terug in onze voorbereidende vergadering.

8.
Statenvoorstel Vuelta 2022 (PS2021BEM01)
(verwijzing naar het statenvoorstel en de bijlagen)

De **VOORZITTER**: Wij zijn toegekomen aan agendapunt 8, het Statenvoorstel Vuelta 2022. We heten mevrouw Bruins Slot van harte welkom in ons midden. U heeft ervoor gekozen om hier een normaal debat over te voeren, dus dat heeft in beginsel twee termijn vanuit uw Staten en ook twee termijnen beantwoording vanuit het college. Dan ga ik de sprekers af in de volgorde zoals mij is aangegeven.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Karataş.

De heer **KARATAŞ**: Ik ga het kort houden. Dat was ook het verzoek, begrijp ik.

GroenLinks steunt het Statenvoorstel Vuelta 2022. Ook zien we een aantal belangrijke onderwerpen en vragen in onze commissie BEM-advies. Wat opvalt aan ons commissieadvies is dat we er als Staten heel goed kort op zitten. Dat is heel goed. Dat moeten we blijven doen. Daarom is GroenLinks ook blij met het antwoord op de vraag over de verkenning naar andere evenementen en wat het in de herhaling oplevert. Dat is de vraag van de collega's van de ChristenUnie. Dat geldt, wat GroenLinks betreft, ook voor de wielerevenementen. We hebben nu meer tijd richting 2022. De effecten zitten hem in de aanloop naar het event, aldus de verschillende sportorganisaties die deze lijn ook volgen. Het activatieprogramma, de maatschappelijke doelen, de provinciale doelen en het belang van de regio, de doorkomstgemeenten. Een feestje voor de regio, een feestje voor de hele provincie Utrecht, dat is waar wij voor gaan. Dank, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Kocken.

De heer **KOCKEN**: We spreken op een druilerige januaridag over een hopelijk zomers festijn in 2022 met heel veel rood. Die kleur spreekt ons, als VVD, wat minder aan, maar dat heeft geen invloed op hoe wij het voorstel benaderen. Wij hebben al verschillende keren eerder over dit voorstel, of tenminste over de Vuelta, gesproken in dit huis. We hebben toen onder andere in 2018 een motie aangenomen, waarbij we ook een gemaximeerd budget hebben goedgekeurd. Er was in de Staten ook af en toe een wat verschillende invalshoek. We hebben als VVD ook gezegd, het is goed voor de economie, het is goed voor de spin-off. Maar we vinden wel, het blijft publieksgeld, dus daar moeten we wel een maximum aan stellen. Dan komt nu dit voorstel waarbij gevraagd wordt om daar toch meer geld voor beschikbaar te stellen.

We hebben in de commissie al aangegeven dat er in dit voorstel voor ons twee elementen inzitten. Allereerst, het belangrijkste, de economische onderbouwing. Dan gaat het ons om het baneneffect. Daar hebben wij, als VVD, al eerder op gewezen als het gaat om COVID: stuur nou vooral op werkgelegenheidseffecten, op behoud van werk en op het creëren van werk. Hoezeer we het de horeca en de andere ondernemers die betrokken zijn ook gunnen, de onderbouwing tot nu toe, zowel in de commissie als in de memo die we nagezonden hebben gekregen, is heel mager. Het is algemeen. Het verwijst vooral naar het enthousiasme wat er in de sector is, de vraag vanuit de sector. En die begrijpen wij als VVD. Maar er zijn meer ondernemers, die het op dit moment heel erg zwaar hebben. Geld kun je maar één keer uitgeven. Van andere sectoren vragen we een goede onderbouwing en vervolgens gaan we die in huis ook beoordelen. Het gaat me vooral over de stap die we hier in huis zetten. De plannen die de ondernemers hebben, daar denk ik van ja, daar zit het enthousiasme in, daar zit ook de gedrevenheid in. En dat zie ik ook wel komen. Maar hoe kijken wij daar hier in huis naar, wetende dat we straks voor de COVID-reserve ook andere verzoeken binnen kunnen gaan krijgen. Op dat punt zou ik graag van de gedeputeerde nog eens een nadere onderbouwing horen van waarom zij het gevoel heeft dat, als we dit extra geld beschikbaar stellen, dit ook echt leidt tot behoud van die banen, tot meer banen, zodat we dat ook kunnen afwegen ten opzichte van andere verzoeken die eventueel nog komen.

Dan het tweede punt, voorzitter.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Nog een vraag aan de VVD. Wat heeft de VVD voor ogen? Heeft u aantallen voor ogen? Ik snap dat de gedeputeerde hier geen concrete getallen aan kan hangen. Ik snap wel dat het een boost aan allerlei sectoren kan geven. Dus is uw punt nu dat u geen provinciaal geld ter stimulans van dat soort projecten in brede zin voor deze getroffen sectoren in wilt zetten? Wat is nu precies het aangelegen punt? Of zegt u, nee, we investeren niet als er geen groei in werknemers is?

De heer **KOCKEN** Deze uitwisseling hebben we in de commissie ook gehad. Ik verwacht niet dat de gedeputeerde concrete aantallen gaat noemen, want – dat heb ik toen ook gezegd – dan zouden wij in een heel ander soort samenleving zitten. Een soort van communistische heilstaat. Er zijn maar weinigen bij ons in de Staten die daar blij van zouden worden. Ik zeg bewust 'weinigen'. Waar het mij wel om gaat: wat nu in de stukken staat, is vooral enthousiasme, algemene termen en stip op de horizon, perspectief bieden. Maar wij denken als VVD dat als het gaat om de besteding van publiek geld – dus geld dat onder andere door ondernemers is opgebracht – je niet alleen maar kunt roepen van, er komt een Vuelta en we stellen geld beschikbaar, en dat er dan vanzelf banen komen. Je zou ook kunnen gaan kijken naar wat bijvoorbeeld de Tour qua effect teweeg heeft gebracht en zou je dat in deze omstandigheden, straks in '22 ook bij de Vuelta, verder kunnen gaan verwachten. Want we zitten ook in een andere situatie dan in 2018.

De heer **KAMP**: Ik heb een vraag aan de heer Kocken. Hij noemde net de ronde van Frankrijk. Ik heb me laten vertellen dat daar in ieder geval een jaar later iets van 15% meer omzet bij de ondernemers is geweest. Maar we kunnen heel erg op de cijfers gaan zitten. Dat is natuurlijk erg lastig om te onderbouwen. Ik vroeg mij af – en dat is mijn vraag aan de VVD – hoe zij de brief van het Business Peloton Utrecht verstaan, waarin met name 22 ondernemers – ik begrijp dat de VVD de ondernemers altijd een warm hart toedraagt – zeggen dat het juist een heel goed idee. Is.

Het is goed waargenomen dat de VVD ondernemers een warm hart toedraagt. Vandaar dat we het ook nu willen hebben over eventueel afstappen van de motie die we destijds hebben gesteund. Die ondernemers, daar verwees ik net naar. Ik zie de gedrevenheid in die sector. Ik zie dat de ondernemers zich er hard voor maken. Tegelijkertijd vind ik dat wij in huis bij die besteding van publieke middelen ook gewoon zelf wel even na moeten denken. Want met alle respect voor de mensen die de brief hebben geschreven: als je dit als ondernemer als een businessplan zou lezen, zou het te mager zijn. Ik wil net even dat extra meer van de gedeputeerde horen. Hoe kijkt zij er vanuit de provincie naar?

Dan het tweede punt, voorzitter. Naast de onderbouwing, de personeels- en de proceskosten.

De heer **KARATAŞ**: Ik voel toch een beetje de suggestie in de vraag om namens de ondernemers te zeggen dat dit niet goed is. Vandaar dat ik een beetje zoekende ben hoe de VVD erop komt dat- Ja, ondernemers hebben uitgebreid een brief geschreven, een oproep, en toch denkt de VVD dat het anders moet zijn voor de ondernemers. Graag een reactie daarop.

Het verheugt me vanuit GroenLinks te horen dat als ondernemers wat willen GroenLinks dan direct vindt dat de provincie dat moet volgen. Daar zullen we aan denken als we de bedrijventerreinen bespreken. Maar in dit geval, we hebben een eigen verantwoordelijkheid voor het uitgeven van publieke middelen, van belastinggeld. Dus dan vind ik wel dat we daar zelf, als provincie, nog even goed naar mogen kijken.

Dan, voorzitter, dat tweede punt wat voor ons, als VVD, belangrijk is. De personeels- en de proceskosten. Die worden in het statenvoorstel uit de COVID-reserve vergoed. Dat vinden wij echt een brug te ver. Die COVID-reserve is er om noden in de

samenleving te verhelpen. Die is er voor inwoners en ondernemers die dat nodig hebben. Onze eigen organisatie en de capaciteitsproblemen daarin moeten we zelf zien op te lossen, eventueel door het maken van keuzes. We hebben bij de griffie al een amendement aangeleverd. Dat dien ik ook bij deze in om te zorgen dat die € 50.000, waar het om gaat, op een andere manier wordt opgelost. Dank u, voorzitter, dat was mijn bijdrage.

De **VOORZITTER** deelt mee dat het volgende amendement is ingekomen:

Amendement A03 van het lid Kocken (VVD) inzake COVID-reserve is er om de samenleving te helpen.

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op woensdag 27 januari 2021 ter bespreking van Statenvoorstel 2020BEM208, Vuelta 2022,

Constaterende dat:
- Wordt voorgesteld om 50.000 euro aan de COVID-reserve te onttrekken voor dekking van personeels- en proceskosten van de Provincie Utrecht.

Overwegende dat:
- De COVID-reserve is bedoeld voor financiering van incidentele maatregelen die in 2021 nodig zijn als gevolg van COVID en niet moet worden ingezet voor capaciteitsproblemen binnen de provinciale organisatie.
- Over inzet van de provinciale personeels- en proceskosten zo nodig keuzes moeten worden gemaakt binnen de begroting 2021 of bij het opstellen van de begroting 2022.

Wijzigen het besluit als volgt:
- In het besluit onder 2. 300.000 euro te veranderen in 250.000 euro
- In het besluit onder 2. te schrappen ‘Van dit extra budget wordt 250.000 euro als bijdrage voor de organisatie van de Vuelta 2022 ter beschikking gesteld en wordt 50.000 euro ingezet voor provinciale personeels- en proceskosten.’

Het amendement maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Fiscalini.

De heer **FISCALINI**: Ik zal het kort houden. Wij, van JA21, zijn voorstander van de Vuelta. Laten we dat vooropstellen. Wij waren het er niet mee eens toentertijd dat de provincie deelnam aan de stichting met als risico dat we naast de gedoneerde miljoenen ook nog eens aansprakelijk zouden zijn voor een derde. Desondanks denken wij dat de Vuelta met zijn verschillende activatieprogramma’s voor extra bezoekers in de stad Utrecht en op verschillende plekken langs de route zal gaan zorgen. Echter, wij willen de gedeputeerde verzoeken zich te houden aan de aangenomen motie dat er niet meer dan die 2,1 miljoen naar de Vuelta zal gaan. Dit is al een aanzienlijk bedrag als je kijkt naar de grootte en populariteit van de Vuelta, dat aanzienlijk kleiner is dan van de Tour de France, waar de provincie een minimale bijdrage had. Dat er nu weer extra kosten bijkomen en dat deze kosten nota bene uit het COVID-19-potje komen, is erg opmerkelijk. De Vuelta is er pas in 2022. Corona is er nu. Vanuit mijn fractie is er dan ook eerder de vraag of we nu niet wat kunnen doen voor de ondernemers die nu last hebben van corona. En waarvan het nog maar de vraag is of zij met hun onderneming 2022 wel kunnen gaan halen en kunnen gaan genieten van de extra bezoekers.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Welschen.

Mevrouw **WELSCHEN**: Ik hou het ook even kort. We hebben wat uitgebreider stilgestaan tijdens de commissievergadering. Ja, het CDA steunt het voorstel van harte. Maar dat was eigenlijk wel duidelijk, vanwege ook die drie maatschappelijke pijlers: economie, gezondheid en duurzaamheid. Dank ook voor het memo, die ook nog wat extra uitleg gaf bij het activatieprogramma. Zodat het ook duidelijk is dat het niet alleen die dagen is dat de Vuelta in de provincie plaatsvindt, maar ook veel dagen daaromheen, met alle voordelen die daarbij komen kijken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Kamp.

De heer **KAMP**: Het zal u niet verbazen dat D66 een warm voorstander is van het door laten gaan van de Vuelta in 2022. Verschillende argumenten zijn daarvoor naar voren gebracht: ondersteuning van de evenementenbranche, ondernemers. Maar er is nog een ander argument, wat, denk ik, alle argumenten samenvoegt. Dat betekent dat het moment beter is dan ooit. Ik denk dat er mensen zijn die snakken naar een evenement als stip op de horizon. We kunnen dit nu ook beter voorbereiden dan ooit. We weten nu wat de impact is van corona. We weten niet hoe lang het duurt, maar we weten wel dat we dit evenement in 2022 willen organiseren. Daarbij komt dat al vier mensen, vier partijen, vier publieke partijen, ons voor zijn gegaan. Ik noem de stad Den Bosch, de stad Breda, de stad Utrecht en ook nog eens de provincie Brabant. Het zal toch niet zijn dat de provincie Utrecht roet in het eten gooit. Ik mis soms weleens wat enthousiasme bij mensen. Ik vind de passie voor wielrennen heel belangrijk. Ook omdat wij, als provincie, fietsregio van Europa willen worden. Dus ja, een warm pleitbezorger voor het door laten gaan van dit statenvoorstel. En als uitsmijter wil ik inbrengen dat wij hebben gehoord dat Tom Dumoulin helaas tussen onze commissievergadering en deze Statenvergadering is afgestapt. Misschien is dit ook voor hem een heel mooie stimulans om weer op de fiets te stappen en hier, in Utrecht, te starten. Dank u wel.

De heer **DERCKSEN**: Ik heb twee vragen. Hoeveel is Utrecht meer gaan fietsen doordat de start van de Tour de France hier is georganiseerd? En de tweede vraag. U begon met, wij willen dat de Vuelta doorgaat. We willen dat door laten gaan, zei u. Wij konden de Tour de France door laten gaan met een ton. Waarom zouden we dan de Vuelta door moeten laten gaan met 2,1 miljoen als de Tour de France, een veel groter evenement, met veel minder geld door kon gaan?

Dank u wel voor de vragen, meneer Dercksen. Ten aanzien van de eerste vraag. Dat was eigenlijk eenzelfde soort vraag als de VVD stelt naar de extra banen wat het op gaat leveren. Dat is cijfermatig natuurlijk heel erg moeilijk te onderbouwen. Ik denk dat heel veel vooral gaat om een kwalitatieve impuls, dat je dit graag moet willen. Overigens, ik weet, als kleine jongen – voor wat het waard is – toen ik een jaar of veertien, vijftien was en Joop Zoetemelk de Tour de France won, ik ook een racefiets moest hebben en daarop ging stappen. En zelfs het voornemen had om er zelf ooit aan deel te gaan nemen. Dus dat werkt in ieder geval op die manier op mij persoonlijk. Ja, hoeveel meer mensen daardoor zijn gaan fietsen, daar kan ik geen antwoord op geven. Ik heb gister nog wel even contact gehad met het Business Peloton Utrecht. Ik weet in ieder geval dat uit de cijfermatige onderbouwing is gebleken dat bijvoorbeeld de toerismebezetting het jaar daarna met 16% is gestegen. En dat ondernemers ook meer omzet hebben gedraaid. Dus er zit wel degelijk, denk ik, een positief effect in. Andersom zou ik kunnen vragen, verwacht u dat mensen daar minder door gaan fietsen?

Mijn tweede opmerking naar aanleiding van uw vraag: waarom zoveel geld? Ik denk, als je kijkt per hoofd van de bevolking, als je de 3 ton, waar het nu om gaat, waar om

gevraagd wordt, omslaat, is dit in deze provincie met 1,3 miljoen inwoners als ik dat hoofdelijk omzet, in het voorstel waar we nu over spreken – want eerder hebben we al, in ieder geval wij, als D66, daar 'ja' tegen gezegd – om 22 eurocent per persoon in onze provincie. Dus ja, ik ga toch niet zeggen dat we door die 22 eurocent per persoon van de provincie dit mooie evenement niet door willen laten gaan.

De heer **DERCKSEN**: Ik hoor in de bijdrage van de heer Kamp een oproep om nog tien auto's te bestellen, want dat is per hoofd van de bevolking in Utrecht niet zo duur. Daarnaast begrijp ik niet hoe hij hard kan maken dat de omzet in de horeca een jaar later nog hoger is dankzij de Tour de France. Dat lijkt mij wichelroedelopers-statistiek. Maar ik heb wel uitgezocht wat de data zijn. De Universiteit van Utrecht heeft uitgezocht, heeft een enquête gedaan in ieder geval, naar mensen die naar de Tour de France-start zijn geweest: heeft u dat inspiratie gegeven om zelf te gaan fietsen? Daarop zei 79% nee. Dus de kans dat we nu massaal allemaal gaan fietsen, omdat we de Vuelta organiseren, lijkt mij – en dat is de vraag aan de heer Kamp – erg klein. Bent u dat met mij eens, gelet op het onderzoek van de Universiteit van Utrecht?

Nee, dat ben ik niet met u eens, want u framet het weer alsof we allemaal gaan fietsen. Dat heb ik helemaal niet gezegd, dat we allemaal gaan fietsen. Ik heb gesproken met het Utrecht Business Peloton. Die hebben die cijfermatige onderbouwing gegeven. Ik kan u aanraden daar ook gegevens op te vragen. U weet zelf hoe makkelijk het is met onderzoeken bepaalde cijfers te framen en een bepaalde kant op te sturen. Maar dit is in ieder geval de informatie die ik heb gekregen. Ik zet in op het doorgaan van de Vuelta.

De opmerking over de dienstauto's, ja, dat wil ik toch nog even teruggeven aan u. Bij de discussie daarover zegt u dat u anderen de maat niet neemt. Nu zegt u in een keer dat ik voor vijf dienstauto's ben. Ik vind dat niet helemaal met elkaar kloppen.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Ik raak eigenlijk een beetje de weg kwijt in de beantwoording van de heer Kamp op de vragen van de heer Dercksen. Daarom daarvoor een verduidelijkingsvraag. Want u zegt, we kunnen niet cijfermatig onderbouwen wat het effect van de Vuelta is. Tegelijk zegt u dat het Business Peloton cijfermatig onderbouwd heeft dat de bezetting een jaar na de Tour nog 16% hoger was en dat er met cijfers gegoocheld kan worden, geeft u aan. Dat is natuurlijk één bron waar u hoor heeft gepleegd en de wederhoor, over de houdbaarheid van de investering, ontbreekt dan. Dat is gelijk ook mijn eerste vraag: hoe houdbaar is deze investering, die u wilt plegen, dan? De tweede vraag is of u bekend bent dat de Vuelta-organisatie de ronde vaak laat beginnen in gebieden die economisch achterlopen. Vindt u dat een compliment voor uw gedeputeerde?

Complimenten voor mijn eigen gedeputeerde geven, moeten anderen maar doen. Het gaat, denk ik, hier niet om personen, maar het gaat hier om de organisatie van de Vuelta. Dat vooropgesteld. Ten aanzien van die cijfermatige onderbouwing. Nogmaals, ik heb met het Utrecht Business Peloton contact gehad. Had u ook kunnen doen. Belangrijker, dat zei ik ook, gaat het, denk ik, ook om de vraag of je hier passie voor hebt, of je hierin gelooft. Ik krijg weleens de indruk, en dat vind ik jammer dat, los van dit mooie evenement, de scheidslijn ten aanzien van de mensen die voor of tegen zijn juist tussen coalitie en oppositie loopt. Wij zijn voor. Wij geloven er ook in. Ik weet zeker, als we elkaar na 2022 spreken, dat er een plus aan de andere kant van de lijn staat.

Ik heb nog een korte toevoeging voor de mensen die twijfelen of het meer geld gaat kosten. De Tweede Kamer heeft op 20 januari jongstleden een motie van de VVD en D66, ondersteunt door de SGP en de PVV, aangenomen met een garantiefonds voor alle evenementen, als het gaat om festivalbeleid, als het gaat om sportevenementen, die door

corona in de problemen komen. Dus ik wil ook nog wel even die zekerheid, die de Tweede Kamer heeft gegeven, aan u meegeven. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Suna.

De heer **SUNA**: Tijdens de commissievergadering hadden wij vragen gesteld inzake het activatieplan en heeft de gedeputeerde de toezegging gedaan om een memo te sturen. Die hebben wij gekregen, waarvoor dank. Daar staat uitgebreide informatie in over wat het ongeveer zal inhouden en wie daarin participeren. Tegelijkertijd, als je een memo krijgt, roept dat ook andere vragen op. Dus ik wil me vooral richten op de vragen die wij, als PvdA, zeer belangrijk vinden. Dat is eigenlijk inzet op basis van breedtesport. Daarin lees ik dat de scholen daarbij betrokken worden: primair onderwijs, mbo's en hoger. Echter, ik zou wat meer duidelijkheid willen over zaken zoals kansarme kinderen en kansarme gezinnen, die er normaliter niet eens aan denken om aan dit soort zaken mee te doen of daarin te participeren of mee te denken. Hoe worden die mensen hierbij betrokken? En hoe kunnen we ervoor zorgen dat zij hiervan ook kunnen genieten en daarin kunnen participeren? Is daar ook over nagedacht? Zo ja, zou u dat dan ook bij de partners onder de aandacht willen brengen, zodat daar ook ruimte voor wordt gezocht? En dat mensen die op zeer grote afstand van fietsen en evenementen staan hiervan ook mee kunnen profiteren.

Dan het tweede punt. Wij, als Partij van de Arbeid, vinden stageplaatsen, arbeidsplaatsen, een van de essentiële zaken, ook bij dit evenement. Ik begrijp van de VVD dat ten opzichte van de besluitvorming in 2018, toen economische groei het allerbelangrijkste was voor hen, nu ook arbeidsplaatsen belangrijk zijn. Dus komen nader tot ons, waar ik blij mee ben. Meneer Kocken gaf net aan, rood zien we nog niet zitten. Maar ik heb het gevoel langzaam, een beetje, dat dat ook vanzelf zal komen.

De heer **KOCKEN**: Ik ben verbaasd, want groei en banen horen bij elkaar. Wij hebben het altijd gehad over dat het die trits is waar de PvdA denkt dat als we het daarmee eens zijn, dat we dichterbij hen komen. Volgens mij, is het andersom dan. Dat de PvdA dichterbij de VVD komt. Maar van harte welkom.

Het is natuurlijk hoe je het bekijkt. Wij weten als geen ander dat de VVD vooral gericht is op de grote jongens en de werkgevers, terwijl wij ons vooral richten op de werknemerskant. U noemde specifiek de werknemerskant in deze bij de economische groei, waar u het toen daar helemaal niet over had. Dat wilde ik eigenlijk verduidelijken. Maar goed, we komen nader tot elkaar. Dat is het belangrijkste.

In de memo heeft u aangeven dat u niet exacte aantallen banen kunt noemen. Dat verwacht ook niemand. Dat kwam ook net aan de orde. Maar u kunt wel misschien een indicatie geven over hoeveel stageplaatsen en arbeidsplaatsen het ongeveer zou kunnen gaan. Wij denken dat het om honderden zal gaan. Kunt u daarmee instemmen, dat het in die range zal zitten? Of denkt u eerder: het zijn maar tientallen of misschien wel meer dan duizend? Dat zou ik wel iets over willen horen.

Dan het voorstel zelf, voorzitter. Ja, wij, als PvdA, vinden het nog steeds niet goed dat we ruim 2 miljoen euro uitgeven aan een wielerevenement. Dat hebben wij toen bij de besluitvorming op 11 juni 2018 aangegeven. En ook toen wij het er op 25 september 2019 nog een keer hadden – toen ging het over de governance, toen ging het over de eventuele tekorten, dat we een motie hadden aangenomen en dat het college daar toch anders naar keek – hebben wij ook aangegeven dat we wel als betrouwbaar bestuur naar zaken moeten kijken. En we ook gaan kijken hoe we de belangen tegenover elkaar af gaan wegen. Voor ons is het best zwaar om die afweging te maken. In de fractie hebben we ook uitgebreid hierover gesproken. Ik wil daar wat toelichting op geven.

We weten inmiddels dat de helft van het budget, waarover we destijds hebben besloten, al uitgegeven is. We weten, op het moment dat wij niet instemmen met deze extra benodigde middelen van ongeveer 3 ton het activatieprogramma, waar wij, als PvdA, zeer veel aan hechten, niet kan doorgaan. We weten ook dat ondernemers zeer positief zijn. Het Business Peloton idem dito. En we weten ook dat door corona dit in 2020 niet door kon gaan. Alles bij elkaar optellende zijn we van mening dat je moet kijken, gaan we nou een keuze maken voor 'beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald' of gaan we kijken naar de plussen? Wat houden we aan het eind van de streep over, wat brengt het met zich mee? Wij vinden het belangrijk dat de zaken waar wij aan hechten, het activatieprogramma, banen, stageplaatsen, gezondheidsaspecten, lichtelijk de duurzaamheidsaspecten- Alhoewel wij niet verwachten dat het echt duurzaam zal zijn, zoals de PVV ook vaak aangeeft. Maar die punten vinden wij wel belangrijk. En met name ook omdat wij niet zomaar miljoenen in de prullenbak moeten gooien, denken wij dat het noodzakelijk is om hier gehoor aan te geven. En het andere aspect, tegenover de andere partners-

De **VOORZITTER**: Meneer Suna, ik zat te wachten op een punt.

De heer **SUNA**: Die komt bijna niet, hè.

De **VOORZITTER**: Maar meneer Eggermont had het woord gevraagd. Daar geef ik hem nu de gelegenheid voor.

> De heer **EGGERMONT**: Ik vind het nooit erg om te wachten op een punt, hoor. Maar het punt was, denk ik, wel helder. Mijn vraag is, u geeft zelf aan, de helft van die 2,1 miljoen is al uitgegeven. In het voorstel zelf staat dat ze scenario 1 niet gaan halen met deze 3 ton. Kunt u mij garanderen dat we- En u zegt nu net dat we al die nevenactiviteiten allemaal wel kunnen gaan doen. Is dat zo? Want eigenlijk staat er, scenario 1 gaan we niet halen. Worden we nu niet met die 3 ton eigenlijk in het pak genaaid? En dat het uiteindelijk dadelijk nog veel meer gaat kosten, juist ook vanwege het belang wat u er ook aan hecht dat al die nevenactiviteiten ook allemaal moeten gebeuren. Oftewel, wat is het eindbedrag wat u uiteindelijk voldoende vindt om het niet zonde te vinden als u het geld dadelijk heeft weggegooid?

De **VOORZITTER**: De heer Suna gaat antwoorden. Ik stel ook vast dat daarna de heer Van den Dikkenberg het woord krijgt voor ook een interruptie. Dat klopt, meneer Van den Dikkenberg? Ja.

De heer **SUNA**: Het is een uitgebreide vraag. Dat betekent ook een uitgebreid antwoord. Allereerst kunt u in de memo lezen dat er bijna 300 aanvragen zijn ingediend. Ruim 170 zijn gehonoreerd in deze. De 3 ton, waar u het over heeft, is natuurlijk niet voldoende, maar we weten dat ook dat er vanuit het rijk te verwachten is dat er extra middelen komen. Ik heb ook in de commissie aangegeven dat we zeker aan de private sector geld moeten vragen, dat zij ook daarvoor geld beschikbaar stellen. Als je kijkt naar de oorspronkelijke plannen was er ruim € 600.000 voor het activatieprogramma. Nu is dat veel meer. Dus we hebben te maken met meer budget voor die nevenactiviteiten waar we het over hebben. Als het anders is, hoor ik het graag van de gedeputeerde zo meteen bij de beantwoording. Dus ik heb de overtuiging dat het activatieprogramma en al die nevenactiviteiten door kunnen gaan en dat er middelen gevonden zullen worden. Maar goed, garanties kan niemand geven, denk ik. We weten niet eens wat er morgen gaat gebeuren. Dus in die zin geen garantie, maar wel het vertrouwen.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Ik hoor de heer Suna veel waarde hechten aan het activatiebudget. Hij constateert met mij dat ongeveer de helft van de middelen al is uitgegeven. Mijn vraag is dan ook, als we nu de stekker eruit zouden trekken, wat ons voorstel zou zijn, dan krijgen we 1 miljoen terug plus 3 ton die we vanmiddag reserveren. Hebben we pak hem beet 1,3 miljoen. Is de heer Suna het met ons eens dat dat beter besteed kan worden aan een permanent en duurzaam fietsactivatieprogramma in het kader van de Sociale Agenda, waarmee jongeren op de fiets geholpen worden, waarmee we allerlei mooie, aansprekende dingen met een permanent karakter kunnen organiseren, in plaats van een fiets-tweedaagse en vervolgens is het geld weg? Hoe kijkt de heer Suna daartegenaan?

Uiteraard is dat een afweging die je maakt. Wij hadden ook gezien destijds dat de middelen ook voor zaken van bijvoorbeeld U10 beschikbaar bleven, waarbij gelden eigenlijk uitgetrokken zijn voor de budgetten die voor fietspaden gereserveerd waren. Dus in die zin heeft u wel een punt. Maar ik kijk ook naar de andere kant. Dan heb ik de wedervraag van, 1 miljoen zomaar in de prullenbak gooien, zou dat dan beter zijn? Kijk, hiermee probeer je dan met die 1,3 miljoen toch nog wel iets voor elkaar te krijgen. Het was natuurlijk, wat ons betreft, beter geweest als we dat volledige bedrag op een andere manier hadden ingevuld en dat we daar meer profijt van zouden hebben. Daar heeft u wel een punt. Maar nu is het zo, de keuze is dan 1 miljoen weggooien. Zou u dat liever willen?

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Dat is niet 1 miljoen weggooien, dit is 1,3 miljoen duurzaam besteden, waarbij we op de langere termijn meer rendement kunnen halen bij een brede doelgroep, bij een breedtesport, bij een doelgroep in wijken waar we actief zullen zijn met de Sociale Agenda. U staat nu op de splitsing om of het Business Peloton Utrecht te sponsoren met een 3 ton extra of een Sociale Agenda serieus body te geven en jongeren een fietstoekomst te geven voor 1,3 miljoen. Het is aan u de keuze om deze algemene middelen af te geven.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat de heer Suna nog reageert en dan zijn inbreng ook afrondt.

De heer **SUNA**: Het is hoe u ernaar kijkt. Ik weet zeker dat dit ook nog wel een flinke stimulans zal zijn voor zaken en ook onderdelen van de Sociale Agenda. Maar natuurlijk, hoe meer budget je zou hebben, hoe beter het is. Daar heeft u wel een punt. Echter, u vergeet de andere kant van de medaille. En dat is de helft van het andere bedrag die dan verloren gaat.

Oké, voorzitter, als u het goedvindt, ga ik dan door. Ik had het over een betrouwbaar bestuur zijn. Als Partij van de Arbeid hechten wij aan betrouwbaar bestuur. Daarom zullen wij ook respecteren wat eerder de oude coalitie, onder leiding van de VVD, heeft besloten. En ook kijkend naar andere overheidspartners, die ook instemmend zijn in deze – wat door de heer Kamp van D66 is verwoord – moet je dan ook niet ineens als één van de vijf een heel ander geluid laten horen. Dat soort aspecten spelen ook mee in de achtergrond, in de afweging die wij, als PvdA, maken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw De Haan-Mourik.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: De ChristenUnie heeft in december 2019 ingestemd met de bijdrage van 2,1 miljoen euro voor de Vuelta 2020. En inderdaad, ook wij stonden niet vooraan in de rij met onze instemming te zwaaien. Vandaag spreken we over – vanwege de pandemie die over ons heen is gevallen – de Vuelta 2022. Dat klinkt dezer

dagen wel als luchtfietserij. Maar onze fractie is van mening dat we op basis van betrouwbaarheid het besluit van destijds nu gestand moeten doen en zo met de vier andere publieke partners op gelijke hoogte moeten blijven participeren. Dan zitten we als provincie met maximale zeggenschap aan tafel. De coronapandemie heeft een enorme deuk geslagen in tal van sectoren met alle trieste gevolgen voor werknemers van dien. Als wij dan nu de keuze maken voor een doorstart, ziet de ChristenUnie juist nu met een relatief kleine extra bijdrage vanuit de reserve COVID nieuwe kansen om ondernemers te steunen en ook een positieve impuls te geven, inclusief aan vrijwilligers en voldoende stagiaires die daarin ook kunnen participeren. De Vuelta is daar in onze ogen een heel goed vliegwiel voor. Dat zeg ik tegen richten de heer Van den Dikkenberg. Zonder dat vliegwiel zal een stimuleringsbudget naar onze mening een veel minder breed effect sorteren.

We willen vanuit onze fractie nog een aantal noties aan de gedeputeerde meegeven.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Mevrouw De Haan-Mourik geeft aan dat de Vuelta nodig is om effect te krijgen. Ik hoor graag daar de onderbouwing van, dat dat nodig is. Want voor 1,3 miljoen kun je één jaar lang een complete Utrechtse fietskaravaan door wijken laten trekken om jongeren te laten fietsen en allerlei activiteiten te ontwikkelen. Maar u kiest ervoor om dit in twee dagen te bundelen met slechts honderd dagen activatie daaraan vast. Hoe maakt u dan in uw fractie de afweging om dit in twee dagen aan ondernemers te schenken over anderhalf, twee jaar in het kader van coronasteun? En waarom niet een permanente campagne?

Er wordt een permanente campagne gevoerd in het Programma fiets. Dat staat binnenkort op stapel. Daar is provinciebreed heel veel werk aan de winkel. Wat ons betreft denken wij – even los van het feit dat we in eerste instantie natuurlijk nooit voor die Vuelta waren, maar nu we nog steeds gestand doen aan onze stem en steun geven aan de 3 ton – denken wij dat je juist met zo'n groot evenement allerlei partners en maatschappelijke initiatieven aan kan laten haken, zodat het een veel bredere uitstraling krijgt. Het mooie plaatje van de heer Van den Dikkenberg van fietsen door de regio in karavaan, ja, dat lijkt me helemaal luchtfietserij. Dus daar kan ik me niet zoveel bij voorstellen. We hebben in een ander project, cultuurproject, De Stijl van Mondriaan, gezien dat juist door zo'n programmalijn veel culturele instellingen, scholen, organisaties, bedrijven juist op zo'n thema aanhaken en dat dat juist een breed effect sorteert. Daarom zien wij kans om met die 3 ton ook in deze Vuelta dat effect te sorteren.

Maar ik was nog bezig met mijn bijdrage.

De **VOORZITTER**: Ja, maar de heer Van den Dikkenberg wil nog een aanvulling. Het is al de tweede of de derde interruptie van de heer Van den Dikkenberg. Hou het kort deze keer.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Ja, want De Stijl is juist een prachtig voorbeeld van wat voor effect je kan bereiken als je een permanente-Gewoon een jaar ervoor uittrekt. En dan een permanente campagne met allerlei activaties en het in de breedte van de maatschappij wegzetten van De Stijl. Daardoor maakt iedereen er kennis mee. Dat is langdurig aanwezig zijn in de samenleving met een groot effect. Dus daarmee geeft mevrouw De Haan aan waar het precies mank gaat in haar beantwoording dat het in twee dagen zou moeten gebeuren. Juist aan de permanente campagne kun je, volgens mij, body geven met 1,3 miljoen. Voorzitter, dan mijn vraag. Het gestalte doen aan de stem, dan hoop ik ook dat dat geldt voor de motie die ondersteunt is met 2,1 miljoen en geen cent meer.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat mevrouw De Haan-Mourik daar nog even op reageert en dan haar betoog afrondt.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Richting de SGP zou ik de SGP heel graag willen uitdagen om met meer programma's voor de fiets te komen de komende periode. En is het inderdaad jammer dat ze niet in het college zitten en wat dat betreft ook hun stem kunnen laten gelden.

Maar goed, vanuit onze fractie nog een aantal noties. Gedeputeerde, wilt u ervoor gaan staan dat ook de zwaar getroffen cultuursector ook echt mee kan liften in dit evenement? Wij vinden dat we ten opzichte van 2020 ook een extra stap moeten zetten op het gebied van duurzaamheid en gezond stedelijk leven. We zijn nu twee jaar verder. Er zijn weer nieuwe kansen. Dus wat ons betreft gaan we daarvoor staan.

We hebben in de commissie ook een lans gebroken dat activiteiten zo toegankelijk en bereikbaar mogelijk moeten zijn, in letterlijke en figuurlijke zin. Dat willen we u van harte meegeven. Dat betreft dan niet alleen de gehandicaptensport, maar beslaat een veel bredere scope. Iedereen moet mee kunnen doen, op welke manier dan ook.

Dan nog een vraag over de doorkomstgemeentes. We vroegen ons af, staan ze weer te trappelen om mee te doen? Of is er nu terughoudendheid, omdat ook gemeenten, en ook zeker één doorkomstgemeente, nu in financieel zwaar weer verkeert en zij toch indirect ook zullen moeten bijdragen aan het faciliteren van de ritten door hun gemeente.

Tot slot wachten wij met spanning het antwoord af op ons verzoek op een bredere verkenning. Die vraag zou u meenemen naar het college. We hopen uiteraard op een positief antwoord.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Dercksen:

De heer **DERCKSEN**: Toen ik een tijdje geleden een motie indiende waarin de term 'luchtfietserij' stond, hebben een aantal partijen tegen gestemd vanwege de toon. Ik weet niet of de ChristenUnie dat was.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Nee, we hebben juist voor gestemd, meneer Dercksen. Maar we namen wel afstand van die term in die motie.

Zie je wel? Ja. Dat bedoel ik.

Voorzitter, wij waren al eerder tegen een bijdrage aan de Vuelta. Dat zijn we nog steeds. Niet omdat het een mooi evenement kan zijn. De start van de Tour de France was een groot succes. Maar omdat wij het stad zijn om de stad Utrecht constant te sponsoren. Wij zijn de pinautomaat van het linkse college in de stad Utrecht. Daar moeten we mee ophouden. We gaven ze al de duurste tramverbinding van de wereld en vele festivals en evenementen worden in de stad Utrecht gehouden en niet voor een onbelangrijk deel door de provincie betaald. En dat terwijl de stad Utrecht een begroting heeft die drie keer zo groot is als die van de provincie. Daar moeten we dus mee ophouden. Daarnaast kon de Tour de France starten met slechts een ton bijdrage van de provincie en nu moet het meer dan 2 miljoen kosten. Daarnaast is het grootste bezwaar van dit voorstel wel het gegeven dat het geld uit het coronapotje komt: een feestje in het najaar van 2022. En als het culturele instellingen betreft, kan men individueel een verzoek tot steun indienen, maar buiten deze bubbel toch wel strikt verweven met de politiek. Daar laat men iedereen eerst failliet gaan en viert men in 2022 een feestje. Waarom – is mijn vraag die ik ook in de commissie, geloof ik, drie keer gesteld heb – kan de culturele sector wel een verzoek tot steun indienen in individuele gevallen en in de markt of andere organisaties niet? Waarom?

En ja, de Koninklijke Horeca Nederland wil het graag. Ja, dat snap ik. Die gaan niet zeggen, doe maar niet. Het gaat erom: wie betaalt dat; en waarom moeten wij dat betalen? En dan vooral nog uit dit coronapotje. Want, volgens ons, heeft die sector – en dat is de horecasector die eigenlijk uitsluitend profijt heeft bij dit soort evenementen – nu de hulp

namelijk hard nodig en niet in het najaar van 2022. Dus het komt bij ons ook niet aan dat u, als college, het MKB zo belangrijk vindt, want voorlopig hebben ze tot het najaar van 2022 helemaal niets aan u.

Waar wij ook moe van worden – we hadden het er net al over bij de auto's – wat er allemaal bij gehaald wordt om het te legitimeren. We noemen het duurzaam. Er komt een hele karavaan uit Spanje de ronde van Spanje in Utrecht houden. Het is veel duurzamer om dat in Spanje te doen. Dus waarom stelt GroenLinks dat niet voor als het duurzaam moet zijn?

De heer **KAMP**: Ik heb een vraag aan de heer Dercksen. Het verbaast me een beetje. Maar goed, ik hoor nu voor het eerst dat hij heel erg voor duurzaamheid is, terwijl als we het over klimaatneutraal hebben, ik nog weleens een andere toon hoor. Maar daar gaat het eigenlijk niet om. Mijn vraag is, ik erger me een beetje aan de opmerking dat wij de pinautomaat van de stad Utrecht zijn. Vindt de heer Dercksen dat hij ook de pinautomaat van de stad Breda, Den Bosch en de provincie Brabant is?

Ik zit nog even te kauwen op waarom u nu denkt dat ik zo'n groot voorstander ben van duurzaamheid of het gebruik van die term. Ik geloof niet dat u dat uit mijn verhaal kan halen. En wie is nou een pinautomaat van wie? Die vraag is me niet helemaal duidelijk.

De **VOORZITTER**: Meneer Kamp, het hoeft niet, maar u mag hem verduidelijken.

De heer **KAMP**: Ik opper dit niet. Het is een uitspraak van de heer Dercksen, dus ik wil hem wel graag verduidelijken. Ik hoor het toch echt in zijn bijdrage. Dat hij zegt dat wij ons, als Provinciale Staten, opstellen de pinautomaat van de stad Utrecht. Dus ik wil hem vragen: als wij met dit voorstel instemmen, vindt hij dan ook dat wij de pinautomaat van de stad Breda, Den Bosch en de provincie Brabant zijn? Duidelijker kan ik het niet stellen.

De heer **DERCKSEN**: In mindere mate, maar natuurlijk- Kijk, mijn argumentatie is – dat doe ik al een aantal jaren, omdat we al die evenementen sponsoren in de stad Utrecht – dat de startplaats primair in de stad Utrecht is. Dus daar gaat natuurlijk ook het gros van het geld naartoe. Dat staat nog verder in mijn tekst ook: er wordt van alles bijgehaald om het nu maar te legitimeren. Duurzaamheid is er daar een van. 'Gezond stedelijk leven' hoorde ik net ook weer voorbijkomen. Je haalt een hele tourkaravaan naar Utrecht. Dat doen we dan onder het mom van gezond stedelijk leven. Hoeveel is de provincie meer gaan fietsen door de Tour de France. Dat antwoord heb ik net al gegeven. Ja, niet. Dat is ook niet te meten, maar we roepen het gewoon elke keer als we weer geld uitgeven. Dan stond er ook nog in het voorstel 'de meerwaarde van integrale benadering en verbondenheid'. We storten 2 miljoen voor de start van de Vuelta. En 'het gaat om het partnerschap met Den Bosch en Breda', daar is hij, meneer Kamp. Ik heb het woord 'Breda' hier in tien jaar nog niet gehoord. En nu moeten we ineens voor het partnerschap met Den Bosch en Breda meedoen in dit circus. Wie verzint dit allemaal? En waarom wordt er zoveel bij gehaald? Zeg gewoon hoe het zit. We geven de stad Utrecht geld voor een wielerevenement. Dat kan best mooi zijn. Dan kan de nieuwe PvdA-burgemeester nog een keer naar Spanje vliegen. En dat de ondernemers nu een kopje onder gaan- Ach, who cares. We bieden ze een stip op de horizon in het najaar van 2022. Dat zou een wat kortere en in ieder geval een wat eerlijker beschrijving van dit statenvoorstel zijn. Tot zover.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Voorzitter, mag ik nog wat vragen?

De **VOORZITTER**: Ja, dat mag. Ik wijs de heer Dercksen er even op dat hij bijna door de volledige spreektijd heen is.

De heer **DERCKSEN**: Ik ben ook klaar.

De **VOORZITTER**: Voor de rest van de dag ook, begrijp ik.

De heer **DERCKSEN**: Mevrouw Broere heeft een buitengewoon korte bijdrage.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Ik hoor u faliekant tegen dit voorstel zijn. Daar heeft u uw redenen voor. Dat is niet nieuw. Tegelijkertijd ben ik op zoek naar wat- U zegt, zo steun je de ondernemers niet. Ik heb van u in de afgelopen tijd geen initiatiefvoorstel bijvoorbeeld voorbij zien komen: hoe dan wel? Dus ik ben gewoon oprecht op zoek. Vindt u dan dat we alle ondernemers in de provincie Utrecht rechtstreeks moeten gaan subsidiëren? Want daar zijn ook heel veel mogelijkheden vanuit het rijk voor. Dus ik ben gewoon oprecht op zoek naar 'wat dan wel?'. Dat hoor ik zo weinig. Daar ben ik nou zo oprecht nieuwsgierig naar.

De **VOORZITTER**: Meneer Dercksen, u krijgt de kans.

De heer **DERCKSEN**: Buiten mijn eigen tijd om ook, dus dat is wel prettig. Maar, volgens mij, heb ik dat ook in mijn tekst duidelijk gezegd. Waarom geven we de culturele sector nu een bak met geld, dat iedereen zich kan melden die een probleem heeft vanwege corona? En doen we dat nou niet voor- En dat hoeven niet eens ondernemers alleen te zijn, maar ook andere organisaties die in grote problemen komen. Het rijk kan ook niet iedereen helpen. Waarvoor bieden we die dan niet eenzelfde instrument om hen te helpen? Nee, wat doen we? We gaan in 2022 een Vuelta organiseren van COVID-geld. Dus ja, als u zegt, en u regelt een meerderheid in deze Staten voor een dergelijk voorstel, dan ga ik hem vanavond nog schrijven.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Keller.

Mevrouw **KELLER**: De ronde van Spanje naar Utrecht halen, is Earth Overshoot Day naar voren halen. Dit voorstel, om er nog maar weer eens extra geld voor uit te trekken, terwijl we nog middenin een pandemie zitten waarvan het einde nog niet in zicht is, maakt het bepaald niet beter. De gedeputeerde lijkt ervanuit te gaan dat we binnenkort gewoon weer terug kunnen naar het oude normaal. Alsof we net kunnen doen alsof er niks aan de hand is of is geweest in 2020. Maar, voorzitter, je moet toch je inmiddels toch afvragen hoe normaal dat oude normaal was. Consumeren en de wereld over reizen alsof het allemaal niet op kan. We weten allemaal, de aarde kan wel degelijk op. Dus als duurzaamheid echt zo belangrijk is als wat ons wordt voorgespiegeld in de plannen, dan laten we de ronde van Spanje in Spanje. En waarom niet direct investeren in breedtesport in plaats van via een onzinnige omweg waarvan je niet weet waar die eindigt? Voorzitter, wij zijn gek op fietsen, maar met dit voorstel kunnen wij niet instemmen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Eggermont.

De heer **EGGERMONT**: Het voornaamste probleem wat we met dit voorstel hebben, is de ongeloofwaardigheid. Het is inmiddels duidelijk geworden dat al de helft van de 2 miljoen die we hadden gereserveerd, is uitgegeven. En toch wordt er nu gevraagd om 3 ton. Er is door verschillende fracties aangegeven: we missen de ambitie. Ja, wij missen eigenlijk, eerlijk gezegd, de ambitie in dit voorstel. En eigenlijk het voornaamste gevoel wat we hebben, is dat we eigenlijk een beetje worden voorgelogen en dat het meer een politiek

voorstel is om het maar door de Staten heen te krijgen. En dat we uiteindelijk geconfronteerd zullen gaan worden met een rekening die veel hoger ligt. Ik hoorde daarnet de heer Suna heel duidelijk zeggen: ja, die 3 ton is niet voldoende. Ja, nou ja, dat lijkt me dan wel helder. Dus wat ons betreft, ja, als het college wel die ambitie had getoond of de Staten wel die ambitie hadden getoond om het daadwerkelijke kostenplaatje aan ons voor te leggen, dan hadden wij waarschijnlijk niet anders gestemd, maar dan hadden we wel een eerlijker politiek debat gehad.

De heer **KAMP**: Ik heb eerder een vraag, want ik hoor de SP zeggen dat wij worden voorgelogen. Begrijp ik nu goed dat de SP GS beticht van liegen?

Als we het aannemen, liegen we onszelf voor, meneer Kamp. In het stuk staat gewoon heel duidelijk dat het niet voldoende is. Meneer Suna zei dat net ook, dat het niet voldoende is. Tegelijkertijd hoor ik wel iedereen zijn ambities uitspreken van wat er allemaal niet gedaan moet worden van het geld. En tegelijkertijd weten we ook nog eens een keer dat de helft van het geld wat we al gereserveerd hadden is uitgegeven. Dus ja, voor mij is één en één twee. Ja, dus dat lijkt me in die zin duidelijk.

De heer **SUNA**: Ik wou zeggen tegen de heer Eggermont, dat was wat ik net ook probeerde: het gaat niet alleen om de 3 ton die we beschikbaar stellen, maar ook om de andere partners die geldbijdragen zullen leveren. Dus in zijn totaliteit heb je het over een veel hoger bedrag wat beschikbaar komt. Dus alleen met de 3 ton die wij hebben, redden we het natuurlijk niet. Maar wel met alle andere bijdragen heb ik er het vertrouwen in dat het goed zal komen. Dat is wat ik heb gezegd.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat de heer Eggermont het afrondt.

De heer **EGGERMONT**: Helder. Dat is in ieder geval niet hetgeen wat in het voorstel staat. Dat constateer ik dan wel.

Dan nog even kort ingaand op het amendement van de VVD. Normaliter zouden we een verbetering van het voorstel altijd toejuichen. Het zou eruit kunnen zien als een verbetering van het voorstel. Het is toch wel een halve dienstauto die hiermee wordt bespaard. Maar tegelijkertijd zijn wij ervan overtuigd dat we dadelijk toch uiteindelijk met een hoger bedrag dan die 3 ton worden geconfronteerd. Ja, en dan geven we eigenlijk met dit amendement evengoed steun aan dat er wel extra geld wordt uitgegeven. Dus wat dat betreft is het bijna ongeloofwaardig om... Ja, want als het eindplaatje zeg een half miljoen is, ja, dan is het of twee ton extra of, als het amendement wordt aangenomen, 2,5 ton extra. En dat schiet niet echt op.

De **VOORZITTER**: Meneer Eggermont, er is opnieuw een interruptie van de heer Suna. Ik verzoek de leden ook om een beetje te letten op het aantal interrupties wat men pleegt.

De heer **SUNA**: U geeft aan dat u overtuigd bent dat 3 ton niet voldoende is en dat er nog een keer een verzoek bij ons zal komen om extra middelen beschikbaar te stellen. Waar is dat op gebaseerd?

De heer **EGGERMONT**: Nee, ik denk niet dat er nog een verzoek komt. Ik denk dat we dat gewoon bij de verantwoording zien.

De **VOORZITTER**: Goed, u bent aan het eind ook van uw inbreng gekomen? Dank u wel, meneer Eggermont.

De heer **KOCKEN**: Ik had een paar keer mijn vinger opgestoken. Blijkbaar niet duidelijk genoeg. Een korte interruptie.

De **VOORZITTER**: Nee, ik had het niet gezien. Meneer Kocken, ga uw gang.

De heer **KOCKEN**: Richting de heer Eggermont. Het amendement, dat wij hebben ingediend, zorgt er in ieder geval voor dat het geld dat we beschikbaar stellen niet datgene is wat we eigenlijk gewoon vanuit onze eigen personeelsbegroting moeten financieren.

De heer **EGGERMONT**: Ja, eerlijk gezegd, wij vinden het in die zin altijd minder belangrijk welke potjes precies gebruikt worden. Uiteindelijk is een euro een euro en gaat het om de hele provinciale begroting. Dus ja, als uiteindelijk het eindplaatje is dat het 5 ton kost, dan kost het de provincie uiteindelijk gewoon 5 ton. En dan moet het misschien wel uit andere potjes komen, maar het is allemaal provinciegeld. Dus in die zin maakt het ons niet echt veel uit.

De **VOORZITTER**: Goed. Voldoende.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Ik zal het kort houden. Ik heb natuurlijk al een paar interrupties gehad.

Ik ben eigenlijk nog een beetje aan het bijkomen van een opmerking van een collega-statenlid. Dat je in de volksvertegenwoordiging alleen je stem kunt laten gelden in het college. Daar zou ik dan het advies maar meteen aan willen koppelen om eens met Pieter Omtzigt te gaan praten waar het misgaat in de volksvertegenwoordiging.

De inbreng van de VVD over de doelmatigheid van de investering ondersteun ik van harte. Want wat is nu het permanente effect? Voorzitter, in de commissie gaf de gedeputeerde aan dat met € 300.000 de ronde goed georganiseerd kan worden. Kan zij garanderen dat het geen cent meer wordt? En het budget leidend is voor de ambitie in de uitvoering en dus in de geest van de aangenomen motie handelt. In de commissie gaf ik al dat veel partijen die nu een andere, duurzame economie voorstaan hunkeren – om met de woorden de geachte D66-collega meneer Kamp te spreken – naar de verspillingseconomie van vertier en vermaak. Is corona dan niet voldoende een wake up geweest?

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Mag ik daar nog even kort op reageren? Blijkbaar heb ik iets gezegd wat te kort door de bocht was. Tenminste, de conclusie die de heer Van den Dikkenberg stelde, deel ik niet helemaal. Ik heb wel gezegd dat de SGP niet in het college zit en dat dat misschien spijtig is. Wat je in het college als partijen wel doet, is dat je met, in dit geval vijf, partijen tot een bepaald optimaal compromis komt. Daar zitten on-opgeefbare zaken bij voor de partij en daar zitten opgeefbare zaken bij. U kunt zelf uw conclusie trekken wat de Vuelta voor ons in dit geval is. Als ik nog een keer terug moet naar toen: nee, wij hadden die Vuelta niet gewild, die Vuelta had van ons in Spanje mogen blijven. Maar we willen wel trouw zijn aan onze partners hier in het college met wie we de afspraken hebben gemaakt en de stem hebben gegeven aan de Vuelta, en ook richting publieke partners betrouwbaar bestuur blijven.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: 50PLUS was al nooit een voorstander van de Vuelta. Ik kan me nog herinneren dat tijdens het overleg voor het nieuwe coalitieakkoord door de PvdA door

mevrouw d'Hondt werd gezegd 'als het aan ons had gelegen was dat nooit gebeurd' en 'als we weer opnieuw zouden moeten stemmen, zou het al helemaal niet meer doorgaan'. De tijden blijken dus toch veranderd. Men schuift op.

Wat al weg is, dat is weg. Ik wil het niet vergelijken met de casus van de tram, waar steeds maar weer bij moest, bij moest, bij moest. In ieder geval, daar hadden we ook regelmatig problemen mee. Maar het was wel voor iets wat uiteindelijk duurzaam was. Dus er kwam uiteindelijk wel een tramlijn, waar we nu eigenlijk heel blij mee zijn. Ik heb ooit gezegd, trek het door naar Zeist. En warempel, het gaat waarschijnlijk nog gebeuren ook. En zelfs tot Amersfoort. Dus dan is het toch uiteindelijk goed besteed.

Maar dit is voor twee dagen. Daarom waren we er al op tegen. En het is nog niet eens voor de hele provincie Utrecht. Als nou de hele Vuelta door de hele provincie zou zijn gegaan, is het misschien nog iets voor de hele provincie. Maar dit is alleen maar voor Utrecht en daarna schieten ze als snelbijen naar de volgende plaats en dan zijn ze weer weg.

Daarnaast zijn we er ook op tegen dat het dus inderdaad uit het coronafonds gehaald zou worden. Dat heeft een heel ander doel dan nu toch nog even dit voor een paar dagen te doen. Het is natuurlijk wel zo, er zijn ondernemers die nu ieder dingetje aanpakken om extra geld te genereren. Maar al die ondernemers worden ook al uit het andere budget vanuit het rijk gecompenseerd van wat ze allemaal nu tekortkomen door de corona.

Daarnaast wil ik ook nog even zeggen: 50PLUS heeft bij de Kadernota en bij de Begroting een motie ingediend om toch alsjeblieft 2 ton te reserveren voor fietspaden en alles wat met fietsen te maken heeft. Beide keren zijn die afgewezen. Dus dat zit ons ook nog wel een beetje dwars. Vandaar – en niet alleen daarom – wij waren altijd al tegen en we zijn ook hierop tegen. Tot zover, voorzitter. We zijn dus tegen het voorstel.

De **VOORZITTER**: Dat begrijp ik, mevrouw Hoek. Mevrouw Bittich ziet af van het woord bij dit agendapunt.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Bruins Slot.

Gedeputeerde **BRUINS SLOT**: Ik gebruik deze plek allereerst om de heer Van den Dikkenberg en zijn vrouw te feliciteren met heel heuglijk nieuws. Dat is toch ook mooi in deze tijden, dat we dat soort dingen met elkaar kunnen vieren.

Dan het inhoudelijke onderwerp, de Vuelta. Ik dank de statenleden voor de verschillende inbrengen en ook de vragen en verdiepende vragen die zij nog verder gesteld hebben. Het maatschappelijke belang van de Vuelta in 2022 zijn eigenlijk ook deze zware economische tijden. Dat is de belangrijkste reden voor ons, als Gedeputeerde Staten, dat we toch hebben besloten om extra bij te dragen, om dit voorstel aan de Staten te doen en ook volledig te blijven participeren in de stichting. De Vuelta belooft in 2022 het eerste grote, maatschappelijke, internationale evenement in de provincie te worden en daarmee ook een stip op de horizon van de tijd waar we nu in zitten en die onze economie en het maatschappelijk leven ook zwaar treft. Ook nu met de avondklok en ook nu op het moment dat we ook alleen nog maar individueel bij mensen op bezoek komen. Dus 2022 moet een beter jaar worden. Een jaar waarin we ook de gelegenheid hebben om de maatschappelijke ambities op gezond leven en duurzaamheid te verwezenlijken. Door het stimuleren van sport en bewegen, het bevorderen van sociale cohesie en ook het stimuleren van duurzaamheid en het zo duurzaam mogelijk organiseren van een evenement. En, inderdaad, ook om ons als fietsregio te profileren. Mevrouw De Haan gaf het al eigenlijk in haar bijdrage aan: daarmee is het evenement ook een vliegwiel voor de provincie Utrecht.

De VVD heeft inderdaad vragen gesteld over van ja, wat biedt het nou economisch gezien? En ook de VVD gaf zonet in de inbreng aan dat het barre economische tijden zijn en dat het eind helaas nog niet in zicht is. Die onzekerheid is groot en houdt ook aan.

Ondernemers willen altijd vooruitkijken, maar zijn nu vooral bezig met overleven. Het is dan ook dat we dat ook terugzien in de sector van het toerisme. Van de week is ook een rapport van het NBTC uitgekomen, het Nationaal Bureau voor Toerisme en Congressen. De cijfers over 2020, dat het aantal buitenlandse toeristen met 65% is afgenomen. Voor Utrecht ging dat om een vermindering van het aantal bezoekers met 700.000. Dat is echt gigantisch. En ook voor het verblijfstoerisme is het een heel zwaar jaar geweest. Dat gaat sowieso, ook voor het zakelijk toerisme, een langere periode van herstel kosten voordat we daar zijn. Wat betekent de Vuelta economisch? Zoals de heer Kocken al zegt, en dat zeg ik hem na, ik kan het niet in individuele banen uitdrukken. Dat zou inderdaad een planeconomie betekenen die wij gewoon hier niet in onze provincie hebben. Maar we hebben wel gekeken naar wat het kan betekenen voor het aantal bezoekers dat extra naar Utrecht komt, bovenop datgene wat we kunnen verwachten. Dan zal dat 10% à 15% zijn. Dan gaat het om 240.000 bezoekers meer. Het gaat ook om een economische impact die zo rond de 12 tot 13,5 miljoen euro is op basis van eerder onderzoek dat we hebben gedaan. Dat laten we dus liggen op het moment dat we de Vuelta niet organiseren. Dan hebben we dus niet een extra economische impact van 12 tot 13,5 miljoen euro. Dat is nog los van het feit dat het ook gaat om een mediawaarde die er nog bij zit, die we op dit moment niet berekend hebben. Maar als we zien dat een evenement als de Vuelta in 190 landen uitgezonden wordt, honderdduizenden social media-volgers heeft, dan kan de heer Kocken zich daar wellicht ook wel een voorstelling bij maken.

Voorzitter, als het gaat om het maatschappelijke activatieprogramma.

De heer **DERCKSEN**: Die cijfers verbazen mij nogal. 12 à 13,5 miljoen euro extra voor een evenement dat veel kleiner is dan de Tour de France. In het rapport van de Universiteit van Utrecht staat dat de Tourstart 23 tot 25 miljoen heeft opgeleverd als additionele bestedingen. Overigens volledig in de horecabranche. Niet in de detailhandel, dat had geen effect. Alleen in de horecabranche. In een meerdaags evenement. Dat kostte toen 18 miljoen. Daarbij schreven de rapportmakers ook nog op dat dat bedrag misschien weleens te hoog zou kunnen zijn, omdat men rekening zou moeten houden met strategische antwoorden. Dus men zou weleens gezegd kunnen hebben dat men meer heeft besteed dan men daadwerkelijk heeft gedaan. Hoe verhoudt zich dat tot de cijfers die u dan nu noemt, met een veel kleiner evenement in het najaar – niet in de zomer waar veel mensen vakantie hebben? Zijn dat niet onrealistische cijfers als u de data van de Universiteit Utrecht over de Tourstart ernaast legt?

Voorzitter, de Tour was een groots evenement, net zoals de Vuelta, maar wel van een nog groter kaliber. Dat maakt ook dat bij het onderzoek wat toentertijd door de universiteit is gedaan een hogere impact is berekend dan de economische impact die toen berekend is om de aanvraag voor subsidie bij VWS te doen. Dus daar zit inderdaad een verschil in, dat je bij de Vuelta rond de 11, 12 miljoen in totaal uitkomt en bij de Tourstart op een veel hoger bedrag. Overigens biedt mij dit tegelijkertijd ook de gelegenheid, voorzitter, om wel tegen de heer Dercksen ook te zeggen- Want de heer Dercksen zegt plomp van ja, de provincie Utrecht doet niets op het gebied van economische ondersteuning van ondernemers. Dat vind ik niet helemaal recht doen aan de inzet van de Staten en ook van gedeputeerde Strijk afgelopen periode als het gaat om de inzet van het Eureka Loket, waar individuele ondernemers voor hulp terecht kunnen. Maar ook de voucherregeling voor ondernemers, op dit moment al, dat ze betaald advies voor de toekomst van hun bedrijf krijgen. En ook de ROM die voor bijna 20 miljoen aan corona overbruggingsleningen op dit moment aan het MKB heeft uitstaan. Ik vind het toch van belang om voor het geheel van de argumenten – het gaat hier nu niet over, dat realiseer ik me ook, voorzitter, daar bent u altijd strikt op – om dit toch even aan te geven dat het niet zo is dat los van datgene wat landelijk gedaan wordt, de provincie Utrecht daar ook echt inzet op pleegt. Er is zonet ook

weer een brief op dit onderwerp aan de Staten verstuurd. Maar dat komt, denk ik, op een later moment in de commissie BEM terug, voorzitter.

Voorzitter, ik had het over het activatieprogramma. Het is een activatieprogramma wat honderd dagen voor het evenement begint. Het is dus niet alleen maar iets op de dagen zelf. Het moet een lange aanloop hebben om er zo voor te zorgen dat we echt een lange impact in die periode hebben. Vorig jaar zagen we al in de aanloop – dat was eigenlijk de stand van zaken rond februari – dat er 272 plannen waren ingediend, van mensen in deze provincie, van mensen uit Brabant. Die zeiden, we willen gezamenlijk zaken organiseren. Daar zaten, zeg ik ook tegen de heer Suna en mevrouw De Haan-Mourik volop kunst-, cultuur- en andere organisaties, sportverenigingen, onderwijsinstellingen, welzijnsinstellingen, ondernemers, buurtverenigingen, maatschappelijke organisaties, wielercafés, wandelclubs, natuurorganisaties en ook orkesten bij. Dit is nog maar een bloemlezing van mensen die activiteiten wilden organiseren waarbij je dus ook weer dat vliegwiel krijgt waar mevrouw De Haan-Mourik het ook over had. Wat ervoor kan zorgen dat we niet alleen, zeg ik tegen mevrouw Hoek, een paar dagen een evenement hebben, maar over een langere periode met elkaar een impuls geven. Een impuls geven aan de maatschappelijke ambities die we hebben op duurzaamheid, op het inkopen daarop, maar ook de doorkomstgemeenten die daar ook actief toen bij betrokken waren. Er was veel energie daarin, ook van onderop. Vanuit de organisaties, vanuit wijken en dergelijke. Ik heb er ook vertrouwen in, zeg ik tegen de heer Suna, dat we dat enthousiasme ook als we het haalbaarheidsonderzoek hebben afgerond, met elkaar kunnen concluderen dat we voorwaarts kunnen, dat we dat enthousiasme ook weer kunnen verzilveren. Een belangrijk aspect daarbij is juist ook de inclusieve sport, de samenwerking met de gehandicaptensport, waarbij we ook van plan waren meerdere activiteiten te organiseren en dat ook weer van plan zijn om te doen. Dan is het heel goed om de jeugd en jongeren er ook bij te betrekken. Dat gaat om stages, maar ook om online lespakketten zoals die nu zijn ontwikkeld voor de groepen zeven en acht, maar ook voor klas één en twee van het vmbo-onderwijs, waarbij je ook voor een deel kansarme kinderen kan bereiken en hen ook kan betrekken. Dat is, volgens mij, ook iets om echt oog voor te hebben. Daarnaast zijn er ook tientallen stages die sowieso bij de projectorganisatie zitten, maar ook bij de samenwerking met ROC Midden-Nederland als het gaat om het activatieprogramma. Maar verder ook op de dagen rondom het evenement zijn er natuurlijk heel veel mensen actief. Jongeren die vanuit hun school bezig zijn met stageleerplaatsen. Dus dat blijft niet bij een aantal tientallen, zeg ik ook tegen de heer Suna.

En ook goed om nog een keer te benadrukken dat het risicoprofiel van de Vuelta 2022 ongewijzigd blijft ten opzichte van 2020. Dat betekent dat er wordt gewerkt met een sluitende begroting. Als er minder- of meerkosten zijn, moeten die binnen de vastgestelde businesscase en begroting opgelost worden. Onvoorziene kosten die voortvloeien uit echt extreme onvoorziene omstandigheden, dat is eigenlijk het enige aspect waarbij er dan achteraf toch sprake kan zijn van een extra financiële bijdrage. Maar dat is hetzelfde profiel als in 2020.

Dan zegt de VVD ook van, ja maar, zorg er dan voor dat je die personeels- en proceskosten toch uit de bestaande begroting haalt. Tegen de heer Kocken zeg ik daar ook over: we hebben ons, als college, echt ook voorgenomen dat als we projecten draaien ervoor kiezen om wel heel inzichtelijk te maken dat we hier in de organisatie ook personeels- en proceskosten maken. En dat we dat niet proberen weg te metselen in een ander gedeelte. Daarom hebben we ervoor gekozen om het expliciet ook nu in de COVID-reserve neer te leggen. De andere kant is, en die vraag hoor ik van de heer Kocken. Hij zegt, ik erken wel dat daar kosten aan zijn verbonden, maar ga kijken in de huidige begroting en de komende begroting of het mogelijk is om dat binnen de begroting of met een begrotingswijziging toch te dekken. Die bereidwilligheid om te doen heb ik wel. Dat betekent wel dat we die kosten dus wel gewoon maken, maar dat ik wel wil kijken of ik op

een andere manier ook met het college kan zorgen dat dat in de lopende begroting of in een begrotingswijziging terechtkomt. Dus in die zin – maar dat is ook echt aan de Staten – wil ik dat wel over laten, maar het is nog steeds hetzelfde geld, want het gaat wel uit onze totale begroting vanuit de provincie Utrecht.

Voorzitter, ik zie een interruptie van de heer Kocken.

De **VOORZITTER**: Ik stel vast dat we ook een tweede termijn hebben. Dus het is echt all the way. Maar ik kijk even of er nu specifiek iets is.

De heer **EGGERMONT**: Ik stel debat altijd wel op prijs, voorzitter.
Ja, een vraag wel aan de gedeputeerde. Ik hoor heel duidelijk dat het binnen deze begroting plaats zal moeten vinden. Maar in het stuk zelf geeft u aan dat er in de richting wordt gegaan van scenario 1. Dat betekent dus dat scenario 1 op dit moment niet gehaald wordt. Maar u geeft ook heel veel aan welke extra ambities allemaal hiermee ook binnengehaald gaan worden. Mogen wij dan weten op welke ambities dan ingeleverd wordt als u zich inderdaad zo strak aan die begroting gaat houden.

Gedeputeerde **BRUINS SLOT**: Als de Staten beslissen om dit voorstel te steunen in meerderheid, dan is dat een heel belangrijke stap om bij de eerste ambitie uit te komen. Zoals ik de vorige keer in de commissie BEM aangaf – maar ik zal niet alles herhalen, voorzitter – ligt er ook een aanzienlijke subsidieaanvraag bij VWS, waar we op zich gunstige geluiden van krijgen, omdat zij ook zien dat wij breed als publieke partners bereidwillig zijn om ook extra te financieren. Er lopen goede gesprekken met private partners om extra te financieren, om ook anderszins te ondersteunen. Dat betekent dat, als we dit statenvoorstel vaststellen, we eigenlijk heel dichtbij die 2,1 miljoen terechtkomen, die we met elkaar nodig hebben. En zal de komende tijd ook fors inzet nog verder plegen om een aantal andere private partners ook nog over de streep te trekken, zodat we ook in een evenwichtige verdeling uit komen, waar we nu alweer bijna inzitten. Dus in die zin kijk ik er positief tegenaan dat we gewoon uiteindelijk de volledige ambitie 1 kunnen realiseren. We zijn er nog niet, maar we zijn wel met elkaar hard bezig.

Voorzitter, dan de heer Kocken, volgens mij. Of niet?

De **VOORZITTER**: Nee, volgens mij heeft hij zich verzoend met het feit dat hij een tweede termijn heeft.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Toch nog even over dat amendement. U heeft ervoor gekozen om in het voorstel die personeels- of proceskosten juist ook uit de COVID-reserve te halen. Dat is niet voor niets, denk ik dan. Dus u zegt nu ‘oordeel aan de Staten’. Ik vind het juist bijzonder om dat op te knippen, omdat het juist zo gerelateerd is aan corona dat ik me juist heel goed voor kan stellen dat het uit die COVID-reserve gehaald wordt. Dus ik heb nog even iets meer precisering van de gedeputeerde nodig.

Gedeputeerde **BRUINS SLOT**: Omdat we bezig waren met het haalbaarheidsonderzoek en dus ook nog niet het volledige bedrag wat we als provincie zouden kunnen bijdragen scherp hadden, hebben we het gewoon niet in de Begroting 2021 opgenomen. Dus het geld wat we dit jaar nodig hebben ongeveer – dat zal zo rond de € 20.000 zijn, volgend jaar ongeveer rond de € 30.000 qua proces- en plankosten – zit er gewoon niet in. Dus als je dan degelijk kijkt naar, hoe moet je het dan netjes dekken? Dan kom je op de COVID-reserve uit. Ik merk dat de VVD daarin zegt, ja, dat vinden we eigenlijk niet een goede weg om te gaan, omdat dit eigenlijk binnen de staande organisatie zou moeten zijn. Dan moet ik in alle eerlijkheid zeggen, wij hadden het bedrag toen gewoon nog niet scherp. En als je het dan toch netjes wilt begroten, en dat voornemen hebben we,

hebben we het daarom in de COVID-reserve gedaan. Dus zo is het gelopen. Als daar een andere opvatting over is, en dat leg ik uit, dan kunnen daar twee wijzen zijn. Wat ik vooral van belang vind, is dat we ook duidelijk maken dat als we extra geld nodig hebben, ook binnen de organisatie, dat we dat netjes ook gewoon ergens neerleggen en dat ook aan de Staten laten weten.

Voorzitter, dan inderdaad het verzoek van de ChristenUnie, het brede verzoek van die verkenning. We hebben het daar dinsdag in GS over gehad. We zullen allereerst kijken over welke evenement we kijken naar 2022 toe welke ook binnen het staand beleid plaats kunnen vinden, want we moeten natuurlijk wel in die zin vooral ook zorgvuldig met evenementen en het geld daarvoor omgaan. We gaan er gewoon dieper induiken, of er iets mogelijk is. Wat dan precies de mogelijkheden zijn. Daar komen we op een later moment weer op terug.

Voorzitter, dan heb ik de beantwoording gehad.

De **VOORZITTER**: Dam kijk ik of er nog behoefte is aan een tweede termijn.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Karataş.

De heer **KARATAŞ**: Geen behoefte.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Kocken.

De heer **KOCKEN**: Zeker, voorzitter, die had u aan zien komen. Dank voor de beantwoording. Ten aanzien van het baneneffect vind ik het goed om te zien, mooi om te zien, dat de gedeputeerde zich heeft ingespannen om toch nog even wat verder te komen dan de motie. Dat neem ik ook zo mee terug naar onze fractie.

Dan even ten aanzien van het amendement. Daar is door verschillende partijen al veel over gezegd. Laat ik even beginnen met de redenering die mevrouw De Haan-Mourik net meegaf: omdat het om een activiteit met betrekking tot corona gaat, we dit uit de coronareserve zouden moeten financieren. Dan gaat het even om de personeelskosten. Ik mag hopen dat we nu in huis heel veel aan corona doen om onder andere ondernemers en inwoners die het moeilijk hebben te helpen vanuit onze eigen rol. Dat gaan we ook niet allemaal vanuit de COVID-reserve financieren, omdat we dat gewoon zien als een situatie waarin we nu met elkaar zitten en waarmee we hebben te dealen. Dat gaat soms voor ten opzichte van andere dingen die we ons hadden voorgenomen. Daar zit voor ons wel het-‘Principieel’ is altijd heel zwaar om te noemen, maar het is wel een zwaar punt voor ons. Dat we zeggen, we hebben hier in huis afspraken over doelen en bestemmingen die we aan geldstromen koppelen. Dat doen we niet voor onszelf, omdat we dat leuk vinden, om bureaucratisch bezig te zijn. Dat doen we ook om goed naar belastingbetalers te kunnen verantwoorden. Je kunt inderdaad cynisch zeggen dat het één grote pot dik geld is en dat het niet uitmaakt waar je wat uit financiert, maar wij proberen wel altijd vanuit onze rol als Staten te zien: wat hebben we als doel aangegeven; waar wordt het uit gefinancierd? Dan geldt gewoon dat je die organisatiekosten vanuit de organisatiepot moet betalen en moet organiseren en eventueel keuzes moet maken. De transparantie die het college aan heeft willen brengen, steunen wij. Prima. Breng het inderdaad in kaart, want het kan niet zo zijn dat we de organisatie alleen maar overladen met extra taken. Maar we kunnen daarin ook keuzes maken. Dat kan vooral GS. Dat kan richting de Begroting ’22, maar dat kan wellicht ook in de loop van dit jaar. Dan heb je het over onderschrijven of dingen die we anders moeten doen, waardoor er ook weer tijd vrijkomt. Ik kan me ook niet voorstellen dat dit alleen vanuit één afdeling gedaan kan worden. Ik mag hopen dat het niet alleen bijvoorbeeld gaat om de afdeling die zich bezighoudt met recreatie, toerisme en evenementen, maar dat er ook breder economie betrokken is, verkeer, vervoer en nog andere afdelingen. Dus dit is

iets wat de hele organisatie nu oppakt, waarvan GS heeft gezegd, we vinden het belangrijk dat dit doorgaat, de Vuelta in ’22. En daar moet je ook prioriteit aan kunnen geven.

Volgens mij, heb ik voor de tweede termijn mijn inbreng wel geleverd, voorzitter. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan Fiscalini.

De heer **FISCALINI**: Ik heb nog wel een vraag voor de gedeputeerde. De provincie staat voor een derde garant mocht er iets gebeuren. Dat hebben we nu gezien dat er iets kan gebeuren. 2022 is nog ver weg. Nu hoor ik hier vanuit een aantal partijen, waarvan het merendeel van de partijen toch eigenlijk sceptisch kijken naar de extra bijdrage die er vanuit de provincie komt, wetende in het achterhoofd dat de provincie voor een derde al betaald: is de gedeputeerde bereid te kijken naar, om te gaan onderhandelen met de provincie Brabant, Breda en Den Bosch – die met zijn drieën net zoveel betalen als de hele provincie Utrecht – of zij niet die drie ton kunnen gaan betalen, zodat de provincie en de gedeputeerde zich kunnen houden aan de aangenomen motie dat er niet meer dan 2,1 miljoen naar de Vuelta zou gaan. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Welschen van het CDA nog behoefte? Niet? Of wel?

Mevrouw **WELSCHEN**: Nee.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Kamp.

De heer **KAMP**: In de eerste termijn heb ik voldoende duidelijk gemaakt dat wij voorstander zijn van dit statenvoorstel. Ik heb in mijn inbreng in de eerste termijn ook verwezen naar de motie van Jetten en Dijkhoff, die is aangenomen door de Tweede Kamer met 130 stemmen voor, waarin de regering wordt verzocht om een garantiefonds voor grote evenementen en festivals in te richten. Zoals ik al zei, die motie is aangenomen met 130 stemmen voor. Dus ik zou in ieder geval de gedeputeerde ook dit voorstel onder de aandacht willen brengen.

Veel gezegd, ik ga het niet herhalen. Ik heb nog wel één vraag aan de VVD over het amendement. Dat vind ik eigenlijk wel een principiële vraag, want het mag lijken alsof het vooral om een begrotingstechnische zaak gaat, maar eigenlijk ben ik een beetje verbaasd over het amendement. In eerste instantie hoor ik de VVD zeggen – daar zou ik graag antwoord op willen hebben – dat zij tegen het statenvoorstel zijn vanwege onder andere cijfers die niet geleverd kunnen worden als het gaat om werkgelegenheid. Maar je gaat wel met zo’n voorstel komen voor een begrotingstechnische aanpassing. Dus voor mij helderheid – en ik denk voor heel de Staten: is de VVD, als dit amendement wordt aangenomen, voor het statenvoorstel en de Vuelta? Dat is voor mij wel een belangrijke, politieke vraag.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Kocken.

De heer **KOCKEN**: Voorzitter, ik heb het woord ‘tegen’ niet gebruikt. Ik heb gezegd dat we er wel heel veel moeite mee hebben en dat we er nog niet uit waren. Ik kan hier wel zeggen – dat is het politieke antwoord ook direct – dat dit amendement wel heel essentieel is voor ons in een keuze om eventueel voor het voorstel te gaan stemmen.

De **VOORZITTER**: De heer Kamp neemt daar kennis van.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Suna.

De heer **SUNA**: Allereerst terugkomend op het amendement. Als we kijken naar het VVD-voorstel denk ik, ja, is het zo dat dit door corona gekomen is? Dan is het antwoord 'ja'. Daardoor zijn we genoodzaakt om drie ton bij te moeten betalen. Daar zit alles bij in. Maar ik kan ook ergens wel begrijpen waar de VVD het over heeft als je kijkt naar de organisatiekosten en de personeelskosten. Dus in die zin denken wij erover om dan daarin wel mee te gaan. De gedeputeerde zegt, ik laat het aan de Staten over. Uiteindelijk kun je dat op een andere manier ook nog gaan dekken. Wij zijn wel in de richting dat we het wel kunnen steunen. Maar echt verbazing bij de reactie van de heer Kocken, die dan zegt dat het essentieel is voor het statenvoorstel. Terwijl ik zou zeggen, wat is nou het grote verschil met 2018 dan, dat u ineens dit – ik zal maar zeggen – boekhoudkundige aspect laat wegen in uw stemgedrag straks. Dat verbaast me zeer.

En kort naar de heer Fiscalini toe. U gaf aan, over die drie ton hebben we een motie aangenomen. Maar destijds heeft de oud-gedeputeerde aangegeven, het is eigenlijk niet uitvoerbaar. Op 25 september – uit mijn hoofd – 2019 heeft deze gedeputeerde aangegeven van, we kunnen niet zomaar zeggen dat we niet bij zullen dragen. Er zal wellicht iets gebeuren waardoor het wel moet. Dat is helaas ook wel gebeurd. Dus het is niet zomaar dat je dan kan zeggen van, hier blijft het 100% bij. Die garantie kan je nooit geven.

De heer **KOCKEN**: Kort. Soms heb je een technische discussie nodig om iets wat erachter zit neer te kunnen zetten. Het gaat ons vooral om het feit dat we dit geld, die 15 miljoen, apart hebben gezet om de samenleving te helpen, inwoners en ondernemers. We vinden het dan principieel dat je als organisatie daar niet zelf een beroep op moet doen, maar desnoods in je eigenlijk organisatie keuzes moet maken wat je wel en wat je niet doet.

De heer **FISCALINI**: Ik had ook niet gezegd dat er helemaal niks bij zou komen, want ja, de provincie zit nou eenmaal in de stichting. Dus het bestaat altijd dat we aansprakelijk zijn en dat er nog meer kosten bij komen. Mijn vraag aan de gedeputeerde was of ze bereid is te gaan kijken of we kunnen onderhandelen met de andere partijen. Want ik merk toch wel hier, tussen mijn collega's en andere partijen ook, dat het toch best wel wat moeite kost om er toch weer extra kosten bij te gaan brengen, zeker nu in de tijd van corona. Dus vandaar.

De **VOORZITTER**: Dat gaat straks de gedeputeerde nog beantwoorden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw De Haan-Mourik.

Mevrouw **DE HAAN-MOURIK**: Dank voor de beantwoording. Er staat nog één vraag open over de doorkomstgemeenten en over hun eventuele vragen nu de situatie bij hen ook veranderd is.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Dercksen.

De heer **DERCKSEN**: Ik heb geen tijd meer, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dat vind ik heel eerlijk, want u had onder de ChristenUnie-tijd kunnen spreken: die staat nog voor.

Mevrouw Keller, Partij voor de Dieren, geen behoefte meer.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Eggermont.

De heer **EGGERMONT**: Ik vind het jammer dat als wij het platslaan, als het gaat over het geld, dat direct wordt gezien als cynisme. Wij, als socialisten, horen toch gezien te worden als optimisten. Cynisme hoort daar zeker niet bij.

Nog wel een vraag in verband met het amendement. Klopt het dat er extra personeel geworven wordt door de provincie om die € 50.000 uit te geven? Oftewel, is het extra personeel wat aangetrokken wordt? Of is het personeel wat eigenlijk al binnen de provincie werkt, maar nu betaald wordt uit dit potje? Dat vind ik nog wel interessant om te weten, om wellicht alsnog dit amendement te kunnen steunen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Nee, voorzitter, geen tweede termijn.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Hoek, tot slot? Nee, geen tweede termijn? Dank u wel.
De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Bruins Slot.

Gedeputeerde **BRUINS SLOT**: Dank ook voor de vragen van de heer Kamp over de motie die in de Kamer is aangenomen. Het is in ieder geval een interessante motie, omdat eigenlijk ook in die motie de minister wordt opgeroepen om voor 1 februari van dit jaar te kijken of er een fonds kan komen, waarbij onverzekerbare risico's eigenlijk – dan kijk ik ook even- 'Om een garantiefonds voor grote evenementen en festivals in te richten, dat erop gericht is om onverzekerbare risico's af te dekken.' En ook in het kader van alle andere evenementen die op cultureel -, sport - of op festivalgebied gaan plaatsvinden, ben ik zeker ook benieuwd naar de uitwerking en zal ik dit nauwlettend volgen. Daar waar er inderdaad voor ons informatie is, zal ik dat natuurlijk ook via de kwartaalrapportages gewoon met de Staten delen.

Het klopt inderdaad, wat de heer Kocken ook zegt, dat breed in de organisatie mensen betrokken zijn. Dat gaat vanuit economie, mobiliteit, recreatie en toerisme, activatieprogramma, en dergelijke. En dat gaat dan om personeels- en proceskosten, waarbij het dus inderdaad gaat om mensen die nog een keer extra werk hebben te doen en tot dit toe eigenlijk ander werk moeten doen. Mensen hebben natuurlijk een bepaalde werkweek die ze moeten doen. Hiervoor moeten ze tijd in gaan zetten. De afgelopen periode is er soms ook wel kort sprake geweest van inhuur als het om een specifieke taak ging, om het zo maar te zeggen, omdat het er extra bovenop komt.

Het gaat om een gelijkwaardig partnerschap met bestaande verdeelkosten, die eigenlijk vanaf het begin, vanaf 2020, gehanteerd zijn. Dan gaat het hier in de verhouding dat de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht ook dezelfde verhouding hebben. We werken eigenlijk al vanaf 2018 met dat gelijkwaardige partnerschap. We hebben ook afgesproken om vanuit die verhoudingen nu ook die nieuwe vraag om financiering te doen. En ons ook volop in te zetten, als publieke partners, om ook met private partners weer extra geld van hen binnen te halen. Vanuit dat gelijkwaardig partnerschap draagt iedereen ook bij volgens de verhoudingen die we hiervoor ook al hadden, zeg ik tegen de heer Fiscalini.

Mevrouw de Haan-Mourik zegt, de doorkomstgemeenten. Er is heel veel initiatief van onderop, en ook enthousiasme over haalbaarheidsonderonderzoek.

De heer **FISCALINI**: Dus ik maak hieruit op dat de gedeputeerde niet bereid is om te gaan praten met de andere deelnemers, Brabant, Breda en Den Bosch? Is ze dan ook niet bereid, mocht er, als mijn collega-Statenleden dat zouden willen, een motie aangenomen worden waarin wordt gevraagd om dat te doen?

De Vuelta en de organisatie daarvan kent vijf publieke partners. Dat gaat om de gemeente Utrecht, de provincie Utrecht, de gemeente Breda, de gemeente Den Bosch en de provincie Brabant. We hebben vanaf het begin gezegd dat we vanuit een bestaande

verhouding met elkaar werken. Iedereen, elke overheidslaag – en gemeenten misschien soms nog wel steviger dan de provincies – wordt geraakt door COVID. Ik vind dat we vanuit die verantwoordelijkheid ook binnen de bestaande verdeling ook de extra bijdrage moeten doen. Dat betekent dat ik het niet passend vind om tegen de Brabantse partners te zeggen: gaan jullie nu maar extra betalen. Ik vind het wel van belang dat we naar private partners en VWS als publieke partner kijken hoe we nog extra geld kunnen binnenhalen om ervoor te zorgen dat we uiteindelijk helemaal op ambitie 1 terechtkomen.

Voorzitter, dan de doorkomstgemeenten. Veel enthousiasme ook van de onderop bleek ook in 2020 met buurtorganisaties en stichtingen. En het fijne ook en het goede van het activatieprogramma is dat je hen natuurlijk ook kan steunen met een cofinanciering. De gemeenten zelf waren ook in aanloop daarvan aan het kijken wat zelf konden doen met kennis of met het inzetten van hun mensen. Volgens mij, is het van belang, als we met elkaar dit haalbaarheidsonderzoek afronden, om dat enthousiasme en die contacten weer volop op te bouwen. Daar heb ik ook veel vertrouwen, omdat de doorkomstgemeenten het ook echt zien als een gelegenheid om de Vuelta, het fietsen, de cultuur, het gezond leven onder de aandacht te brengen van de inwoners.

Voorzitter, dat was mijn inbreng.

De **VOORZITTER**: Dan constateer ik dat we daarmee aan het einde zijn gekomen van de beraadslagingen over dit agendapunt en gaan we vanavond stemmen over het amendement. Is er ook een motie? Nog niet, hè. Nee. En het voorstel als zodanig.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER**: Dan zijn we nu toe aan agendapunt 9, het statenvoorstel fase 1 ontwikkelbeeld regio Amersfoort. Daar verwachten wij gedeputeerde Van Essen voor, dus daar wachten we even op. Ik stel voor dat we om 15.10 uur verdergaan met de vergadering. Het is slechts zeven minuten voor degenen die- Daar kan je een hoop in doen, dat klopt. Om 15.10 uur gaan we verder.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

9.
Statenvoorstel fase 1 ontwikkelbeeld 2030-2040 Regio Amersfoort: urgentie en opgaven, Afwegingskader (PS2021OGV01)
(verwijzing naar het statenvoorstel en de bijlagen)

De **VOORZITTER**: Dames en heren, mag ik u vragen om uw stoel hier in de Statenzaal weer in te nemen? Dan heropen ik onze vergadering en stel aan de orde de behandeling van agendapunt 9, het statenvoorstel fase 1 ontwikkelbeeld regio Amersfoort: urgentie en opgaven, afwegingskader. U heeft gekozen voor een normaal debat. Dat betekent twee termijnen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw De Jong.

Mevrouw **DE JONG**: Last but not least, had ik genoteerd, maar dat dat gaat even niet door.

Goed dat het ontwikkelbeeld wordt gemaakt en goed dat de Staten vandaag ook over de regio Amersfoort besluiten, want er zijn weleens klachten dat de regio Utrecht alle

aandacht naar zich toetrekt. Ik vrees het ergste, dat dat vandaag ook zo is. Ook in Den Haag wordt de regio Amersfoort weleens vergeten. Een ruimtelijk plan is dan ook van groot belang, ook in de richting van het rijk. Goed dat dat wordt ingebracht in het BO MIRT-overleg. Want ook in de regio Amersfoort is bereikbaarheid een belangrijke opgave. Dat geldt ook voor de groeiende behoefte aan woningen. GroenLinks vindt het belangrijk dat de provincie en de gemeenten in de regio samen dit ontwikkelbeeld maken. Wij zijn ook tevreden met de methodiek van het kaderstellen en scenario's ontwikkelen. Kortom, GroenLinks stemt in met dit voorstel en kijkt uit naar het vervolg en naar de samenwerking met de regio.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw De Man.

Mevrouw **DE MAN**: In de afgelopen Omgevingscommissie en eigenlijk ook in die daarvoor heeft de VVD al een aantal opmerkingen gemaakt over de ordelijkheid van dingen en de volgordelijkheid. En, is het ter kennisname of besluitvorming? Dus fijn dat dit stuk ter besluitvorming aan ons voorligt. Mijn collega De Jager zal hier verder op ingaan bij het interpellatiedebat.

Aanvullend op de commissievergadering constateerde ik dat er een gebiedsfoto is gemaakt – een soort nulmeting – voor urgentie en opgaven en verschillende scenario's die worden getoetst aan het afwegingskader. Die urgentie en opgaven is niet enkel een nulmeting, maar er worden direct ook keuzes in gemaakt. Het afwegingskader is zo ruim en abstract dat hier veel verschillende ontwikkelingen in kunnen passen. Prima dat we het ter vaststelling hier voor krijgen, maar het is tot stand gekomen allebei zonder burgerparticipatie. Iets wat we ook al naar voren hadden gebracht in de commissie. Wij vinden dat dat anders zou moeten en kunnen. Wij brengen daarom naar voren- Weet je, de stukken die we hier krijgen, worden dadelijk ook geconsulteerd voor het ontwikkelbeeld. Het is mooi dat dat in de fase is van de vaststelling van het ontwikkelbeeld, maar krijgen we daar dan ook nog een keuze in? Vaak wordt dat ontwikkelbeeld hier gepresenteerd, enkel en alleen: dit is de weg die we gaan. Terwijl het toch ook wel heel grote keuzes zijn, die op bestuurlijk niveau gemaakt worden – bijvoorbeeld een ingetekende tramlijn – waarover wij in beginsel dan dus geen keuze hebben kunnen maken. Dus mijn vraag is, mogen we op basis van die scenario's het er ook nog eens een keer statenbreed over hebben voordat het ontwikkelbeeld wordt vastgesteld? Dus wat wordt er verstaan onder die consultatie? Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Weyers.

De heer **WEYERS**: Ik heb ook geprobeerd om een beeld te vormen van het ontwikkelbeeld in de regio Amersfoort. Gevraagd wordt in dit voorstel om twee documenten en het statenvoorstel vast te stellen. Het eerste gaat over de urgentie en opgaven. Nou ja, de vertrekpunten dan, waarmee vandaag de eerste fase kan worden afgerond. In dat eerste document zijn leidend de criteria in de diverse Omgevingsvisies en vier urgenties. En dwingend om rekening mee te houden, is de nationale Omgevingsvisie met drie ontwikkelingen en zijn twee provinciale Omgevingsvisies met drie basisprincipes voor Utrecht en vier uitgangspunten voor Gelderland. En tenslotte hebben we ook nog negen gemeentelijke Omgevingsvisies die nog lopen. Daarnaast ook nog een waterschaps-BOVI voor het ordenend principe van water. Dus alles bij elkaar, er moeten dus veertien Ruimtelijke Omgevingsvisies voor dit ontwikkelbeeld met elkaar worden afgestemd. Nou, voorzitter, ga er maar aan staan. Want er zijn ook nog zeven niet te vermijden raakvlaktrajecten, zoals de tram van Zeist naar Amersfoort en natuurlijk de interprovinciale Omgevingsagenda Noordwest. Dan constateren we inderdaad – denk ik, terecht – op

pagina 13 van dit eerste stuk: er komt veel op de regio af. Ja, dat mag je wel zeggen, ja. Dat mag je wel zeggen.

Je komt overigens heel wat te weten over de regio Amersfoort in dit stuk. Bijvoorbeeld over de unieke locatie en de mensen die daar wonen. Dat is niet mis, voorzitter. Zo ligt de regio Amersfoort heel strategisch tussen de Noordzee en de Oostzee. Laten we dat nooit vergeten. En zo leven hier vooral ongelofelijk veel denkers en doeners op dit hele kleine stukje aarde. Daar zitten ze. Deze mensen werken dan ook nog eens dichtbij hooggewaardeerde landschappen. Maar goed, dat is gelukkig nog maar tijdelijk als ik het goed begrepen heb. En voor de woningopgave wordt gelonkt naar de overwaarde-yup uit Amsterdam en Utrecht, want voor hen is het namelijk aantrekkelijk om hun gecashte bezemkasten in te zetten op de huizenmarkt van de regio Amersfoort.

Dan hebben we daarnaast het tweede document, het afwegingskader. Dat is ook een zinderend document, waarbij het, ik citeer 'niet de bedoeling is om een scenario te kiezen'. Dus dat komt, volgens mij, tegemoet aan de wens van mevrouw De Man. Oké. Het afwegingskader kent een algemene voorwaarde, namelijk dat iets uitvoerbaar is. En een twaalftal deelopgaven, die dan weer verspreid zijn over een viertal thema's. Zo zien we bijvoorbeeld in voorwaarde twaalf – ik ga ze niet alle twaalf behandelen – weer die dekselse denkers en doeners, die elkaar in interactiemilieus gaan ontmoeten, terug. Ik sla mijn eigen ontwikkelbeeld daarbij dan maar even over, want dat- Doe maar niet. Voorzitter, en om te checken of dit ook daadwerkelijk gaat gebeuren, die wens van voorwaarde twaalf, zijn er natuurlijk keiharde en heldere indicatoren geformuleerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om, ik citeer 'het aandeel van gemengde stedelijke milieus, uiteraard met een bepaalde MXI/FSI-waarde met multimodale bereikbaarheid, waarbij ook inzichtelijk is gemaakt welke doelgroepen deze plek kunnen bereiken. En dat op basis van reistijd en of budget'. Einde citaat. En om genoeg inclusiviteit te borgen tussen die denkers en die doeners – ik zou er zelf nooit opkomen, dus het is goed dat we die expertise inkopen – ik citeer 'de koppelkans verbetert tussen ontwikkeling in de naastgelegen wijken met sociaaleconomische vraagstukken.' Voorzitter, het zal nog wel een toer worden om dit hele ontwikkelbeeld onder te brengen in onze eigen doelenboom. Maar we hebben wel voor hetere vuren gestaan. Wij zijn in dit huis niet bang voor de tandarts wat dat betreft.

Terug naar hetgeen ter besluitvorming voorligt. In het bijbehorende statenvoorstel heeft mijn partij altijd extra aandacht voor de goed geïnformeerde bevolking. Het statenvoorstel stelt dat de participatie sterk wordt beïnvloed door bijvoorbeeld, het eerste, de nodige participatietrajecten zoals de RES, de lokale duurzaamheidsprogramma's. U weet wel, dat zijn van die programma's waar 50% van het klimaatakkoord door lokale partijen uitgevoerd dient te worden. Als tweede, het abstractieniveau van de afspraken, dat, ik citeer 'verder weg staat van de burger'. En een derde, dan zit het proces ook nog eens een keer, ik citeer 'in een snelkookpan'. Tenslotte lezen we dat in de zomer dit jaar het uitontwikkelde ontwikkelbeeld aan PS ter besluitvorming voorligt.

Mevrouw **KOELEWIJN**: Mevrouw De Jong was eerder met haar interruptie, dus ik geef mijn beurt nu aan mevrouw De Jong, voorzitter.

Mevrouw **DE JONG**: We kunnen ons allemaal vrolijk maken over dat taalgebruik. We kunnen er wat van in Nederland. Maar ik wil eigenlijk een beetje – ik probeerde al eerder in te breken – terugkomen op het begin. Dat gaat over de vele soorten doelstellingen en dingen waar rekening mee gehouden moet worden. Ik heb gisteren de moeite genomen om gewoon ook eens te kijken, wat staat er nou in de huidige regionale visie van Eemland. Dan valt me juist op dat steeds dezelfde elementen terugkomen en dezelfde doelen. Heeft de spreker ook de moeite genomen om eens even te kijken wat er zo in de regio Eemland aan doelstellingen geformuleerd worden? En is het hem ook opgevallen dat alles wel ongeveer dezelfde richting op wijst?

De heer **WEYERS**: Ik heb dat betreffende stuk niet doorgenomen, maar ik val mevrouw De Jong wel bij dat er heel veel herhaling in dingen zit. Maar ja, met zo'n ontwikkelbeeld-

Mevrouw **DE JONG**: Ja, zo kan je-

De heer **WEYERS**: Misschien-

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Jong, ho. Misschien kunt u even uw microfoon uitzetten en dan kan de heer Weyers zijn beantwoording- Nee, meneer Weyers, u mag uw beantwoording afmaken. Mevrouw De Jong verdwijnt nu helemaal uit beeld. Zoveel had ik nog niet gevraagd. Maar ik stel voor dat de heer Weyers even zijn antwoord op uw inbreng afmaakt. Dan krijgt u vanzelfsprekend de gelegenheid om daar nog even op te reageren.

De heer **WEYERS**: Ik kan niet precies citeren uit het Eemland-stuk waar mevrouw De Jong aan refereert. Het zou me niks verbazen als er best wel wat doublures en copy-paste in de stukken zit. Dat is ook wel zo. Waar het mij meer om gaat, is dat er nu op veertien borden geschaakt wordt met allerlei- Ik heb wel vaker in mijn inbreng dat soort aspecten. Wie gaat dat allemaal afvinken en bijhouden en controleren en al dat soort dingen? Dus er wordt een hele kruiwagen vol aan 'denk hieraan' en 'denk daaraan' en 'dit moet in elkaar passen' en 'hebben we dat ook nog' en 'die komt er ook nog bij'. Dat is op zichzelf niet erg. Maar ja, het moet natuurlijk ook wel bijgehouden worden en kunnen, zal ik maar zeggen. Dat is meer mijn portee.

Mevrouw **DE JONG**: Een korte zin. Mijn opmerking was juist dat er veel inhoudelijke overeenkomsten zitten tussen de stukken. Dus dat scheelt enorm veel werk.

De **VOORZITTER**: Dat beaamt de heer Weyers ook met een hoofdknik.

De heer **WEYERS**: Ik slaak een zucht van verlichting, voorzitter.

Mevrouw **KOELEWIJN**: Ik merk dat de heer Weyers het allemaal erg lachwekkend vindt. Maar ik heb ook een vraag aan de heer Weyers. Kan de heer Weyers de inwoners van deze regio dan wel beter typeren? Dat hoor ik graag.

Mevrouw Koelewijn vraagt naar een alternatief voor 'denkers en doeners' in de regio Amersfoort. Ik zou dat niet kunnen, maar ik zou dat eigenlijk ook helemaal niet willen. Waarom zou je dat eigenlijk willen dat in een bestuurlijke subregio, samenwerkingsverband, van de tweede stad van deze provincie en van de – even uit mijn hoofd – acht, negen gemeenten die daaromheen liggen en een stukje Gelderland, dat je daar per se een bewonersachtige kwalificatie op loslaat. Bovendien vind ik 'denkers en doeners'- Veel algemener kan het niet. Daar kun je echt wel de hele wereldbevolking op indelen op een bepaalde manier. Dus ik heb daar inderdaad zo geen alternatief voor. En volgens mij, is het ook niet nodig.

Mevrouw **KOELEWIJN**: Ik merk dat hij geen betere typering dan dit heeft.

De heer **WEYERS**: Dat klopt.

Mevrouw **KOELEWIJN**: Maar misschien kan de heer Weyers dan wel begrijpen dat het lachwekkend maken van een typering ook voor een deel van de bewoners van de regio niet echt fijn overkomt. Dat was mijn boodschap die ik aan hem mee wil geven.

De heer **WEYERS**: Nu gaat mevrouw Koelewijn er wel automatisch vanuit dat de bewoners van deze regio zich helemaal kunnen vinden in deze typering en er zelf niet om zouden kunnen lachen. Dat moet je toch ook niet helemaal uitsluiten op een bepaalde manier. Maar ja, misschien kunnen we daar ook nog wat onderzoek naar doen. Dat weet ik eigenlijk niet. Dat weet ik niet.

De **VOORZITTER**: Meneer Weyers, ik stel voor dat u uw betoog afrondt.

De heer **WEYERS**: Ja, ik heb hem bijna klaar. Ja, want ik was geëindigd met dat we dus in de zomer van dit jaar uitontwikkelde ontwikkelbeeld ter besluitvorming voor gaan leggen. Dus ik heb eigenlijk twee vragen aan de gedeputeerde. De eerste vraag is, heeft de gedeputeerde de indruk dat beide documenten geschikt genoeg zijn om aan de mensen in de regio Amersfoort voor te leggen, op welke manier dan ook. Want ik lees ook in de stukken dat er nog een heel communicatietraject achteraankomt. Dat lijkt me hard nodig.

De tweede vraag is, worden die eerdergenoemde – dit is serieus – participatietrajecten tijdig afgerond voor de zomer van 2021? Ik zie die duurzaamheiddingen en de RES en nog een paar andere zaken. Ja, het lijkt me nogal gaan stomen in die snelkookpan, zoals dat in die tekst omschreven wordt. Dus daar ben ik eigenlijk wel benieuwd naar. Dus dat laatste, of dat een beetje in de planning past?

Dat is het, voorzitter. Dank voor uw participatie. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Koelewijn.

Mevrouw **KOELEWIJN**: Regio's worden in Nederland steeds belangrijker. Denk aan de succesvolle regio's Zwolle en Eindhoven. Daarbij heeft de stad Zwolle op een bescheiden wijze de kar getrokken en het belang van de regio als geheel stond daarbij voorop. Het CDA in de provincie Utrecht merkt op dat dit nog niet de situatie is in de regio Amersfoort. Dat baart zorg. Dat komt vooral omdat Amersfoort lang arrogant is geweest naar haar buren. Gelukkig heeft het proces rond de RES-sen intussen geleerd dat de gemeenten elkaar nu wat beter weten te vinden. Maar er is nog een weg te gaan. Kan GS aangeven op welke wijze zij zich hiervan bewust is? En op welke de provincie hier op een positieve manier aan kan bijdragen?

Het CDA is geschrokken van de opt-out die de gemeente Nijkerk en Barneveld hebben. Ze zijn er open over. Nijkerk roept op tot het zetten van een tussenstap om de eventuele conflicterende belangen tussen de gemeenten binnen de regio in kaart te brengen. Dat is slecht nieuws richting 2040. Deze twee Gelderse gemeenten horen organisch bij deze regio als je kijkt naar het ziekenhuis, het ov, de cultuur. Omvat het bestaand ontwikkelbeeld van de regio straks nog wel effectief de hele regio Amersfoort? De geschiedenis leert helaas dat de provincies zelfs binnen de regio elkaar kunnen beconcurreren. Dat is eerder gebeurd binnen de Foodvalley. Bedrijven zijn vertrokken van Veenendaal naar Ede, omdat in die gemeente wel een nieuw bedrijventerrein aan de A12 ontstond. Kan GS ons vertellen of zij die overweging van de gemeente Nijkerk overneemt? En hoe GS gaat voorkomen bij het verder ontwikkelen van het ontwikkelbeeld van de regio Amersfoort dat er onverhoopt toch weer verschillende ontwikkelbeelden ontstaan?

Verder merkte de fractie van het CDA op dat er in de gemeenteraad van Woudenberg een aantal moties zijn aangenomen, waarvan wij begrijpen dat ze worden betrokken bij de uitwerking in fase 2.

Tot slot. Nu het proces vertraging ondervindt, is er ook meer ruimte en tijd om de bewoners mee te nemen. In hoeverre wordt hiervan gebruik gemaakt? En op welke manier wordt hierop gestuurd?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Chidi.

Mevrouw **CHIDI**: Voor ons ligt het statenvoorstel fase 1 ontwikkelbeeld 2030-2040 regio Amersfoort. Daarin worden een aantal kaders vastgesteld, waarbinnen de regio Amersfoort en de gemeenten en de provincie verder kunnen bouwen aan een bestendige langetermijnvisie. D66 prijst de regio, de gemeenten en de provincie dat ze dit initiatief

hebben genomen en de durf hebben getoond om die vergezichten te duiden. In de commissie van 16 december alweer hebben we als D66 een aantal vragen gesteld. Daar heeft de gedeputeerde naar onze mening bevredigend op geantwoord. Ik memoreer aan een aantal antwoorden van de gedeputeerde dat deze ontwikkelvisie een integrale kijk heeft op wonen, werken, duurzame energie en de natuur. Ook heeft de gedeputeerde aangegeven dat het een parallel proces is, naast het regionaal programmeren. Deze ontwikkelvisie, die voor ons ligt, gaat namelijk uit van een lange termijn ontwikkelperspectief. De regio zelf praat mee. Dat is natuurlijk voor ons het allerbelangrijkste. Waarbij het regionaal programmeren een proces is op de korte termijn, cyclisch, om die vergezichten in te kleuren.

D66 onderkent en herkent de urgenties en de opgaven die in dit ontwikkelbeeld zijn aangegeven. Zoals in het voorstel staat heeft de regio Amersfoort een unieke positie in twee zogeheten ecosystemen: de provincie Utrecht en de Foodvalley; en nog een aantal zaken die de heer Weyers zo mooi voorlas, namelijk dat de regio Amersfoort een kruispunt is tussen de Randstad en het Noordoosten van het land met een attractief vestigingsklimaat. Ik wil dat toch nog even toevoegen aan die mooie kenmerken die de heer Weyers voorlas.

D66 heeft een tweetal zaken die we graag meegeven aan de gedeputeerde. Participatie is voor ons heel belangrijk, dat dat door gemeenten geborgd moet worden. De regio an sich is geen bestuurslaag. Dus wij vragen de gedeputeerde om de gemeenten aan te sporen en daarin ook het goede voorbeeld te geven voor participatie. Overigens danken wij de gedeputeerde voor de memo die op 11 januari is bijgevoegd bij deze bespreekstukken. Daarin is ons mooi meegegeven, zoals beloofd, hoe het in de raden van onder andere Amersfoort, Woudenberg en Nijkerk, et cetera, is besproken.

Ook vragen we aandacht voor de woningdeal. Ik kan me nog herinneren dat de gedeputeerde Van Muilekom aangaf dat er in december of mogelijk in januari ontwikkelingen aan zaten te komen. D66 is benieuwd of daar stappen in gezet zijn, in de woningdeal Amersfoort. Er komen natuurlijk heel veel mailtjes en memo's, maar ik heb daar zelf nog geen memo over gezien.

Voorzitter, uiteraard stemmen we in met dit ontwikkelbeeld. We zien uit naar de fase 2 van de uitwerking. We wensen de regio Amersfoort veel succes.

Tot slot, aan de heer Weyers, maar ook aan mijn collega-statenleden: ja, ik woon in Amersfoort. Dus misschien, ja, ik ben dan aan het overdenken, ben ik dan een denker of een doener. Volgens mij, ben ik het allebei. Dus ik zal u nog even zeggen, dat mensen die in Amersfoort wonen, in de regio Amersfoort: het zijn heel redelijke mensen, heel betrokken, met een warm hart. Ik denk dat ze het hart op de goede plek hebben. Tot zover, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Suna.

De heer **SUNA**: Ik kom er zo op terug, meneer Weyers.

Allereerst het ontwikkelbeeld zelf. We hebben aangegeven dat we het heel belangrijk vinden dat er aandacht komt voor de regio Amersfoort, dat er in de afgelopen periode heel vaak naar de U16 is gekeken en constateren we dat er een woondeal is met de U16 waar Amersfoort net buiten de boot is gevallen. Wij hopen dat straks met de programmering met eventuele nieuwe woondealmogelijkheden de regio Amersfoort een boost krijgt. In dit voorstel missen we wat specifiekere aandacht voor wonen. En met name hechten wij aan betaalbaar wonen, dat bij de verdere uitwerking wat meer de aandacht krijgt. Waar we ook benieuwd naar zijn, is hoe dit straks eigenlijk in die regio gaat neerdalen. Wat zijn eigenlijk de stappen? Want dat wordt uit de stukken niet heel duidelijk. Welke vervolgprocessen zijn er de komende maanden? En ook naar de burgers, hoe dat in kaart is gebracht. Zou u daar een toelichting op kunnen geven, dat we het iets beter gaan begrijpen. Ik heb de stukken ook teruggelezen, ook naar aanleiding van de commissievergadering, maar die vraag blijft wel overeind.

Verder denken we dat het wel een stap in de goede richting is. We kijken uit naar de uitwerkingen. We zijn benieuwd wanneer wij, als Staten, weer informatie hierover krijgen. Is dat gelijk na de zomer te verwachten? Ergens in het najaar? Of moeten we iets langer wachten. Daar zijn we benieuwd naar.

Dan over doeners en denkers. Ik woon ook in de regio Amersfoort. Ik had wel een goede naam als vervanging ervoor gevonden: theoretisch goed onderlegde mensen en tactisch zeer handige mensen die daar wonen. Misschien is dat wel een antwoord op mevrouw Koelewijn, die een andere typering wenste.

Als laatste, ik denk, bij punt twee. Laatste puntje, doeners en denkers. Ja, wat ons betreft hoeft dat er helemaal niet bij. Wat is daar de bijdrage van, denk ik, aan het geheel? Maar ik hoor graag of de gedeputeerde daarover iets wil zeggen. Dat was het, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Rikkoert.

Mevrouw **RIKKOERT**: Het verzoek wat voor ons ligt, is om de urgentie en opgaven omtrent dat ontwikkelbeeld regio Amersfoort vast te stellen en dat dat gebruikt kan worden als vertrekpunt voor fase 2. De ChristenUnie is blij met dit onderzoek uit fase 1. Goed en belangrijk dat samen met gemeenten uit de regio hiermee aan de slag zijn gegaan. Ook horen wij uit de regio dat verschillende participatietrajecten op diverse plekken zijn gestart. Complimenten daarvoor. Hiermee geven we de regio Amersfoort ook de aandacht die het verdient, want Amersfoort groeit hard en er is urgentie om door te ontwikkelen. Daarbij past ook het besluit van de Tweede Kamer om de regio Amersfoort toe te voegen aan de woondeal. Zo kunnen er met hulp en extra budget meer woningen worden gebouwd. Dit ontwikkelbeeld is ook nodig voor de woondeal met het rijk. Daarom, wat ons betreft, zo snel mogelijk verder, zodat het beeld verder helder wordt.

Wel wil ik inhoudelijk nog wat aanstippen. Wat ons betreft ligt de focus bij het ontwikkelbeeld op tempo maken met woningbouw, bij verstedelijking veel aandacht voor de gezonde leefomgeving waarbij er voldoende ruimte is voor groen en recreatie, en een goede ontsluiting met vooral ov en fiets. Dat was het.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Broere.

Mevrouw **BROERE**: In beeld, als het goed is.

Eerst even dank aan de heer Weyers van JA21. Ik vond het een geweldige bijdrage. Dat mag hij vaker doen, wat mij betreft.

Voorzitter, we hebben het over het ontwikkelbeeld 2030-2040 regio Amersfoort. Wat in de commissie naar voren kwam, is ook nog steeds de mening van de PVV: waarom zouden we nu over dit voorstel moeten besluiten, want we praten over een tijdspad van 2030-2040. We weten niet hoe het u vergaat, maar plannen zover vooruit zijn meestal aan vele veranderingen onderhevig. Het is ons ook niet helemaal duidelijk geworden waarom dit besluit nu voorligt. Tot 2030 wachten ons nog drie landelijke verkiezingen en twee provinciale verkiezingen. Zou het niet netjes zijn om besluiten zover in de tijd op de langere baan te schuiven. Dat wil niet zeggen dat de PVV op voorhand tegen is. Ik woon ook in Amersfoort, bijna bij Amersfoort. Integendeel. De realiteit is echter dat het zover vooruitplannen onderhevig is aan ontwikkelingen die niet te voorspellen zijn.

Mevrouw **CHIDI**: Ik heb inderdaad een interruptie voor mevrouw Broere van de PVV. Ze stelt zich de vraag – of misschien aan de gedeputeerde – waarom nu 2030-2040. Mijn vraag is dan ook terug: wanneer dan wel? Want binnenkort hebben we het over de Omgevingsvisie en de verordening. Je moet ergens toch beginnen met plannen maken, want anders heb je die woningen en natuur niet over tien jaar, twintig jaar en ook

niet volgend jaar. Dus wanneer zou u een geschikt tijdstip vinden om de plannen te maken voor de lange termijn?

Nou, in ieder geval maar eens even wachten tot de volgende verkiezingen zijn geweest. Ik bedoel, er gaat waarschijnlijk nog heel veel veranderen, als ik het goed inschat. Ik vind het nogal, een beetje brutaal om nu besluiten te nemen over dingen voor 2030-2040. Dat is nog ongelofelijk ver weg. En er gaan nog ongelofelijk veel dingen veranderen, neem ik aan, in die tijd. Dat hebben we in de afgelopen jaren gezien. Dat heb ik mijn hele leven al gezien, wat er gebeurt in tien jaar. Dus vandaar dat ik het gewoon veel te snel en veel te voorbarig vind.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Chidi, is dit voldoende of wilt u daar nog weer op reageren?

Mevrouw **CHIDI**: Nog een korte reactie. Ik hoor mevrouw Broere zeggen, over de volgende verkiezingen tillen. Dat is over twee maanden. Anderhalve maand zelfs. Dus ik ben blij dat ze daar maar zes weken dan voor uit trekt, als antwoord op mijn vraag, want dan zijn de volgende verkiezingen. Dank u wel.

Mevrouw **BROERE**: Voorzitter, ik had het niet alleen over de landelijke verkiezingen, maar ook over provinciale verkiezingen en gemeentelijke verkiezingen. Ik bedoel, tot 2030 zal er nog heel wat te verkiezen zijn. Dus wat betreft vind ik het nogal elitair om nu te zeggen, we gaan dit gewoon nu vaststellen. Ik bedoel, laten we even wachten tot de tijd rijp is. En niet zo. Ik vind het nogal brutaal om dit te doen.

De **VOORZITTER**: Goed. U was ook klaar met uw inbreng, mevrouw Broere?

Mevrouw **BROERE**: Zeker.

De **VOORZITTER**: Dan, Partij voor de Dieren heeft niet het woord gevraagd.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Eggermont.

De heer **EGGERMONT**: Het belangrijkste is: ja, er is inderdaad een hele golf aan doelstellingen waaraan het allemaal moet voldoen. Wij leggen daarin graag altijd prioriteit. Voor ons is een heel belangrijke prioriteit in onze gehele regio betaalbare woningen. De gedeputeerde heeft in de beantwoording in de commissie aangegeven dat hij dat meer een plek vond bij het regionaal programmeren en dat het nu over de regionale keuzes ging. Wat ons betreft gaat het juist, als het om betaalbare woningen gaat, ook over de ruimtelijke keuzes die gemaakt worden, omdat namelijk door sommige ruimtelijke keuzes eigenlijk wat er gebouwd wordt onmogelijk gemaakt wordt. Dus wat ons betreft komt het in deze situatie al en in de volgende fase komt het daadwerkelijk wel beter uitgewerkt naar voren. Dus dat we niet dadelijk geconfronteerd worden met dat we sommige ruimtelijke keuzes gemaakt hebben waarin er eigenlijk geen keuze meer is over wat er gebouwd wordt.

En tenslotte, ja, de constatering dat er in de regio Amersfoort geen mensen zijn die niet denken of niks doen, lijkt ons weer een beetje al te absoluut.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Er ligt een helder besluit voor met een goed en doorwrocht stuk. Hoewel het taalgebruik natuurlijk door de heer Weyers op een originele manier benoemd is.

We hebben in de commissie al aangegeven het voorstel vanuit het college te kunnen steunen. We willen het college bedanken voor de aanvullende informatie, ook vanuit de gemeenten.

Op basis daarvan en de contacten in de regio hebben we nog één aanvullende opmerking. We signaleren dat er in het ontwikkelbeeld veel aandacht is voor rijkswegen, maar veel minder voor provinciale wegen. We snappen dit als je kijkt naar de aard van het stuk. Maar we willen het college toch oproepen het belang van een aanpak van enkele knelpunten op provinciale wegen in te brengen in het vervolg van dit proces. We denken daar bijvoorbeeld concreet aan de N224, de N226 in Woudenberg, maar ook aan de N414 tussen Bunschoten en Baarn. En zeker voor de gemeente Woudenberg en Bunschoten geldt dat er geen station is en de ov daar dus niet optimaal is. Het mobiliteitsprobleem van deze gemeenten verdient de aandacht van de regio, voorzitter. Dit alles ook om ervoor te zorgen dat we straks niet met een mooie, elektrische Audi ook in de file staan rondom Woudenberg en andere gemeenten in de regio. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: Ik heb even opgeschreven: het is gewoon een legpuzzel van tienduizend stukjes. Die gooi je dan op de tafel of op een kleed en dan ga je beginnen. Uiteindelijk komt dan toch wel die puzzel als een geheel tevoorschijn. Het duurt lang. Als je veel tijd. Ik heb zelf heel lang in Amersfoort gewoond. Hoevelaken was toen nog gewoon een zijweg van de provinciale weg. En Nijkerk was ontzettend ver weg. Een ziekenhuis had je gewoon in Amersfoort. Je had er zelfs twee. Dat is allemaal weg. Dat is allemaal weer gekoppeld, et cetera. Oké.

Ik weet nog dat Amersfoort gebombardeerd werd tot groeistad. Er waren toen 35.000 inwoners. Toen moest Hoogland erbij. Dat was een drama, want ze kwamen met hooivorken naar het gemeentehuis, het bloed zat aan de muren. Maar goed, Hoogland, wie weet dat nog?

Amersfoort is een gebied, en dat heeft natuurlijk toch al wel heel een regiofunctie. Er waren twee markten op vrijdag en op zaterdag. De hele omgeving kwam naar de markt in Amersfoort. Dat werkte gewoon allemaal prima.

Wat ik wil zeggen, zoals het nu voorligt, worden er twee provincies genoemd: Gelderland en Utrecht. Want ja, Nijkerk is inmiddels ook weer een groeigemeente geworden. Maar wat ik toch wel vreemd vindt, is dat er niet over Flevoland gesproken wordt. Flevoland, daar zit dan wel een plas water tussen, maar dat wordt natuurlijk – als alles doorgaat zoals het hier nu geschetst wordt – zoiets als de Loosdrechtse Plassen, bomvol met bootjes en zeilbootjes en weet ik veel wat. Want dat is eigenlijk nog het enige- Als er al niet weer eilandjes in gemaakt worden, waardoor het ook weer de charme van een grote plas gaat verliezen. Maar dat zal dan nodig zijn voor de recreatie, want ergens moet je toch ook kunnen recreëren. Kijk nu maar in de coronatijd, dan gaan ze al naar de Vaalserberg als er drie centimeter sneeuw is gevallen.

Mevrouw **BOELHOUWER**: Ik wil niet mevrouw Hoek heel erg haar spreektijd- Ik hoop dat we het wel voor de avondklok redden zo.

Ja, nou ja, het is mooi dat die spreektijd er is, nietwaar?

Dus dat wil ik gewoon ook noemen, dat Flevoland er eigenlijk niet bij genoemd is. Al is het alleen al voor de infrastructuur. Flevoland is ook ooit ontwikkeld voor de overloop van Amsterdam. We weten nu hoe het er daar voor staat en dat de A27 iedere dag volstaat, omdat men in Utrecht werkt. Dus dat gaat natuurlijk ook naar Amersfoort toe.

Ja, die driehoek Nijkerk, Amersfoort, Barneveld. Daar moet men rekening houden met de verschillende samenstellingen van de gemeenten. Ik zit zelf in een herindelingsgemeente van twaalf gemeenten. De een weet nog niet eens van de ander waar het dorpshuis is bij wijze van spreken. En ze zijn echt allemaal totaal anders. Dus ook

dat, die sociale structuur, daar heb ik ook iemand over gehoord. Ook daar dient rekening mee gehouden te worden: hoe gaat zich dat ontwikkelen?

Nog even een paar dingetjes. Ja, dat is eigenlijk wat ik wilde zeggen. Gewoon, waar men wel degelijk rekening mee dient te houden. Met de sociale structuur, de samenstelling van het hele gebied en ieder dorp en iedere stad, stadje, op zich met de eigenschappen. Dat je dat niet zomaar op één hoop onder één bestuur kan laten benoemen, want dan wordt het eigenlijk ook wel weer een miniprovincie. Dus het is ook wel weer een uitdaging. En dat zal zeker gebeuren. Ik bedoel, we leven – dat heb ik vanmorgen al een paar keer gezegd – we leven in een tijd dat alles heel snel gaat. De eerste ontwikkelingen hebben gewoon tien, twintig, dertig jaar geduurd en nu gebeurt het gewoon in vijf à tien jaar. Dus het is goed dat dit nu op tafel ligt, de tienduizend stukjes, zeg maar.

Dan wil ik nog één ding zeggen. Ik heb nog vier seconden. Dat ook bedrijventerreinen, De Hoef- Dat weten we allemaal, dat is een gigantisch bedrijventerrein. Prachtig. Ik heb daar gekeken. Ik woonde daar toen. Nu staat dat bedrijventerrein leeg en wordt het getransformeerd naar woningen. Dus dat is ook wel een punt: waar ga je die bedrijven dan uiteindelijk nog ontwikkelen? Want er moet ook wel gewerkt kunnen worden.

Mijn tijd is om, voorzitter, ik weet het.

De **VOORZITTER**: Ja.

Mevrouw **HOEK**: Ik probeer in een sneltreinvaart te praten.

De **VOORZITTER**: Er hebben meer mensen, zoals ik, naar De Slimste Mens gekeken. Ik dacht even dat u bezig was met een spel om het aantal seconden onder die van uw tegenstander te dalen. Maar ze zijn helemaal op nu.

Mevrouw **HOEK**: Fijn dat u nog even tegen mij praat, dan kan ik nog even reageren. Tot zover, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Bittich.

Mevrouw **BITTICH**: Ik heb een heel korte bijdrage. Ik heb de stukken gelezen. De kaders zijn wat mij betreft helder en fijn. Er is specifieke aandacht voor de regio Amersfoort. Ik mis zelf inderdaad wat kaders rondom betaalbaar wonen. Ik heb wel zien staan dat het bouwtempo, wat erin wordt gehouden, een gunstig effect heeft op de huizenprijzen. Maar dat versta ik zelf niet onder betaalbaar wonen. Dus het zou mij eigenlijk een lief ding waard zijn als er nog een kader toegevoegd wordt die werkelijk het betaalbaar wonen – en dan heb ik het over het laag- en middensegment – opneemt.

Als laatste heb ik eigenlijk een oprechte vraag voor wat betreft een van de kaders die erin staat. Dan gaat het over het stukje wat onder inclusie staat, inclusiviteit. Dan lees ik even voor. ‘Er wordt onder bestaande koppelkans tussen ontwikkeling en verbeteren naastgelegen wijken met sociaaleconomische vraagstukken’ en als indicator staat er dan ‘aandeel van totale ontwikkeling dat zich naast een wijk met sociaaleconomische vraagstukken bevindt’. Ik heb het een paar keer gelezen, maar ik weet eigenlijk nog steeds niet wat er staat. Dus de vraag om verheldering en uitleg, zou heel fijn zijn.

De **VOORZITTER**: Ik zou bijna aan de heer Weyers willen vragen om het uit te leggen.

De heer **WEYERS**: Brothers in arms. Sisters in arms. Geweldig gedaan, hartstikke goed.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Van Essen.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Een regio met denkers en doeners en ook een hoop statenleden, heb ik wel gemerkt. En volgens mij ook een hoop statenleden die zowel denker als doener zijn. Dus volgens mij is het niet dat je denkers hebt en doeners, maar volgens mij zijn er gelukkig ook een hoop mensen die die verschillende kwaliteiten met elkaar weten te combineren. Het is een typering van de regio, zoals ook in de regio zelf veel wordt gebruikt.

Ik denk dat veel inbreng van vele van uw fracties ook laten zien dat inderdaad het ontwikkelen van dit soort ontwikkelbeelden, het maken van plannen ook voor de lange termijn, een ingewikkelde puzzel is, omdat er heel veel partijen bij betrokken zijn en omdat er ook heel veel aspecten zijn om rekening mee te houden. Tegelijkertijd vraagt een grote opgave in deze regio op het gebied van wonen en werken, maar ook de grote kwaliteiten – met de Utrechtse Heuvelrug, de Eemland, met de Gelderse Vallei – echt om een zorgvuldige inpassing. De grote opgave waar we voor staan, ook in de regio Amersfoort, kunnen we alleen het hoofd bieden met een goede samenwerking. Dat kunnen wij niet als provincie alleen, maar dat kunnen ook de gemeenten in deze regio niet alleen. Ik constateer dat de gemeenten in deze regio heel erg blij zijn dat wij, als provincie, samen met hen het initiatief hebben genomen om dit ontwikkelbeeld te gaan ontwikkelen.

We staan nu eigenlijk aan de start, in de zin van dat we u vandaag stukken voorstellen waarmee we het proces van de tweede fase ingaan, waarin het beeld zelf echt ontwikkeld gaat worden. Daarin komt inderdaad alles samen. Ik vond de inbreng van de heer Van den Dikkenberg heel mooi. De elektrische Audi op de wegen. Mevrouw Hoek met de sociale aspecten. De betaalbaarheid die een aantal fracties noemde. Al die zaken kunnen mede beïnvloed worden door de keuzes die we maken. Maar juist – zou ik ook tegen de heer Weyers willen zeggen – in een situatie waarin je zoveel overheden hebt, zoveel partijen hebt die hun eigen visies ontwikkelen – gemeentelijke Omgevingsvisie, provinciale Omgevingsvisie, nationale Omgevingsvisie, waterschappen noemde u nog – juist dan is het heel behulpzaam en misschien wel randvoorwaardelijk om een gemeenschappelijk punt aan die horizon te hebben. Dan zeg je, wacht eventjes, we hebben die gezamenlijke opgave, we kunnen dat alleen maar samen invulling geven en we weten wel waar we met elkaar naartoe willen. En wel daar. En dat is eigenlijk wat we hier met elkaar aan het doen zijn. Het jargon wat de heer Weyers aanhaalde. Ik moet zeggen, toen ik zelf op deze stoel kwam- Het is af en toe ook wel dat je denkt van ja- Het is ook soms een bepaalde vorm, taalgebruik. Dus zeer herkenbaar zoals u dat typeert. Tegelijkertijd is het, denk ik, ook een taal die wel past bij de grote opgave en de complexiteit waar we het hierover hebben. Tegelijkertijd herinnert het er ons, denk ik, ook weer aan dat we ook uiteindelijk in zo’n beeld ook weer moeten durven om concrete keuzes te maken en richting te geven. De taal kan ook versluieren en dat zou, denk ik, een valkuil zijn.

Ik denk, wat heel erg van toepassing is, is ook dat je alléén misschien wel sneller gaat, maar sámen echt verder komt. Dat is, denk ik, echt wel heel typerend voor dit type samenwerking. Mevrouw Koelewijn zei ook, die samenwerking in de regio Amersfoort, dat is soms misschien ook nog best wel een beetje zoeken. Hoe vullen we dat met elkaar op een goede manier in? Ik merk wel dat de actieve rol, die wij, als provincie, hier nu in pakken door de regio heel erg gewaardeerd wordt. Ook als een stuk erkenning wordt gezien, maar ook om gezamenlijk die grote opgave, die we allemaal zien, ook echt beet te gaan pakken.

Een heel aantal fracties vroegen ook, hoe zit het nou met het betrekken van de inwoners? Daarover staat ook iets in het statenvoorstel. Daar is ook op regionaal niveau gekozen voor een publieksenquête. Op zich is zo’n regionale visie op een abstractieniveau dat best wel complex is. Of abstract is, laat ik het zo zeggen. Maar wel is ook aan de diverse gemeenten gevraagd om ook lokaal participatie te organiseren, want dat is juist ook bij de uitwerking ook van die visie natuurlijk cruciaal.

De volgende vraag van de VVD, de betrokkenheid van de Staten. Ik zou zeggen, raden en Staten, want ook voor raden is het heel belangrijk. Vorige week maandag was er natuurlijk al – helaas vanwege corona nog digitaal – ook een informatiebijeenkomst. De scenario's worden uitgewerkt. En ook in maart staat er sowieso wel weer een bijeenkomst gepland, ook met raden en Staten, waarin we ook met elkaar het gesprek aankunnen en uiteindelijk natuurlijk de besluitvorming. Daarvoor komen we ook weer bij u terug en ook bij de colleges van de gemeenten en de raden terug.

Mevrouw **DE MAN**: Dit is natuurlijk wel een terugkerend thema, voorzitter, dat consulteren en meenemen en informeren. Maar uiteindelijk gaat het om die besluitvorming. Mijn vraag ging specifiek over als je nu die verschillende scenario's doorwerkt op basis van dat afwegingskader. Dat afwegingskader is bestuurlijk tot stand gekomen, zonder participatie. Op basis daarvan worden de ontwikkelingen onderzocht en ook gekaderd en aangeboden. Maar op wat voor manier krijgen we dan de mening van die verschillende raden en onze Staten en al die burgers, die er wonen – al die denkers en doeners in de regio Amersfoort – mee? Want het onderzoekskader is natuurlijk wel gekaderd door alleen maar het bestuur, de onderzoeksrichting.

Mevrouw **RIKKOERT**: Het is een beetje creatief, maar het is eigenlijk een vraag aan mevrouw De Man. Waarop is gebaseerd dat die participatietrajecten nog niet lopen? Want wij krijgen wel degelijk de indruk dat dat al loopt.

Mevrouw **DE MAN**: Dat zijn participatietrajecten die lopen op basis van het kader wat bij ons nu voorligt. Die participatie wordt uitgevoerd voor het ontwikkelbeeld. Dus eigenlijk lopen die twee parallel aan elkaar. Wat eigenlijk misschien ook wel een beetje raar is, want je zou toch eerst het kader willen afzetten bij ons en dan pas het traject ingaan. Want wij zouden vandaag nog wijzigingen aan kunnen brengen in dat kader, terwijl er al wel wordt geparticipeerd voor fase 2, het ontwikkelbeeld. Dus dat zijn parallelle sessies.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Rikkoert, vindt u het goed dat de heer Van Essen even een antwoord geeft op mevrouw De Man?

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Misschien een paar dingen. Allereerst, mevrouw De Man heeft gelijk. U kunt inderdaad nog in dat kader wijzigingen aanbrengen, mocht u dat willen, natuurlijk ook vandaag. Dat is ook de reden dat het hier ter besluitvorming voorligt en niet ter informatie. Dus aan de voorkant zit u aan het stuur om de kaders mee te geven voor dit traject. En niet alleen u, ook al die raden. Lopende de rit en de uitwerking daarvan, ja, daar is bewust ook de vorm gekozen om dat via gezamenlijke avonden en gezamenlijke sessies met elkaar dan de tussenresultaten te bespreken. Juist ook om met elkaar dicht op de bal zitten en ook die verschillende perspectieven in de uitwerking een plek te geven. Het resultaat daarvan, het uiteindelijke ontwikkelbeeld, ligt vervolgens weer ter besluitvorming voor. Dus u zit aan het begin met een kader wat u vaststelt. U zit aan het eind met het beeld zelf. En tussendoor wordt u regelmatig met name ook samen met die raden- Dat is met name ook heel belangrijk, want u kunt er met elkaar van alles van vinden en wij, als college, kunnen er alles van vinden, maar uiteindelijk moeten we dit wel ook samen doen met die gemeenten. Die hebben soms ook een eigen perspectief. Ik geloof dat mevrouw Hoek het typeerde. Ieder dorp of iedere stad heeft ook zijn eigen karakter en zijn eigen kenmerken. Dat kunnen ze, denk ik, beter zelf ook inbrengen, vanuit hun eigen raad en vanuit hun eigen colleges, dan dat wij daarover gaan beslissen. Dus volgens mij, is dat juist – ik zou eigenlijk zeggen – de vraag van mevrouw De Man. Dat vind ik juist een onderstreping voor het model

waar op deze manier invulling aan wordt gegeven, wat we eigenlijk op deze manier aan u voorleggen.

Dan kom ik bij de vraag, van de heer Weyers ook. De raden hebben dus ook deze stukken. En die hebben dus ook hiermee ingestemd, alle zeven. En ook – en dat is misschien ook naar mevrouw Koelewijn – de regio Amersfoort. Zo is die ook gedefinieerd. Die hebben ook twee gemeenten aan Gelderse zijde: Nijkerk en Barneveld. Wij hebben bewust, vanaf het begin ook, die gemeenten erbij betrokken. We hadden natuurlijk ook kunnen zeggen, nou, een andere provincie, onze collega's in Gelderland, succes ermee. Dat hebben we bewust niet gedaan. We hebben bewust die gemeenten hier ook bij betrokken, juist ook omdat het een regio is die provinciegrensoverschrijdend is. Er zijn inderdaad in die gemeenten ook amendementen, en moties geloof ik, aangenomen over dat ze ook eigenlijk zelf een soort autonomie- Ook eigenlijk zelf een voorbehoud maken dat het pas op de BO MIRT-tafel mag liggen als zij er wat van hebben gevonden. Er wordt ook in de eerstvolgende stuurgroep bekeken hoe dat in te passen is. De verwachting is dat dat prima kan, want op zich, het ontwikkelbeeld zelf wordt voor de zomer ter besluitvorming aangeboden. En de BO MIRT is pas in november. Dus daar zit nog wel wat tijd tussen. Ik denk wel dat het soort amendementen ook wel laten zien dat er natuurlijk toch een soort spanningsveld kan bestaan tussen autonomie van democratisch gekozen parlementen, gemeenteraden en het belang van samenwerking. Ik denk, dat is gewoon complex. Daar moeten we gewoon eerlijk in zijn. Maar nogmaals, ik merk vooral ook bestuurlijk dat de gemeenten heel erg blij zijn dat we met elkaar nu deze handschoen aan het oppakken zijn en er invulling aan geven. Dat geldt ook voor de moties van Woudenberg. Die waren wat meer inhoudelijk van aard. Die zullen gewoon mee worden genomen bij de verdere uitwerking van het proces.

Dan kom ik de vraag van – even kijken – D66. Dat gaat eigenlijk ook over die bestuurlijke samenwerking. De regio is op zichzelf geen bestuurslaag. Tegelijkertijd is de regionale samenwerking wel steeds belangrijker. Ik geloof dat mevrouw Koelewijn dat ook noemde. Die regio's zijn steeds belangrijker, omdat de gemeente het vaak niet alleen kan doen. En voor heel veel opgaven dat alleen samen met de buren kan doen. Dus dat, nogmaals, onderstreept ook het belang van deze samenwerking.

Dan was er nog een vraag naar de woondeal. Dat is de portefeuille van collega Van Muilekom. Ik kan er wel iets over zeggen. Het laatste wat ik ervan weet, is dat er in de Tweede Kamer een motie over is aangenomen, die eigenlijk heeft verzocht om te kijken de regio Amersfoort op de een of andere manier aan zou kunnen haken bij de woondeal van de regio Utrecht. Over de verdere voortgang op dat vlak, daar zal ons college, maar bij monde van collega Van Muilekom, u informeren zodra er meer nieuws over te melden is. Maar dit is in ieder geval de laatste stand van zaken die mij bekend is.

Het onderwerp betaalbaarheid. De Partij van de Arbeid vroeg daarnaar en ik dacht ook de SP. En ik meen nog een fractie, Lijst Bittich. Ja, het is een belangrijk onderwerp. Er geldt natuurlijk wel dat een deel ervan inderdaad zit in de uitwerking in het regionaal programmeren. Tegelijkertijd – ik denk, de heer Eggermont heeft gelijk – als het natuurlijk gaat om wat voor woonmilieus je realiseert en waar, dat zijn belangrijke keuzes. En, waar is behoefte aan? Hebben we allemaal behoefte aan een – ik chargeer misschien een beetje – villa in het platteland of is er juist meer behoefte aan een starterswoning of misschien een ouderenappartement. Daar wordt wel degelijk naar gekeken. Dus niet alleen maar naar kwantiteit, maar ook naar wat voor kwaliteit er behoefte aan is. Dus dat wordt ook in betrokken.

De heer **WEYERS**: Wat vindt de gedeputeerde dan van het – want dat staat er best prominent in – idee dat er dan in Amersfoort eigenlijk- Hé, er zijn nog plekken waar de vierkante meter een stuk duurder is. Namelijk in steden als groot Amsterdam, groot Utrecht. Dat dat een belangrijke ankeiler is om de woningbouwopgave en de besluiten in het beeld daarover op te nemen. Wat ik de overwaarde-yup heb genoemd. Wat vindt u

daarvan? Dat staat erin. Dus de kans voor woningbouw in Amersfoort, dat leidde tot die 33.000- Er ligt een grote kans in het feit dat er in Utrecht en Amsterdam mensen wonen, met veel kleinere en met veel duurdere woningen. En dat dat een belangrijke reden is om zo'n woningontwikkelopgave in Amersfoort los te laten. Vindt u dat een goede reden?

Het is natuurlijk een realiteit dat de woningmarkt zich natuurlijk niet aan grenzen houdt. Dus dat is een realiteit. Dat is ook iets waar de regio Amersfoort op te acteren heeft. Voor degenen van u die er vorige week maandag bij waren, bij de informatiesessie: er lagen ook een aantal denkrichtingen: wat voor regio wil je zijn? Dat is ook een vraag die er uiteindelijk- En waar voel je je mee verbonden? Mevrouw Hoek zei al, ja, wacht even, het ligt naast Flevoland. Eigenlijk vreemd dat je Flevoland er niet bij betrekt. Er zijn ook modellen – degenen die er vorige week bij waren, hebben dat, denk ik, ook gezien – waar je vervolgens juist heel erg langs een A1-corridor denkt. We zeggen, Amersfoort is juist onderdeel van groot Amsterdam, om het maar even zo te zeggen. Of met name ook richting Hilversum en die kant. Terwijl een ander model misschien juist meer kijkt, van hé, wacht even, we zijn juist heel erg een soort groene enclave in dat gebied of juist meer de verbinding met Utrecht. Dat soort beelden zijn ook wel belangrijk bij de verdere uitwerking. Dat is dus ook iets wat vorige week maandag bij die informatiesessie daarom ook al aan de orde kwam. Ik denk, wat de heer Weyers ook al aangaf, dat het voor een deel een realiteit is, maar het heeft voor een deel ook te maken met waar en voor wie wil je verder gaan ontwikkelen? Tegelijkertijd – en dat is natuurlijk ook wat u ons in ieder geval heeft meegegeven – wij willen de grote woningbouwbehoefte in onze provincie accommoderen. Dus voor ons is het niet zozeer de vraag of, maar meer waar en hoe. Ook daar geeft u ons natuurlijk kaders in mee.

Kom ik bij de vraag van mevrouw Broere van de PVV over 'het is wel een beetje over je graf heen regeren, wat jullie doen'. Om het even scherp te stellen. Ja, in zekere zin is dat zo. Tegelijkertijd kun je ook zeggen, regeren is vooruitzien. Juist als we in 2035, 2040, bepaalde ontwikkelingen mogelijk willen maken, dan moeten we nu met elkaar daar wel een gezamenlijk beeld van hebben, want anders komen we daar niet. Het is wel goed om te beseffen dat je nu niet een blauwdruk kunt maken. Dat je zegt, we gaan nu even precies uittekenen hoe het er in 2040 uit ziet en we gaan dat twintig jaar lang uitvoeren. Je zult altijd toch een adaptiviteit- Je zult moeten zeggen, we gaan deze richting op, we gaan dingen uitwerken, gebiedsuitwerkingen, mobiliteitsstrategieën. En op een gegeven moment kom je dingen tegen en vervolgens ga je misschien keuzes bijstellen. Maar je moet wel een punt hebben om met elkaar te gaan lopen. Dat is eigenlijk wat we hier aan het doen zijn.

Mevrouw **BROERE**: Is de gedeputeerde het niet met me eens dat het ook een beetje afhankelijk is van wie er aan het roer zit? Ik bedoel, zit GroenLinks aan het roer of de VVD, ik denk dat dat een heel groot verschil maakt. Het is natuurlijk wel leuk om nu dingen vast te leggen. Dan is het toch een beetje vooruit regeren. Dat is dus mijn grote probleem. Waarom nu dingen vast te stellen die gelden voor 2030. U kunt best plannen maken, maar echt gewoon dingen vastleggen, vind ik nogal arrogant.

Ik denk dat het nodig is om met elkaar een richting te kiezen. En laten we wel zijn, het is democratisch gelegitimeerd. Het is niet zo dat hier één- Sterker nog, het is ook niet dat u, als Staten, hier alleen een richting bepaalt. Dat doen we samen met de democratisch gekozen volksvertegenwoordigers van al die gemeenten. Ik denk dat dat terecht is en dat het heel belangrijk is.

Mevrouw **HOEK**: Ik wilde vragen aan de gedeputeerde, maar ik denk dat hij het wel weet, want hij zegt natuurlijk niet alles. Dat het hele gebied tussen Amersfoort en Nijkerk, al die grond al jarenlang geleden verkocht is aan projectontwikkelaars. En dat de agrariërs daar allemaal om niet het land gewoon mogen beheren totdat, zoals het nu hier verwerkt wordt in het voorstel. Ik neem aan dat u dat wel weet. Weet u dat?

Er zijn natuurlijk in de buitenwereld allerlei partijen die ook kijken wat er gebeurt en waar kansen liggen. Dat is, denk ik, ook prima, want uiteindelijk hebben we ook partijen nodig om deze ambitie waar te maken. En misschien ook even naar mevrouw Broere toe. Als ik kijk naar de politieke kleur van colleges, dat loopt natuurlijk heel erg uiteen. Ik zit aan tafel met bestuurders van allerlei politieke kleur. Ik denk dat dat ook heel gezond is en heel goed is. Ik merk dat dat qua samenwerking gelukkig op geen enkele manier problematisch hoeft te zijn. Sterker nog, dat dat juist ook wel elkaar alleen maar versterkt en verrijkt.

Even kijken, ik denk dat ik de verschillende vragen allemaal gehad heb. Ik hoop niet dat ik er eentje vergeten ben, maar ik geloof dat ik ze allemaal gehad heb.

De **VOORZITTER**: Ja, u heeft allemaal nog een tweede termijn, maar ik zou u wel willen oproepen om die beperkt te gebruiken. Alleen voor de dingen die nog niet aan de orde geweest zijn. Dan kijk ik eerst even naar mevrouw De Jong of dat het geval is. GroenLinks, mevrouw De Jong, nog behoefte?

Mevrouw **DE JONG**: Ik zou niet durven. Nee, dank u wel.

De **VOORZITTER**: Ben ik te streng?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw De Man.

Mevrouw **DE MAN**: Ja, spannende uitspraken die hier vandaag ten tonele verschijnen. De spanning tussen samenwerking en democratische legitimiteit. Misschien is dat wel iets waar we hopelijk in de toekomst nog samen een biertje op kunnen drinken. Dat zou ik graag zien. Wat ik wel merk, is dat het op dit moment een glijdende schaal is, die tot veel onrust leidt bij statenleden. Vandaar ook het komende debat hierna met mijn collega. Misschien hebben wij wel geen invloed op raadsniveau om daar iets te zeggen over de wijze waarop zij deze besluitvorming vorm moeten geven. Waar ik wel invloed op hoop te hebben, is de manier waarop wij in deze Staten en in de commissies dit soort onderwerpen bespreken. Wat ik te vaak zie, is dat het als informatiedocument wordt aangeboden. Daarom was mijn specifieke vraag in de eerste termijn: wat betekent precies ‘consultatie’? Graag zou ik hem terugzien op de agenda van de commissievergadering ter bespreking en minimaal als wensen en bedenkingen, zodat wij voor de vaststelling van de ontwikkeling het politieke debat met elkaar kunnen aangaan over wat vinden wij nou belangrijk voor deze regio? En, hoe kunnen we dat meegeven op de manier, als Staten, als democratisch orgaan. Dus dat is nog een aanvullende vraag op mijn eerste vraag. En ook iets wat ik heel graag zou willen meegeven en willen vragen aan de gedeputeerde. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Weyers.

De heer **WEYERS**: Misschien is hij aan mijn aandacht ontsnapt. Dat zou kunnen. Maar ik had ook de vraag gesteld of die participatietrajecten, die dan nu op een versnelde manier afgerond proberen te worden – dus die lokale duurzaamheidsprogramma’s, de RES natuurlijk en een paar andere dingen – of de gedeputeerde denkt dat dat voor de zomer dit jaar zodanig afgerond is dat het meegenomen kan worden in het ontwikkelbeeld. Want daar staat wel ergens een opmerking over in de stukken. Halen we dat gewoon qua planning? Het lijkt mij wat kort, maar- Het is ook geen ijzeren eis of zoiets, maar het wordt wel een beetje zo gesteld in de stukken. Dus halen we die afgeronde participatietrajecten voor de zomer, vaststelling ontwikkelbeelden? Dus dat het meegenomen wordt in die fase 2.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Koelewijn.

Mevrouw **KOELEWIJN**: Deze hardwerkende regio dient een ontwikkelbeeld wat haar verder brengt. We merken dat GS dit ook onderkent. Daar zijn we blij mee. Betaalbaar wonen hoort daar overigens ook bij. Het CDA kan zich dan ook vinden in hetgeen wat nu voorligt. We kijken uit naar de volgende stap en we blijven daar graag bij betrokken. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Chidi.

Mevrouw **CHIDI**: Ik heb een heel korte memoratie voor de gedeputeerde. Overigens, dank voor de antwoorden.

Dat we toch eens kijken, statenbreed – en dat hoeft niet alleen bij dit voorstel – wat we met participatie in de regionale samenwerking aan moeten. En even voor mijn collega's: ik broed al wat langer om daar iets in te doen, omdat – dat zegt de gedeputeerde terecht – deze bestuurlijke vorm van samenwerking steeds belangrijker wordt. Het onttrekt zich enigszins aan het zicht van ons, van de raden en van de burgers. Ik wil toch echt iedereen op het hart drukken om daar oog voor te houden. En de gedeputeerde ook. En dat toch heel belangrijk te vinden, de participatie van de regionale samenwerkingsregio's. Dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Suna.

De heer **SUNA**: Geen behoefte.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Rikkoert.

Mevrouw **RIKKOERT**: Volgens mij, hebben we volgende week een bijeenkomst over participatie. Dat lijkt mij bij uitstek een goede gelegenheid om dit soort zaken daar ook te bespreken.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Broere, PVV, nog behoefte?

Mevrouw **BROERE**: Nee, dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Partij voor de Dieren niet.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Eggermont.

De heer **EGGERMONT**: Ik dank de gedeputeerde voor zijn antwoord. In ieder geval heeft hij nu meer duidelijk gemaakt dat ook de ruimtelijke keuzes van belang kunnen zijn voor wat er gebouwd kan worden. Wij zien uit naar de uitwerking daarvan in fase 2.

De **VOORZITTER**: De heer Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Voorzitter, wij maken geen gebruik van de tweede termijn.

De **VOORZITTER**: Ik zie hem nu binnenkomen. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: Ik heb eigenlijk geen tijd meer, maar dank, voorzitter, dat u mij toch even de tijd, de ruimte geeft. Heel kort. Ik moet toch mevrouw Broere eigenlijk wel een

beetje gelijk geven. Zo van, het kan steeds veranderen, de samenstelling van de partijen. Als we even aan de Rijnenburgerpolder denken, en dan vanuit de stad Utrecht-

De **VOORZITTER**: Mevrouw Hoek, heel kort dan.

Mevrouw **HOEK**: Ja, het is heel kort. Ik heb al gezegd, dat we daar toch even rekening mee moeten houden. En ja, er staat wel iets over regionale energie op pagina 3 onderaan, bij participatie. Daar heb ik eigenlijk de gedeputeerde niet echt over gehoord. Hoe gaan we om met de gronden die eigenlijk al van anderen zijn? Toch windmolens, zonnevelden, en dergelijke. En dat gaat weer ten koste van bedrijventerreinen en woningen. Dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Bittich.

Mevrouw **BITTICH**: Allereerst bedankt voor de antwoorden. Ik kan het gemist hebben, maar volgens mij heb ik geen antwoord gehoord op mijn vraag. De tekstuele uitleg van- Ik zal het niet herhalen. Het laatste stukje.

De **VOORZITTER**: De zin, die u ons heeft voorgelezen, staat ons nog in het geheugen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Van Essen.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Laat ik de vragen in omgekeerde volgorde beantwoorden. We moeten borgen dat ik de vraag van mevrouw Bittich niet vergeet.

Het is een wat technische. Ik moet zeggen, ik kan met haar meevoelen dat deze niet helemaal- Ik had ook moeite om even te bedenken, wat staat hier nu precies? Ik stel voor dat ik dit meeneem richting de stuurgroep en dat we hier ook in de verdere uitwerking aandacht aan besteden. Hoe we dit verder kunnen verbeteren, verduidelijken. Dus dat wat betreft dat antwoord. Dus dank ook voor de opmerkzaamheid, zou ik willen zeggen tegen mevrouw Bittich.

Kom ik bij mevrouw Hoek van 50PLUS. Ja, de politieke samenstelling van colleges kan veranderen. Er zijn natuurlijk ook colleges die jarenlang eenzelfde politieke samenstelling hebben. Ook dat komt weleens voor. Dus dat is, volgens mij, koffiedikkijken. De kiezer is natuurlijk- Ik zou het niet durven voorspellen, laat ik het zo zeggen.

Als het gaat om het andere onderwerp wat mevrouw Hoek aandroeg: de grond van anderen in relatie tot zon en wind. Ja, dat is echt een onderdeel wat in de Regionale Energie Strategieën natuurlijk thuishoort. Het kan natuurlijk ook zijn, grondeigenaren hebben soms ook wel plannen, die natuurlijk ook niet altijd ruimtelijk passen. Maar ook andersom. Dus dat is, volgens mij, inderdaad ook een onderdeel van die complexe puzzel. Dat geldt niet alleen voor energie trouwens. Dat kan ook voor andere ontwikkelingen gelden.

Het voorstel van D66 voor een statenbreed thema participatie in regionale samenwerkingen en daar een keer met elkaar het gesprek over te voeren. Dat is natuurlijk uiteindelijk aan u. Ik zag het eigenlijk meer als een oproep aan u, aan elkaar. Ik kan me er wel iets bij voorstellen. Het is zeker een complexe puzzel. Het is, denk ik, wel goed om te benadrukken dat juist ook gemeenten hier natuurlijk vaak een partij in zijn. Die staan natuurlijk vaak ook dichterbij hun inwoners. We moeten oppassen, denk ik, dat wij gaan verzinnen hoe we inwoners gaan betrekken in een regionale samenwerking waar gemeenten bij betrokken zijn. Dat is voor gemeenten, denk ik, buitengewoon ongemakkelijk. Daar past ons, denk ik, ook wel enig inlevingsvermogen in hoe er vanuit gemeenten naar gekeken wordt.

Dan de vraag van- Ik merk dat ik hier nog ‘Forum' heb staan, maar dat kan natuurlijk helemaal niet. Dat is JA21. Excuus.

De **VOORZITTER**: Das war einmahl.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Dat is toch een gewoonte, die even gecorrigeerd moet worden.

De vraag is, heeft de participatie in de zomer van dit jaar plaatsgevonden? Als het gaat om die enquêtes, die ik noemde, ja. Dat is mijn verwachting op dit moment. Als het gaat om de gemeenten, heb ik dat niet voor iedere gemeente in beeld. Het kan best zijn dat er bij één gemeente of meerdere nog zaken wat doorlopen.

De relatie met de RES-sen, de Regionale Energie Strategieën moeten in principe wel voor 1 juli ter besluitvorming- Dus dat gaat, denk ik, wel goed.

Dan nog de vraag van de VVD. Ik zei, volgens mij, niet ‘het spanningsveld tussen samenwerking en democratische legitimatie’. Ik zei ‘een spanningsveld tussen samenwerking en autonomie’. Dat is, volgens mij, wel echt iets anders. De autonomie is natuurlijk ook wel iets waar we allemaal aan- Waar u zich aan zich, denk ik, aan hecht. Waar ook gemeenteraden zich aan hechten. Tegelijkertijd heb je elkaar heel hard nodig. Daar ervaar ik, en ervaart u, denk ik ook, dat daar soms een spanningsveld kan ontstaan.

Dan de andere vraag van mevrouw De Man. Eigenlijk wat u voorstelt is, kom ergens halverwege het proces – of in ieder geval meerdere keren – met een Statenbrief die we dan in de commissie kunnen bespreken, kunnen opwaarderen. Zo beluister ik dat dan. Als ik heel eerlijk ben, ik denk dat dat niet gaat niet werken. Ik zal uitleggen waarom. Het traject van een Statenbrief, het opstellen daarvan, voordat die in het college wordt vastgesteld, met de termijnen die daarvoor gelden, zit je met anderhalf, twee maanden. Dus op het moment dat wij u die informatiebrief sturen en u daar het gesprek over voert, is het proces inmiddels alweer zoveel verder. Ik denk dat dat het proces enorm zou vertragen en dat we de BO MIRT van dit najaar dan sowieso niet gaan halen. Als ik heel eerlijk ben, denk ik dat deze besluitvorming aan de voorkant en de besluitvorming aan de achterkant en ook sessies tussendoor, waar u alle gelegenheid krijgt om op wat er op dat moment vaak vers van de pers op tafel ligt te reageren en het gesprek over aan te gaan, ook met gemeenten erbij, effectiever is. En met name ook dat laatste. Ook het gesprek met gemeenteraden erbij. Ik zou u dat voorstel eigenlijk willen ontraden. Dat lijkt me niet echt een praktisch begaanbare weg en misschien ook niet een wenselijke weg.

Mevrouw **DE MAN**: Maar goed, dan is er dus iets om te presenteren, hoor ik, voorzitter. Over datgene wordt een mening gevraagd. Daar gaat het me eigenlijk om. Te vaak zien we dat we gevraagd worden om iets aan te horen en niet onze mening te geven. Dan heeft die mening ook geen betekenis. Daar ben ik in dit proces bang voor. Daarom complimenten voor het feit dat zowel het kader als uiteindelijk het ontwikkelbeeld aan ons wordt voorgelegd, omdat wij erg betrokken zijn bij deze regio en het ook samen oppakken. Dus dat is allemaal prima. Alleen, onze stem en onze mening moet dan wel in dat project worden vastgeklikt. Die mis ik even. Het hoeft niet nu op dit moment uitgekristalliseerd te worden op wat voor manier we dat gaan doen. Ik vraag het presidium en het college aandacht te hebben voor dit soort momenten waarop u ons dingen presenteert, waar we alleen maar achterover kunnen leunen en niet onze mening kunnen geven. Ik denk dat het ook goed is voor het proces als hier dit soort regionale visies goed landen en dat we er allemaal mee in kunnen stemmen.

Ik denk dat het terecht is dat u zegt dat het interactief moet zijn. Als ik kijk naar vorige week maandag was het natuurlijk ook interactief. Ik zat zelf in een sessie met de heer Hazeleger. U kent allen de heer Hazeleger. Het was zeer interactief kan ik u zeggen.

En ook, volgens mij, heel nuttig. Dat was het doel van deze sessie. Dus in die zin denk ik dat het goed is als we ook in de stuurgroep nogmaals benadrukken dat de sessies, die we gaan organiseren, voldoende interactief zijn. Ik heb u goed beluisterd. Dat neem ik mee. En een andere, dat is misschien dat we ook moeten zorgen dat er voldoende goede verslaglegging van sessies is. Dat is ook een manier om tegemoet te komen aan de wens, ook van mevrouw De Man, die ik heel goed begrijp.

De **VOORZITTER**: Mooi. Was u klaar met de beantwoording?

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Het was misschien buiten de orde. De heer Van Schie zegt eigenlijk dat die verslagen ook gedeeld worden. Ja, dat hoort daarbij, anders is het ook zo zonde van het verslag, als die alleen maar in een bureaula blijft liggen. Ik ga me daar hard voor maken, ook bij de stuurgroep, dat we dat op die manier gaan doen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, meneer Van Essen. Dan zijn we aan het einde gekomen van de beraadslagingen over dit statenvoorstel. En gaan we vanavond daarover stemmen. Heel veel dank daarvoor. Dan rest voor ons voor deze vergadering-
Even kijken, mevrouw Bittich zie ik pogingen doen. Ja, mevrouw Bittich.

Mevrouw **BITTICH**: Ik had in de chat gevraagd om nog een laatste vraag.

De **VOORZITTER**: Ik heb hem niet gezien. Maar goed, ga uw gang, maar we zijn al bijna aan het andere agendapunt.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Bittich.

Mevrouw **BITTICH**: Dat begrijp ik. Ik had ook aangegeven, dat het prima kort aan het einde van de beantwoording kan. Maar het gaat even over het antwoord die op mijn vraag is gekomen. Ik vind het heel fijn dat de heer Van Essen het terugneemt naar de stuurgroep en het wat beter probeert op te schrijven. Maar het gaat er mij echt om dat ik niet zo heel goed begrijp wat er staat en met wat voor kader ik straks akkoord ga. Dus ik weet niet of er een andere manier is waarop mij die verduidelijking kan worden gegeven, want daar heb ik wel behoefte aan.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Een terecht verzoek van mevrouw Bittich. Wat ik haar wil toezeggen is dat ik schriftelijk kort terugkom op die verduidelijking. Dat is prima.

De **VOORZITTER**: Dan is het echt daarmee afgedaan, de beraadslagingen. Dank daarvoor.

De discussie wordt gesloten.

10.
Interpellatie 'De mening van de staten zijn relevant voor afspraken over mobiliteit met ander overheden', ingediend door de VVD e.a.
(verwijzing naar de interpellatie)

De **VOORZITTER**: Dan resteert voor ons agendapunt 10, is dat dan. De interpellatie, zoals die is aangevraagd door de VVD. Het zijn onderwerpen die portefeuillehouder Van Essen, maar mogelijk ook portefeuillehouder Schaddelee, regarderen. Dus de heer Schaddelee is ook aanwezig in onze vergadering. Dus dat is plezierig. Ik zoek voor hem nog even een

vrije microfoon. Bij de Partij van de Arbeid-hoek, daar is een microfoon vrij. Dus, meneer Schaddelee, als u daar wilt gaan zitten? Meneer Suna vindt dat helemaal goed, denk ik. Ja. Mooi.

Dan, voordat ik het aan de orde stel. Het is goed, de VVD zij geprezen dat we zo'n instrument, wat we niet elke dag uit ons Reglement van Orde pakken, nu een keer bij de hand hebben. Dus het is misschien ook goed om even met elkaar door te nemen wat de volgorde van de behandeling zal zijn. De heer Jager ga ik straks als eerste het woord geven om zijn interpellatie te plegen. Vervolgens zal vanuit GS de gedeputeerde daarop antwoorden. Eventueel twee gedeputeerden. Dat hangt een beetje af van de vragen. Daarna vraag ik de heer De Jager om daar als eerste weer op te reageren. Dan kan hij misschien eventueel een motie indienen als hij dat zou willen overwegen. Daarna ga ik alle fracties op fractiegrootte de gelegenheid geven om daar weer op te reageren. Dat is één termijn. Het is eigenlijk te vergelijken met een klein debat in dat opzicht. Dat betekent ook dat de spreektijd voor zover u die niet meer had, wordt aangevuld met de spreektijd die u normaal bij een klein debat als fracties hebt. Dus dat is de orde der dingen. Mochten naar aanleiding van de ronde die we vanuit de Staten gemaakt hebben nog één of twee vragen over zijn voor de gedeputeerde, zal ik daarvoor de gelegenheid geven om die ook nog even te beantwoorden. Maar dan proberen we het wel een beetje in het tijdsframe te houden wat normaal voor een klein debat beschikbaar is. Is dat voor iedereen voldoende duidelijk? Mooi. Dan gaan we het zo doen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Jager.

De heer **DE JAGER**: We zijn natuurlijk al een beetje opgewarmd op dit onderwerp met het bespreken van het vorige agendapunt. Dus dat helpt wellicht om met elkaar onze zienswijze te ontwikkelen. Maar goed, ik zal beginnen met de toelichting op dit interpellatiedebat.

Voorzitter, als het de provincie Utrecht lukt om de financiering, die nodig is voor de groei van de metropoolregio Utrecht, rond te krijgen, zullen wij miljarden aan euro's gaan besteden. Daar wil de VVD niet lichtvaardig mee omgaan. En daarom vinden wij het een goede zaak dat ons verzoek tot een interpellatiedebat is ingewilligd. Overigens een verzoek dat mede is ingediend door de PVV, JA21 en de SP.

Voorzitter, vorige week woensdagavond hebben we de commissie Omgevingsvisie met een beperkt aantal Staten en commissieleden gesproken over het proces dat heeft geleid tot het rapport Utrecht Nabij. Het heeft ons werkelijk – en dat meen ik oprecht – verbaasd dat vele collega's van andere partijen aangaven dat zij zich in voldoende mate meegenomen voelden in alle ontwikkelingen en weinig moeite leken te hebben met de informatie die is slechts ter kennisgeving is aangeboden. Natuurlijk, de VVD weet ook dat we eerder instemmingsbesluiten hebben genomen over de uitgangspuntennotitie en het beoordelingskader voor het MIRT-onderzoek U Ned. Maar het gaat hier om zulke essentiële zaken, die direct raken aan de kerntaken wonen, werken en verkeer van de provincie. En er is zoveel geld mee gemoeid, dat de VVD van mening is dat de Staten eerder in positie gebracht hadden moeten worden om met elkaar het politiek-inhoudelijke debat te voeren op basis van de voortschrijdende inzichten en ontwikkelingen.

Van gedeputeerde Van Essen hebben wij begrepen dat, wanneer de Staten in maart van dit jaar de Omgevingsvisie vaststellen, wij impliciet ook een besluit nemen over de uitkomsten van het MIRT-onderzoek. Deze uitkomsten zijn verwoord in het al eerdergenoemde rapport Utrecht Nabij, zijn input geweest voor de aanvraag bij het Nationaal Groeifonds en vormen een onderdeel van de ontwikkelingsvisie voor de metropoolregio Utrecht, inclusief aanvullende keuzerichtingen van het college, bijvoorbeeld met betrekking tot mobiliteit, zonder dat we daar statenbreed over hebben gesproken, laat

staan beslissingen over hebben genomen. Onze eerste vraag. Kan het college zo dadelijk hierop een reflectie geven?

Naar aanleiding van het voorgaande heeft de VVD een tweetal andere vragen, die we ook al eerder hebben ingediend met het verzoek tot dit debat. Ik zal ze alsnog kort herhalen. Hoe denkt het college uitvoering te kunnen geven aan de geplande besluitvorming over de Omgevingsvisie in maart met in ons achterhoofd dat de Staten in december jongstleden een motie hebben aanvaard waarin is besloten geen nadere stappen te ondernemen zolang als er met de Staten niet is gesproken over de gehele vervoerproblematiek, de provinciale competenties in relatie tot het aanleggen van tram- of lightrailverbindingen en de positie van het trambeheer? Door te stellen dat we met het vaststellen van de Omgevingsvisie impliciet ook het rapport Utrecht Nabij vaststellen vindt de VVD dat er wel degelijk sprake is van een nadere stap die wordt gezet. Wij horen graag de reactie van het college.

Dan hebben de Staten op 25 september 2019 – het is alweer even geleden, maar toch – ook nog een amendement aangenomen, waarin is besloten om de richtingen die in de uitgangspuntennotitie en het beoordelingskader voor het MIRT-onderzoek, u net geschetst, niet op voorhand over te nemen in de provinciale Omgevingsvisie. Het verzoek aan het college is om dit punt ook in haar reactie mee te nemen.

Voorzitter, in de commissie Omgevingsvisie van vorige week heeft de VVD al gezegd dat wij andere ontwikkelkeuzes zouden hebben gemaakt op het gebied van wonen, werken en verkeer. Wij staan in beginsel niet afwijzend ten opzichte van de visie om te onderzoeken of binnenstedelijke woningbouwverdichting en uitbreiding op knooppuntlocaties kan voldoen aan de enorme vraag naar woningen. We denken alleen dat de plancapaciteit in combinatie met aanvullende wensen op het gebied van leefbaarheid niet realistisch is en niet het betaalbare en bereikbare woningaanbod op gaat leveren waar velen nu en in de nabije toekomst om zitten te springen.

Voorzitter, het ingediende verzoek bij het Nationaal Groeifonds heeft ons duidelijk gemaakt dat het college lightrail verkiest boven andere vormen van HOV en, concreet, vanaf het Utrecht Science Park de tramlijn wil doortrekken naar Zeist en eventueel verder naar Amersfoort. Het college wil de Sunij c.q. VRT-lijn verleggen via de Merwedekanaalzone en mogelijk ondergronds maken. Welnu, voorzitter, als iedereen dan toch bezig is om eigenhandig aan te geven wat ze willen, dan wil de VVD aangeven – en dat is natuurlijk niets nieuws voor ons allen hier aanwezig – dat wij voorstander zijn van uitbreiding van de tramlijn naar de polder Rijnenburg. In dat kader hebben wij ter afronding de volgende twee vragen. Waar kunnen de Staten in het doorrekenen van de verschillende scenario's terugzien dat de polder Rijnenburg en de hele A12-zone expliciet onderdeel uitmaken van het MIRT-onderzoek, zoals aan het college opgedragen in de aanvaardde motie van 25 september 2019? Hebben de Staten inzichten in alle relevante stukken en achtergrondinformatie om te kunnen concluderen dat de aanvraag bij het Nationaal Groeifonds de best mogelijke aanvraag is voor onze regio? Welke scenario's zijn onderzocht? Welke aannames zijn er gedaan? Welke kosten en investeringen voor de provinciale begroting zijn er nu in beeld? Hoe zijn de betrokken gemeenten, samenwerkingsverbanden, gemeenteraden en gemeentelijke colleges betrokken bij de inhoud in dit proces? Wellicht zijn er betere en voor land en regio economisch rendabele projecten denkbaar. Wij willen ons niet op voorhand committeren aan de door het college aan het rijk voorgelegde visie en verzoeken daarom om een onafhankelijke second opinion op de aanvraag bij het Nationaal Groeifonds.

Zoals met u allen gedeeld, overwegen wij om onafhankelijk van de beantwoording van het college zo dadelijk in de tweede termijn één of twee moties in te dienen. Daar kom ik nog op terug. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

Mevrouw **RIKKOERT**: Ik probeer het even te volgen. Als ik het goed begrijp, heeft u dus bezwaren tegen de uitgangspunten die uitgezet zijn bij het onderzoek?

Nee. Dat is een goede vraag, want dat mag niet tot twijfel leiden. Nee, we hebben zeker geen bezwaren tegen het uitgangspuntenverhaal, want dat hebben we met elkaar gehonoreerd. Het gaat alleen om miljarden euro's en het gaat om heel belangrijke zaken met heel veel impact voor onze regio. Wij zouden graag gezien hebben dat we in dat proces er niet alleen tijdens informatiesessies en middels informatiestukken, die ons inderdaad ter inzage zijn toegestuurd, ook in commissies, statenbreed, dan wel in een Statenvergadering an sich, statenbreed over hadden kunnen praten, zodat we inderdaad meer meningen hadden kunnen beluisteren en hadden kunnen uitwisselen, die er dan op dat moment ook toe doen. Want we hebben ons mening, ook als VVD, uitgesproken en vragen gesteld in informatiesessies, maar zoals in het vorige onderwerp al betoogd door mijn collega De Man: ja, dat kun je doen, maar dat heeft dan minder impact.

De **VOORZITTER**: Tot slot even op dit punt en dan krijgt de gedeputeerde het woord.

Mevrouw **RIKKOERT**: Dat verbaast me dan wel enigszins, omdat die uitgangspunten en die lijnen gebaseerd zijn op zaken die al eerder zijn vastgesteld, waar de VVD naar mijn idee mede initiator van was. Dus ik ben zelf gewoon eens even gaan zoeken. Ik kwam een mobiliteitsvisie van eind 2018, die vastgesteld is tegen, een provinciale structuurvisie uit de vorige periode. Die kwam ik tegen, waarop het is gebaseerd. Daarnaast ging ik ook kijken naar, wanneer is nou dat onderzoek voor Utrecht Nabij uitgezet? Dat blijkt in 2018 te zijn. Toen zat ik hier nog niet, maar de VVD zat toen wel aan het roer. Dus ik zoek dan wel naar, hoe zit het dan precies?

De **VOORZITTER**: Ik stel vast dat u al een beetje uw termijn begint, mevrouw Rikkoert. Ik stel toch voor om nu even de volgorde van de interpellatie, zoals is afgesproken, te gaan doen. Dan reageert in eerste instantie de heer Van Essen op hetgeen door de heer De Jager naar voren is gebracht.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Van Essen.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Ik wil ook allereerst beginnen om de heer De Jager en ook de mede-indieners te danken voor hun vragen. U, de indieners, geven eigenlijk, middels deze interpellatie, een stevig een signaal. Ik wil daarom ook vooraf echt volstrekt helder zijn: ons college, dit college, voert moties van uw Staten uit en we werken binnen de kaders die uw Staten aan ons heeft meegegeven. Daar mag u vanuit gaan, daar kunt u ons ook echt op vertrouwen. We zullen uw vragen, die u net nog een keer langsliep, die we natuurlijk eerder ook schriftelijk hebben ontvangen, als volgt beantwoorden. Ik zal eerst even kort de context schetsen. Een paar noties vooraf geven. Vervolgens zal ik puntsgewijs op de verschillende vragen van de interpellatie ingaan. Vervolgens zal collega Schaddelee nader ingaan op de vragen rond het groeifonds en over de meer specifieke zaken met betrekking tot mobiliteit.

Misschien even eerst een paar noties vooraf. Een van de grootste opgaven – daar zijn we het hier met zijn allen, denk ik, wel over eens – waar we in onze provincie voor staan, is de grote vraag naar woningen. Die is enorm. De provincie Utrecht zal de komende decennia een enorme groei doormaken. Niet alleen de regio Amersfoort, maar zeker ook de regio U16, waar Utrecht Nabij over gaat. Ik zie het als een belangrijke opdracht van ons ook, als provinciaal bestuur, om dat samen met onze partners mogelijk te maken en ook in

goede banen te leiden. Die groei kunnen we alleen op een goede en verantwoorde manier waarmaken als we dat ook samendoen met onze partners. En wanneer we ook wonen en werken in samenhang bezien en daarbij ook aandacht hebben voor het mee laten van groen, van groene kwaliteit en een gezonde en veilige leefomgeving. Voor de invulling van die groei en ook voor Utrecht Nabij heeft u ons heldere basisprincipes meegegeven. Onder andere via het Koersdocument voor de Omgevingsvisie, het afwegingskader uitbreidingslocaties en ook het kader voor regionaal programmeren. In deze basisprincipes voor verstedelijking vragen ons, geven ons opdracht om prioriteit te geven aan bouwen binnen bestaand stedelijk gebied en bij ov-knooppunten. Dit kader, vanuit uw Staten, is ook in lijn met de voorkeursvolgordes die het rijk heeft vastgelegd in de nationale Omgevingsvisie en de regiogemeenten van de U16 in hun REP, het Ruimtelijk Economisch Programma. Een schaalsprong in mobiliteit en in openbaar vervoer in het bijzonder is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde. In de vorige coalitieperiode is hiervoor mede op initiatief van gedeputeerde Straat het wiel met spaken geïntroduceerd als dragend principe voor de verdere verstedelijking. En als zodanig ook opgenomen in het Koersdocument voor de Omgevingsvisie. Op deze schaalsprong, en daarmee de enorme groei in woningbouw mogelijk te maken, is samenwerking met het rijk cruciaal. Dat is dan ook de basis voor de samenwerking binnen het gezamenlijke programma U Ned. Een van die onderdelen binnen dat programma U Ned is het MIRT-onderzoek. Dat is ruim twee jaar geleden gestart met als doel, gezamenlijk ontwikkelperspectief tot 2040 met een doorkijk naar 2050. Een beetje vergelijkbaar met waar we het zojuist ook over hadden voor de regio Amersfoort, dat gezamenlijke punt aan de horizon. Utrecht Nabij is daarvan het resultaat en voor de regio Utrecht echt een grote stap vooruit. Daar zijn we van overtuigd, want alle partners zijn op inhoud tot een gezamenlijke visie op verstedelijking gekomen. Deze sluit ook nog goed aan op de kaders die u, maar ook de andere partijen, hebben meegekregen van hun volksvertegenwoordigers. Dus hiermee hebben we een gemeenschappelijke basis. Dat biedt uitzicht op de middelen, ook vanuit het rijk, die nodig zijn om die grote groei in wonen en werken te kunnen gaan accommoderen. Dat brengt me bij de vragen van de VVD en de mede-indieners.

Allereerst uw vragen over de besluitvorming over de Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie leggen we onze integrale lange termijn ambities en beleid vast voor de gehele fysieke leefomgeving. Zo benoemen we de kwaliteiten in onze mooie provincie, maar ook in de grote opgaven maken we belangrijke beleidskeuzes. In de Ontwerp Omgevingsvisie en ook in Utrecht Nabij is een ambitie opgenomen voor de kwaliteit van het openbaarvervoersysteem. Dat is een van de vele onderdelen die erin staat. In Utrecht Nabij wordt gesproken over hoogwaardig openbaarvervoerverbindingen, waarbij nog geen keuze gemaakt wordt over de precies te gebruiken technologieën. Of dat nou een tram is of een bus, een metro of het hoofdspoor. Of misschien tussenvormen daarvan of combinaties daarvan. En ook wordt er nog geen keuze gemaakt over de governance van dit vervoersysteem. Dat is echt nadere uitwerking. Dat staat niet in de Omgevingsvisie. Conform de motie wordt u nauw betrokken bij de afwegingen in deze verdere uitwerking en is het aan u om daar besluiten over te nemen. Collega Schaddelee zal zo meteen op dit punt mij nog verder aanvullen, ook met de mobiliteitsbril. Daarom staat dit, die verdere uitwerking, naar de mening van het college een besluit op hoofdlijnen met de Omgevingsvisie dan ook niet in de weg.

De tweede vraag, die u stelde, gaat over amendement 13. Er is door het college in lijn met het amendement gehandeld. Met het amendement wordt aangegeven dat uw Staten niet gehouden kan zijn om de uitwerking van het MIRT-onderzoek, dat is dus Utrecht Nabij, in de Omgevingsvisie op te nemen. Dat klopt natuurlijk. U bent niet gehouden om het collegevoorstel, wat op 10 maart voorligt, te volgen. U kunt dat amenderen. U stelt als Provinciale Staten die Omgevingsvisie uiteindelijk vast. Daarmee bepaalt u de inhoud. Niet wij, als college. Het college zal in de Nota van beantwoording aangeven, volledig

transparant, waar op basis van Utrecht Nabij de Ontwerp Omgevingsvisie aanvulling behoeft. Uw Staten nemen daar vervolgens het besluit over. Overigens wil ik daarbij wel benadrukt hebben dat Utrecht Nabij inhoudelijk nauw aansluit op de kaders die uw Staten hebben meegegeven: het Koersdocument Omgevingsvisie, afwegingskader uitbreidingslocaties en de in september 2019 door u vastgestelde uitgangspuntennotitie die ook als casus is meegegeven voor dat hele MIRT-onderzoek. En ook komt de koers, die wij als college al eerder hadden uitgewerkt in de in maart vorig jaar al vastgestelde Ontwerp Omgevingsvisie, grotendeels overeen met de hoofdrichtingen die later in Utrecht Nabij zijn opgenomen.

Ik kom nu bij de derde vraag over Rijnenburg, maar ook over de doorrekening van scenario's stelde u een paar vragen. Vooropgesteld, het MIRT-onderzoek is uitgevoerd door een gezamenlijk programmateam met medewerkers van de verschillende ministeries BZK, EZK en I&W, onze eigen organisatie, gemeenten – de gemeente Utrecht, maar ook de U16 – NS, ProRail en diverse externe onderzoeksbureaus. De conclusies van het onderzoek en de onderbouwing erbij staan in het rapport Utrecht Nabij, wat u ook heeft ontvangen. Er heeft daarin een kwalitatieve en deels ook een kwantitatieve analyse plaatsgevonden op basis van de kaders die zijn meegegeven. De stukken die binnen het programmateam zijn gebruikt voor die nadere onderbouwing kan ik u gerust doen toekomen. Indien u dat wenst, kan daar ook nog best een ambtelijke, technische toelichting op worden gegeven. Als u die behoefte heeft, is dat zeker mogelijk. Ook goed om te weten, is dat in opdracht van de gemeente Utrecht – ook in samenwerking met de provincie, maar in opdracht van de gemeente Utrecht – een QuickScan is gedaan naar mogelijkheden voor woningbouw en andere ontwikkelingen in Rijnenburg. Die zullen we u meesturen met ook de reactie die we nog verwachten van de minister op de eerder aangenomen motie over Rijnenburg in de Kamer.

Misschien even kort ook iets over de inhoud. Utrecht Nabij laat vooral zien dat er tot 2040 voldoende plek is bij knooppunten en binnenstedelijk om de grote verstedelijkingsopgave een plek te geven. Dat is ook iets waar een aantal uw fracties in de informatiesessies om gevraagd heeft. De onderbouwing daarvan vindt u ook in het rapport zelf. In lijn met de kaders die u meegegeven heeft, wordt daarom ook in Utrecht Nabij gekozen hier eerst prioriteit aan te geven. Dus nog niet in Rijnenburg. Tegelijkertijd, en ik wil dat benadrukken, biedt dit perspectief een doorkijk naar mogelijke doorontwikkeling ook naar Rijnenburg. Dat staat ook in Utrecht Nabij. Dit komt ook overeen met de keuze die wij als college eind 2019 en begin 2020 al maakten in het conceptontwerp van de Omgevingsvisie. Nogmaals definitieve keuze, ook op dit punt, is aan uw Staten, besluitvorming daarvan op, nogmaals, 10 maart van dit jaar.

Dat zijn de antwoorden, die ik graag wilde geven, op de eerste drie vragen. Ik wil graag het stokje doorgeven aan collega Schaddelee om nog wat aan te vullen op vraag één en de antwoorden te geven op vraag vier.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

Gedeputeerde **SCHADDELEE**: Het is, denk ik, goed dat we bij dit onderwerp vrij uitgebreid stilstaan. Ik heb goed geluisterd naar wat de heer De Jager zei. Er zijn voor mij twee dingen die voor mij heel erg bleven haken. Twee ook essentiële vragen, denk ik, die echt in dit debat bij de kop moeten pakken. De eerste vraag, is PS op een goede manier in stelling gebracht en in positie gebracht om ook de keuzes te kunnen maken en meebeleven, zoals we die met elkaar aan het maken zijn. En de tweede, voor mij even nu, is wat we nu hebben ingediend voor dat Nationaal Groeifonds de best denkbare propositie die we met elkaar konden bakken. Ik vind dat twee heel essentiële vragen. Ik vind het ook wel belangrijk dat we bij deze vragen ons rekenschap geven van wat er achter ons ligt, wat is de weg die we hebben afgelegd? En waar gaan we nog naartoe met elkaar? Want het gaat over heel

grote keuzes, over heel grote bedragen. En ik wil ook wel aan het begin van mijn antwoord zeggen, dat ik me op dit soort dossiers echt realiseer dat ik sta op de schouders van reuzen. Ik bedoel, er zijn gewoon ook colleges voor ons al bezig geweest met het doordenken van hoe we goede, groene gezonde verstedelijking vorm gaan geven met elkaar. Wat is daar dan voor nodig? En hoe gaan we daar het rijk bij betrekken? Hoe gaan we dat met gemeenten doen? Hoe gaan we dat doen qua proces? Dus qua samenwerking. Maar ook, hoe gaan we dat doen qua inhoud? Ik denk dat dat ook wel de moonshot is die collega Van Essen net neerzette. We hebben snel veel woningen nodig en dat moeten we doen in een groene en gezonde stedelijke omgeving.

Dan is er al het nodige gezegd over de manier waarop we die samenwerking vormgeven. Maar ik denk dat een heel belangrijke motie, waar u mij ook terecht op aanspreekt, motie 126 is, die we in december vorig jaar hebben vastgesteld. Of, die uw Staten hebben aangenomen. Dat gaat over de vervoerproblematiek, lange termijn keuzes rond ov, type openbaar vervoer, de governance die daaromheen hangt. Dat is ook een proces wat best, denk ik, ingewikkeld is en waar behoorlijk grote keuzes aan vast hangen. U heeft vorige week, als het goed is, daar een Statenbrief over ontvangen, waarin we ook dat hele proces schetsen voor de komende maanden. Hoe gaan we dat nou vormgeven met elkaar? Ik kan me overigens niet voorstellen dat de VVD dit hele proces rond verstedelijkingsopgaven zou willen vertragen door eerst als provincie nog onze eigen governance-discussie te gaan voeren, want, volgens mij, zijn dat prima twee sporen die ook heel goed naast elkaar kunnen lopen. In de Statenbrief van vorige week nemen we u ook mee in de planning. Dat is een Statenbrief van 19 januari. Welke HOV-keuzes hebben we dan voor ons liggen? Want inderdaad, in Utrecht Nabij is een definitie gegeven over dat HOV, want we hebben HOV nodig voor verstedelijking. Maar we zeggen in Utrecht Nabij ook dat het vooral om hoge frequentie en hoge snelheid gaat. Maar we zeggen in die studie nog niks over de vorm en over de keuze en de exacte uitwerking daarvan. Dat is ook gewoon afhankelijk van de vervoersplanning die we nog met elkaar moeten maken.

Die motie, daar zijn we mee aan het werk. Als het goed is, wordt er op dit moment ook gewerkt aan een proces waarbij we om te beginnen maar eens met een paar benen-op-tafel-sessies met de Staten nadenken over welke varianten we hebben als we nadenken over de toekomst van het trambedrijf. Welke varianten hebben we qua governance? Welke varianten hebben we ook qua grote systeemkeuzes? Moet het inderdaad allemaal lightrail en moet de lightrail gelijkvloers of – ik neem aan dat JA21 nog steeds vindt, wat Forum ook vond – moet het ondergronds? Dat zijn allemaal keuzes die we gewoon moeten maken en waar we ook een proces voor aan het inrichten zijn om daar de komende maanden toe te komen. Dat is, denk ik, de eerste vraag. Die gaat ook over, wat voor governance kleden we met elkaar aan? En is PS wel in positie gebracht bij dat soort keuzes?

De tweede vraag gaat over, wat we nu doen rond dat Nationaal Groeifonds, is dat de best denkbare propositie? U noemde ook net in uw bijdrage: zouden we daar niet een onafhankelijke commissie of iets dergelijks naar moeten laten kijken? Het is, denk ik, altijd goed om ook onafhankelijke geesten mee te laten kijken en mee te laten denken. Het is tegelijk ook wel goed om even te kijken naar wat precies dat proces is geweest rond dat Nationaal Groeifonds. Want de propositie die is voorgelegd aan de beoordelingscommissie is strikt formeel niet een propositie die we als provincie hebben ingebracht. Maar als provincie en als regio hebben we met elkaar daar bouwstenen voor aangeleverd. Maar uiteindelijk heeft de minister van I&W, samen met de minister van Economische Zaken en de minister van Financiën, met zijn drieën die propositie doorgerekend, doorgerekend, doorgerekend, doorgerekend. En uiteindelijk gezegd – ik weet niet of dat onafhankelijk genoeg is – ja, deze propositie, en nog een paar andere proposities, dragen in voldoende mate bij aan het toekomstige verdienvermogen van de B.V. Nederland. En vervolgens hebben ze dat op basis van een behoorlijk pakket aan onderbouwing doorgestuurd, doorgeleid aan een beoordelingscommissie. De centrale opgave die we op ons hebben

genomen en die ook in die propositie verwoord wordt, is dat we doorgaan op dat basisconcept van een ov-ring, een wiel met spaken. Waarbij je enerzijds spaken hebt vanaf Utrecht Centraal, maar waarbij we anderzijds ook wel zeggen, je hebt een ov-ring nodig met meerdere ic-overstappunten.

Tot slot, dat was de laatste vraag, denk ik, die u daarbij stelde. Hoe gaat dat dan qua bekostiging? We hebben nu voor de MIRT-verkenning ov en wonen al 85 miljoen gereserveerd. Die zit al in de begroting. Dat is eigenlijk een soort eerste aanzet. Maar tegelijkertijd zijn we deze maanden ook intern – en dat komt natuurlijk straks met de Kadernota naar uw Staten toe – aan het nadenken over, hoe ga je nou die bekostiging en financiering voor de langere termijn met elkaar organiseren? Want we hebben het weleens eerder tegen elkaar gezegd: uiteindelijk, de opgave voor die schaalsprong ov, die we met elkaar beogen, loopt in de miljarden. Dat geld hebben wij, als provincie, niet op zak. Ook niet als we het optellen met wat de regio wil bijdragen. Maar we moeten, denk ik, ook niet verwachten dat het rijk dat bedrag zomaar even overmaakt. Dus daar moeten echt met elkaar over nadenken hoe we tot die financiering komen.

Dat waren, denk ik, de punten voor mij even nu, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, meneer Schaddelee, dank u wel, meneer Van Essen voor de uitvoerige beantwoording van de vragen die gesteld zijn in de interpellatie. Van tevoren al aangegeven dat ik nu eerst de heer De Jager het woord geef om repliek te plegen en eventueel moties aan te kondigen, die hij in zou willen dien. Daarna ga ik u per fractiegrootte langs om een reactie op te halen bij uw fracties.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Jager.

De heer **DE JAGER**: En inderdaad, ook mijn dank aan de beantwoording door beide gedeputeerden. We hebben het ergens over en daar gaat het natuurlijk ook om.

Even een eerste reactie op de antwoorden van gedeputeerde Van Essen. Ja, ik hoor u wel de goede woorden spreken, maar mijn punt is een beetje dat we in de uitvoering in het proces toch iets missen. Dat zal ik toelichten.

Nogmaals, wij stellen niet ter discussie dat we met elkaar uitgangspunten en wat dies meer zij overeen zijn gekomen. We stellen ook niet ter discussie dat wij op korte termijn een Omgevingsvisie met elkaar vast willen stellen. Sterker nog, dat willen wij ook. Maar wel weloverwogen. Waar we het nu ook over hebben, dat heeft ermee te maken dat we op een goede manier uitvoering aan willen geven aan die weloverwogenheid. Wat ons natuurlijk een beetje parten speelt, is dat het rapport Utrecht Nabij en de aanvraag bij het Nationaal Groeifonds ook, zou ik willen zeggen, een beetje door elkaar gelopen is. Het is ook zeker niet zo dat wij, met de constatering van het MIRT-onderzoek vorig jaar en zoals dat in bepaalde bewoordingen terug te vinden is in het Utrecht Nabij-verhaal en in de aanvraag voor het Nationaal Groeifonds, daar per definitie allemaal op tegen zijn. Helemaal niet. We hebben alleen een paar dingen. Een heel concrete is dan gerelateerd aan mobiliteit en ook eigenlijk aan participatie van gemeenten die wij geraadpleegd hebben en die aangaven dat zij in ieder geval nog in een stadium zitten dat ze besluitvorming over tal van zaken moeten plegen. Dat was voor ons aanleiding om nog eens te kijken hoe dit proces nou loopt. Waar ligt onze verantwoording als Staten? Dan kom je toch heel snel op die kaderstellende en controlerende taak, waarvan we zeggen, gezien het belang wat hier allemaal mee samenhangt, zouden wij graag hebben gezien dat we niet alleen maar – en corona kan daar geen excuus voor zijn – ter informatie meegenomen zijn, maar ook gewoon meer concrete momenten hadden gehad om het er met elkaar over te hebben. We vinden nog steeds dat het onderwerp dat zondermeer waard was.

Dan hoor ik gedeputeerde Schaddelee zeggen dat wij eerder deze maand een Statenbrief hebben ontvangen over het governanceproces. Dat zou goed kunnen. Ik moet

eerlijk zeggen, ik ben me daar niet van bewust. Ik weet niet of andere statenleden die brief wel hebben gezien? Ik ken hem niet. Even ervanuit gaande dat ik dus ook niet heb ontvangen, is dat een beetje, wat mij betreft, symptomatisch voor onhandigheden die in het proces plaatsvinden, die niet helpen om onze taken en verantwoordelijkheden als Staten te kunnen pakken. Dat is overigens ook gebeurd met de Statenbrief ter voorbereiding op de BO MIRT-bespreking in het najaar van 2020. Die bleek ver in de toekomst in een commissie van, geloof ik, eind november of december gezet te zijn. Allemaal menselijke fouten, maar het is niet handig voor het proces. Daar komt natuurlijk ook een stukje, noem het toch maar even, irritatie vandaan. Dat we zeggen, waarom zijn we nou niet meer meegenomen en in onze rol als Staten gezet?

Even terug naar gedeputeerde Van Essen. We hebben gezegd, er is dus al langer geleden- En inderdaad, het wiel met spaken is op zich geen nieuw concept. En ook naar collega Rikkoert uitgesproken: ja, wij weten ook wel dat de VVD ook aan de basis heeft gestaan van heel veel van deze uitgangspunten. Dat is niet veranderd. Maar we zitten nu in een positie dat we ook daar op een verantwoorde manier mee om willen blijven gaan. Daarom staat dit punt, wat mij betreft, nog steeds terecht ter discussie en ligt het op tafel.

Maar de heer Van Essen, voorzitter, zegt dat hij met alle plezier ons meer informatie toe wil laten komen over het scenario waarin tramlijnen eventueel worden doorgetrokken naar de polder Rijnenburg. Ik vind het een prachtig aanbod, maar ik had natuurlijk veel liever gezien dat we dat proactief van tevoren al hadden meegekregen. Er schijnt een rapport te circuleren, wat op te vragen is ergens op het internet. Dat kan. Maar, volgens mij, is dat niet de manier waarop we per definitie willen werken. Als daar onderzoek naar is gedaan, dan zou ik daar graag inderdaad vooraf meer van hebben gezien, Dan nu de opmerking dat er op termijn mogelijkheden zijn om alsnog tramlijnen door te gaan trekken naar de polder Rijnenburg.

Dat gezegd hebben, voorzitter, wil ik herhalen dat ik wel de goede woorden uitgesproken heb gehoord van beide gedeputeerden, maar dat ik toch bij het standpunt blijf dat we daarin kunnen verbeteren in dit soort processen. Ik heb dat overigens ook gehoord bij de behandeling van het vorige agendapunt waar, volgens mij, een iets andere volgorde der dingen wordt doorlopen. Dat had ik hier ook graag bij gewild. En zou ik ook voor het vervolg graag willen zien.

U geeft me de gelegenheid om aan te kondigen of wij moties in gaan dienen. We hebben die uiteraard al van tevoren met uw Staten gedeeld. Ik zou graag straks even kort, vijf minuten, de gelegenheid willen hebben om binnen onze fractie overleg te voeren of we die daadwerkelijk in willen zenden of daarvan misschien toch af willen zien of tot een wijziging willen komen. Als u mij dat toestaat, zou me dat welgevallig zijn. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat het het handigst is, dat u dan nu die schorsing heeft. Ik denk dat de andere fracties graag willen weten of die moties worden ingediend, zodat ze er ook op kunnen reageren.

Misschien even, want dan ben ik die opmerking kwijt. U refereert aan twee Statenbrieven, die u niet bekend zijn. De griffie geeft aan dat die gewoon in het stateninformatiesysteem staan. Dus dat hoeven we nu niet uit te discussiëren. Maar als u onvoldoende gealerteerd wordt door de systematiek zouden we daarnaar moeten kijken. Maar het is de gebruikelijke praktijk om de Statenbrieven onmiddellijk op het stateninformatiesysteem te zetten.

De heer **DE JAGER**: Maar het is niet de gebruikelijke praktijk dat ik de hele dag moet kijken of er misschien iets toegevoegd is aan het stateninformatiesysteem.

De **VOORZITTER**: Dat was wel de gebruikelijke praktijk, denk ik, ja.

De heer **DE JAGER**: Dat wil ik dan nog wel een keer apart met u bespreken.

De **VOORZITTER**: Maar goed, in ieder geval halen we dat punt uit deze vergadering, denk ik. Of uit deze beraadslaging. Dat is meer iets voor de griffie en het presidium.

Dan schorsen wij voor- Hoeveel minuten heeft u nodig? Vijf? Om 17.05 uur gaan we verder.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik heropen onze vergadering. We zijn bij agendapunt 10, de interpellatie, aangevraagd door de VVD. De heer De Jager had om een schorsing gevraagd om ons na die schorsing te vertellen of hij nog moties in wil dienen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Jager.

De heer **DE JAGER**: We hebben getracht om ons aan die vijf minuten te houden. Dat is, geloof ik, gelukt. Dus dat is fijn voor ons allemaal, denk ik.

We hebben een tweetal moties in concept met u allen gedeeld. De eerste motie benoemt eigenlijk dat wij vinden dat als Staten te allen tijde het recht behouden om op enig moment besluitvorming te plegen over hoe wij verder willen gaan met mobiliteitszaken. In het verlengde daarvan roepen wij het college op om nadrukkelijk de samenwerking, de participatievoorwaarden en alles wat daarmee samenhangt toch op te zoeken, daar waar dat in onze beleving nog onvoldoende is gebeurd. Op basis van wat we hebben beluisterd en wat we ook in de bespreking van het vorige onderwerp hebben gehoord, willen we die motie formeel indienen ter besluitvorming. Dat is één.

De tweede motie behelst het aanvragen van een second opinion om met name ook meer inzicht te krijgen in eventuele opties rond het doortrekken van de tramlijn naar Rijnenburg. We hebben van gedeputeerde Van Essen begrepen dat hij beschikt over informatie die – nogmaals, voor zover ik weet – ons niet eerder ter beschikking is gesteld, die daarmee samenhangt en die daarvoor relevant is. Wij zouden die informatie graag zo spoedig mogelijk toegestuurd willen hebben aan alle statenleden, inclusief eventuele andere informatie die mogelijk wel beschikbaar is voor het college, ook ter afronding van het rapport Nabij of de voorbereiding op de aanvraag bij het Nationaal Groeifonds. Indien dat zo is, zouden wij ook graag die informatie tot ons krijgen. Als dat inderdaad gebeurt, als de gedeputeerde dat kan toezeggen, zullen wij onze tweede motie niet indienen. Formeel aanhouden kan niet, voorzitter. Dat heeft u vaak genoeg gezegd. Maar wel, mocht die informatie ons niet tijdig bereiken voor de volgende- Ja, u snapt het al, meneer Van Essen. Bij de bespreking van de Omgevingsvisie in maart, ja, dan overwegen wij uiteraard opnieuw om die motie in te dienen. Maar voor dit moment, in deze Statenvergadering, zullen wij dat niet doen.

De **VOORZITTER**: Dan houdt u hem in de tas. Ik kijk even, het is misschien toch handig als de heer Van Essen in beschouwing op de tweede motie daar nog kort op reageert. Anders verstaan we elkaar straks misschien niet goed.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Van Essen.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Ik kan er kort over zijn. Het rapport van de gemeente Utrecht, die QuickScan, kunnen we u sowieso doen toekomen. Ik zal ook kijken: andere,

meer technische rapporten, die ook in het programmateam benut zijn ter onderbouwing van Utrecht Nabij, kunnen we u ook doen toekomen. En ook misschien wel het aanbod daarbij – dat zijn soms best wel technische stukken – dat er, indien daar behoefte aan is, een ambtelijke toelichting op kan komen. Ik kan me voorstellen dat dat daarbij behulpzaam kan zijn. Misschien nog wel, dat rapport van de QuickScan van de gemeente Utrecht: we wilden dat combineren met de reactie van de minister op de Kamerbrief. Maar daar gaan we niet op wachten. Ik weet ook niet wanneer die reactie gaat komen, zeker nu het kabinet demissionair is. Die zal ik u daarom ook zo spoedig mogelijk doen toekomen.

Misschien wel goed om daarbij nog op te merken dat de afweging Utrecht Nabij met betrekking tot Rijnenburg natuurlijk ook gelegen is in de voorkeursvolgorde, de basisprincipes, zoals ik zojuist ook benoemde. Dus het is meer dan alleen maar een doorrekening.

De **VOORZITTER**: Helder. Maar ik denk, meneer De Jager, dat u uw toezeggingen heeft die u gevraagd heeft, zoals ik het beluister.

De heer **DE JAGER**: Nog één verduidelijkende vraag daar nog over. Neemt u dan ook mee, meneer Van Essen, de bouwstenen zoals die gebruikt zijn voor het opstellen van de aanvraag bij het Nationaal Groeifonds? Dat is ook een apart rapport, heb ik begrepen. Of bepaalde informatie. Ik hoop dat u dan weet waar ik op doel.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Ja, maar die pass ik even door naar collega Schaddelee.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

De **VOORZITTER**: Die overvallen we hiermee.

Gedeputeerde **SCHADDELEE**: Ja, dat is lekker. Volgens mij, sluit ik me gewoon aan bij de woorden van mijn collega Van Essen. Namelijk, dat we alle rapporten die we nu hebben en waar wij ook bestuurlijk inmiddels een appreciatie van hebben naar u doorgeleiden als dat inhoudelijk helpt. Maar er zijn natuurlijk soms ook nog studies die nog ambtelijk in ontwikkeling zijn. Ja, volgens mij, is het wel verstandig dat we ze eerst goed ambtelijk laten uitharden en we er bestuurlijk wat van vinden voordat we onvoldragen rapporten naar u toesturen. Daar probeer ik wel een verstandige weg in te vinden. Maar op het moment dat ze bestuurlijk uitgehard zijn, moeten ze gewoon naar u toe kunnen.

De **VOORZITTER**: Ik stel vast, maar dan kunnen we dat afronden, dat de toezeggingen aan de heer De Jager zijn gedaan. De heer De Jager heeft altijd nog die motie in de tas als hij, na ontvangst van alle stukken, zegt: er ontbreekt nog wat. Prima. Dan is dat afgehandeld en is duidelijk dat de eerste motie wel zal worden ingediend.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

Motie M03 van het lid De Jager (VVD) inzake De Staten aan het stuur in de provincie Utrecht.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, ter bespreking van het onderwerp "De mening van de staten is relevant voor afspraken over mobiliteit met andere overheden".

Constaterende dat:

- Het faciliteren van de groei van de Metropoolregio Utrecht gepaard gaat met de besteding van miljarden euro's;
- Het college met het besluit over de Omgevingsvisie impliciet ook de uitkomsten van het BO MIRT onderzoek 2020 wil bekrachtigen;
- De aanvraag bij het Nationaal Groeifonds is gebaseerd op de uitkomsten van het BO MIRT onderzoek 2020, maar ook op een nader gespecificeerde richting van mobiliteitskeuzes.

Overwegende dat:
- De staten onvoldoende in de gelegenheid zijn gesteld om op basis van uitkomsten van onderzoek statenbreed het inhoudelijk politieke debat te voeren over de keuzerichtingen;
- De staten in maart 2021 een weloverwogen besluit willen nemen over de Omgevingsvisie;
- Het besluit over de Omgevingsvisie een nadere stap is, terwijl het college in een motie van 9 december 2020 wordt opgeroepen geen nadere stappen te ondernemen totdat over zaken met betrekking tot de gehele vervoerproblematiek, de provinciale competenties i.r.t. het aanleggen van tram- of lightrailverbindingen en de positie van het trambeheer door de staten is besloten.

Spreekt als haar mening uit dat:
- De uitkomsten van het BO MIRT-onderzoek 2020 en de nadere concretisering van ideeën, zoals verwoord in de aanvraag voor het Nationaal Groeifonds, schetsmatig van aard zijn en Provinciale Staten uiteindelijk de concrete financiële, inhoudelijke en ruimtelijke kaders bepalen waarbinnen mobiliteitsprojecten binnen onze provincie worden uitgevoerd en

Draagt het college van Gedeputeerde Staten op om:
- Ter voorbereiding van deze besluitvorming alle betrokken gemeenten, samenwerkingsverbanden, gemeenteraden en colleges te betrekken bij de mobiliteitskeuzes voor de ontwikkeling van onze provincie, en de financiële en ruimtelijke consequenties daarvan in kaart te brengen.

En gaan over tot de orde van de dag.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER**: Dus dan vraag ik de fracties nu om even kort te reageren op de interpellatie en misschien ook even een doorkijkje te geven over hoe ze naar de motie kijken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Boelhouwer.

Mevrouw **BOELHOUWER**: Ik zou graag willen beginnen dat ik wel blij ben met de laatste woorden van de VVD. Wij waren een beetje geschrokken toen we dit interpellatieverzoek zagen. Er ligt hier iets wat heel toekomstgericht is. En wij dachten, gaat de partij van het aanpakken en kiezen voor doen nu zorgen voor spaken in dat wiel. Dat zou heel jammer zijn. Zeker omdat uw voorgangers, de zeer gewaarde gedeputeerde Straat, hier ook heel hard aan gewerkt heeft. Het geeft me wel de gelegenheid om te melden dat GroenLinks heel blij is dat er nu een duidelijk samenhangend plan ligt, dat van groot belang is voor de regio, waar gemeenten, regio, provincie en rijk samen aan gewerkt

hebben. Wij danken GS voor de inspanningen die zij daarvoor geleverd heeft, want het is tot nu toe niet eerder gelukt om daar goed op het lijstje te komen. En er gingen toch andere grote regio's ervandoor met het geld, terwijl wij niet zonder die bijdragen de toekomst in kunnen. Dus ik ben heel blij dat te horen.

Wij zien heel duidelijk wel dat er gesproken wordt over ontwikkelperspectief. Er komen nog vele vervolgonderzoeken. Ja, wij hebben daar natuurlijk ook in de toekomst vast nog allerlei vragen over. Maar we hebben er vertrouwen in dat we daarin voldoende worden meegenomen, maar ook de kans krijgen om daarin standpunten in te nemen en besluiten over te maken. En ja, de eerste stap is het vaststellen van de Omgevingsvisie. We zeggen eigenlijk, laten we toekomstgericht te werk gaan en dat zoveel mogelijk met zijn allen blijven doen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Weyers.

De heer **WEYERS**: Ik probeer het ook te bekijken vanuit het perspectief van het Nationaal Groeifonds, het Wopke-Wiebes-fonds. Dat is een recent fonds. Het is, volgens mij, ook een recente mogelijkheid voor aanvullend geld voor Nederland. Euforie kortgeleden over de toewijzing van een mooi bedrag. Ruim 2 miljard. Het is niet niks. De bestemming van de middelen lijkt bij ons bij uitstek ook een provinciale aangelegenheid om daarover mee te praten. Het overstijgt individuele gemeenten immers. Het voorstel, zoals het bij mij bekend is of overkomt, heeft een grote impact. Het raakt aan alle huidige bestemmingen, met name allerlei tracés. We zouden het op zichzelf onbestaanbaar vinden dat Provinciale Staten zich niet over die provinciale kaart kan buigen en diverse alternatieven te bespreken. Het lijkt ons toch een beetje de core business van het middenbestuur in dit huis. En daarom heb ik een paar vragen als dat mag.

Er is een plan of propositie ingediend bij het Wopke-Wiebes Nationaal Groeifonds. Hoe definitief is dat nu eigenlijk? Want ik kan me ook moeilijk voorstellen dat het a, een soort lumpsum is ter waarde van 2 miljard met de opdracht om er iets moois met een tram of zoiets van te maken, met allerlei subkeuzes die daarin zouden kunnen zitten. Dus als het te veel afwijkt van hetgeen daar voorgespiegeld is, zou ik me in kunnen denken dat de toewijzer, het Groeifonds, zegt, ja, dit is niet wat ik destijds heb gehad. Dus hoe definitief is dat?

En inderdaad, in de richting van de gedeputeerde Schaddelee – daar komt hij – u kent onze obsessie inderdaad met ondergrondse tracés. Is het nu zo dat in het huidige bod aan het Groeifonds deze optie – want duurder naar louter budgettaire gronden – er niet meer in zit? Ondergronds is altijd wat duurder.

En de laatste vraag, opmerking is. Een van beide tracés – ik pak er een dingetje uit – loopt dwars door een gebied van uitzonderlijke universele waarden, volgens Unesco. Brengt dit tracé en dit plan dan ook de honorering van de toewijzing van het werelderfgoed in deze zomer niet in gevaar? Dat vroeg ik me gewoon af.

Voorzitter, u vroeg ook naar hoe gaan jullie met die motie om? Wij zullen waarschijnlijk de VVD-motie gaan steunen. Dank u.

De **VOORZITTER**: Ik wijs u op de belangrijke vragen die u stelt. De volgorde is dat ik GS straks niet meer uitgebreid het woord ga geven. De interpellatie is echt een debat van u onderling.

De heer **WEYERS**: Het mag ook een ja, nee. Helemaal niet erg.

De **VOORZITTER**: Nee, maar ik kijk even in hoeverre de gedeputeerden toch nog bereid zijn om heel kort uw vragen te beantwoorden. Maar ook ter waarschuwing van de anderen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Westerlaken.

De heer **WESTERLAKEN**: Dat klopt helemaal. Ik zal het kort houden. Ik sluit aan bij wat de VVD, de heer De Jager, juist zei over de goede woorden van de gedeputeerde Van Essen. Het had niet beter verwoord kunnen worden wat ik van plan was te gaan zeggen. We zijn middenin een langlopend proces, waar de VVD ook vanaf het begin nadrukkelijk bij aanwezig is geweest. Dat zal zeker nog wel een aantal jaren duren. Misschien – en dat is misschien een les die we moeten leren hieruit – was het voor het begrijpen van het proces beter geweest als niet vanaf 2017 de naam veranderd was van BO MIRT Utrecht Oost naar U Ned en naar U Nabij, en wie weet wat er in de nabije toekomst nog voor andere namen gebruikt zullen worden. Ik sluit me aan bij de gedeputeerden, bij wat zij hebben bijgedragen.

En wat de motie, die ingediend wordt, betreft: ik ga mijn fractie adviseren om daartegen te stemmen om de doodeenvoudige reden, dat wat daar gevraagd wordt de kerntaken van Provinciale Staten is. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Chidi.

Mevrouw **CHIDI**: Ook ik zal het kort houden. Eerst het positieve in ieder geval van het interpellatiedebat. Het heeft mij ook duidelijkheid gebracht. En ook duidelijkheid dat de VVD hier positief in zit. Dat mag ook gezegd worden in de zin van dat ik de uitspraken heb gehoord. De uitgangspunten van de BO MIRT staan niet ter discussie. De Omgevingsvisie staat niet ter discussie. Ik hoop u daar in maart verder over te spreken. Dus daar ben ik heel blij mee. Wat het mij ook heeft gebracht is de duidelijkheid dat dit een oproep is tot het verbeteren van het proces. D66 is daar altijd voor in. Ik heb in de commissie van de Omgevingsvisie, waar dit enigszins aangekondigd werd, aangegeven, misschien was het handig geweest om ons een soort van receptenboekje, een ingrediëntenboekje, te geven, een soort van routekaart – hoewel dat woord op dit moment wat arbitrair is – want wij hebben wel al die bouwstapjes vanaf 2016 gezien. Ja, ik zit al wat langer in de Staten. Het Koersdocument van de Omgevingsvisie, alle bouwstenen van Landbouwvisie tot aan andere visies. En dan landt het inderdaad nu in zo'n majeur traject. Dat zal nog wel even doorgaan. Dus mijn pleidooi zou zijn – wij zijn natuurlijk ook maar leken en volksvertegenwoordigers – laat ons daar een routekaart voor hebben waar wij precies in kunnen haken en waar wij onze kaderstellende rol kunnen pakken. Dus ik zie het heel positief als een oproep tot verbetering.

Overigens ben ik het heel erg eens met mijn collega van het CDA om niet iedere keer die terminologie te gaan veranderen en in te snijden. Dan heb je een haakje, dan heb je een route te pakken en dan komt er weer een nieuwe term.

Afsluitend, voorzitter, om de reden dat wij dit positief zien, er zijn toezeggingen gedaan, de VVD heeft denk ik ook een helder beeld nu. Wij zullen de motie niet steunen. Maar in die zin heb ik dit gezien als een oproep tot het verbeteren van het proces. Waarvan akte. Dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Lejeune.

De **VOORZITTER**: Zij zal dan nu via het scherm komen, denk ik. Dat klopt. Een echte hybride aanwezigheid vandaag, mevrouw Lejeune.

Mevrouw **LEJEUNE**: Inderdaad, ik ben gewisseld. Ja, ik dacht, ik maak van alle mogelijkheden die de techniek me bied gebruik.

De Partij van de Arbeid ziet het proces tot het rapport Utrecht Nabij iets anders dan de aanvragers van het debat. Utrecht moet en wil groeien. Niet onbeperkt en niet ten koste van natuur of gezondheid, maar de metropoolregio Utrecht gaat de komende decennia groeien. We werken aan oplossingen voor het grote gebrek aan met name betaalbare woonruimte. Waar meer mensen wonen, ontstaan meer bewegingen. Bewegingen die, wat de Partij van de Arbeid betreft, zoveel mogelijk op de fiets of per ov moeten gebeuren. Daarvoor is een miljardeninvestering in het ov nodig. Dat kunnen we als provincie Utrecht niet zelf. We hebben daar het rijk voor nodig. De basis voor de samenwerking met het rijk is het in 2018 gepresenteerde zogenaamde wiel met spaken met de belofte dat er alles aan gedaan zou worden om de benodigde middelen uit het Groeifonds voor de provincie Utrecht binnen te halen. In dit complexe en langdurige proces zijn Provinciale Staten regelmatig tussendoor geïnformeerd en hebben we uitgangspunten vast kunnen stellen. Ja, het klopt dat we niet altijd goed zicht hadden op dit proces dat zich deels in de Haagse achterkamers voltrok. PS heeft niet aan tafel mogen zitten met ministers. En pas recent hoorden we dat we inderdaad mogen rekenen op een mooie bijdrage van het rijk. Ik heb in de commissie Omgevingsvisie al genoemd dat onze fractie zich in aanloop naar het rapport Utrecht Nabij voldoende in positie gebracht en geïnformeerd voelt. Tegelijkertijd, als er fracties zijn die het gevoel hebben iets gemist te hebben en zich onvoldoende in positie gebracht voelen, moeten we meer tijd nemen om er met elkaar over te praten. Dat hebben we vorige week in de commissie gedaan en dat doen we nu nog een keer. Als er kritiek is op een proces moet je dat serieus nemen en ervan leren wat er beter kan. Best een zwaar middel, een interpellatie. Wat de Partij van de Arbeid betreft was dat niet nodig geweest, maar als er was gezegd, blijkbaar is het nodig om er nogmaals het gesprek over te voeren. Je zou in deze discussie bijna vergeten dat we ontzettend blij zijn met de financiële injectie van het rijk in de metropoolregio Utrecht en met het mooie samenhangende plan wat er nu ligt. Dat geeft ons perspectief. We kunnen onze dromen om gaan zetten in daden. We zijn een grote stap in de goede richting. En over het hoe en langs welke weg we die goede richting verder inslaan, gaan we het ongetwijfeld nog uitgebreid hebben. Dank u wel.

De heer **DERCKSEN**: Ik hoor mevrouw Lejeune spreken over groei die niet ten koste mag gaan van groen en natuur. Dan heb ik twee vragen. Waar gaan mensen dan wonen? Maar misschien nog wel belangrijker: waar gaat die tram dan precies rijden? Gaat die dan op de snelweg rijden? Hoe ziet mevrouw Lejeune dat?

Als ik zeg dat de groei niet ten koste moet gaan van natuur en gezondheid, dan bedoel ik vooral dat je dat waar je het een opgeeft, kun je op een andere plek het andere wel weer versterken of compenseren. Ja, je hebt natuurlijk als je woningen bouwt daar ruimte voor nodig. Die woningen wil je ook niet allemaal tienhoog in flats bouwen. Dus ja, je moet erkennen dat je daar ruimte voor nodig hebt. Als je een tram of een fietspad zelfs neer wilt leggen, zal je daarvoor dus ruimte moeten maken. Maar altijd met oog voor natuur en ook gezondheid.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Rikkoert.

Mevrouw **RIKKOERT**: Dit sluit een beetje aan bij wat we tijdens de commissie afgelopen woensdag hebben besproken. Wij, als ChristenUnie, hebben wel de indruk dat het onderzoek en de propositie zijn gebaseerd op concepten en lijnen die eerder vastgesteld zijn. En ook dat we voldoende tussentijds zijn meegenomen. Maar als anderen nog steeds het idee dat dat niet het geval is, lijkt het me goed om toch nog eens een keer bij elkaar te gaan zitten, hoe we hier elkaar in tegemoet kunnen komen en wat er nodig is om hier op gelijke vlieghoogte te komen.

Volgens mij, mogen we ook wel heel blij zijn met het onderzoek wat er nu ligt rondom BO MIRT. En trots ook op de propositie voor het Groeifonds. Wat ons betreft is dit

een optelsom van investeringen die nodig zijn om Utrecht überhaupt bereikbaar te houden, om in de toekomst woningen te kunnen bouwen. Deze investeringen in het openbaar vervoer zijn wat ons betreft dus van groot belang. Maar wat ik uit dit debat haal, is dat we het daar eigenlijk met elkaar over eens zijn. Dus dat doet mij goed. Wat mij betreft gaan we vooral voort om concrete stappen hierin te zetten.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Dercksen.

De heer **DERCKSEN**: Heb ik tijd? Een nieuwe tijd? Dat is net als op de kermis. Ja.

Ik sluit met aan bij wat de heer De Jager en vooral ook bij wat de heer Weyers zojuist naar voren hebben gebracht. Wij hebben al een aantal vergaderingen gehad waarin we hebben moeten vaststellen dat de besluiten eigenlijk al genomen waren voordat we er in PS over besloten. Ik ben bang dat dat zeker op dit soort belangrijke thema's ook gebeurt. We hebben het over hoogwaardig openbaar vervoer. Dan moeten we ten eerste vaststellen wat de definitie van hoogwaardig openbaar vervoer is. Ik heb het idee dat dat al snel naar allerlei lightrail-verbindingen gaat. Stel nou dat ze in Den Haag zeggen, ja, dat is goed, jullie plan; jullie krijgen 2 miljard. De heer Weyers zei dat ook al, wat gaan we dan met dat geld doen? Gaan we dan inderdaad een tram aanleggen naar Zeist? En waar gaat die dan rijden? We hebben tussen Zeist en de Uithof – dat heet tegenwoordig Science Park – groene contour. Als je een stukje verdergaat bij Zeist, kom je op Kamp Zeist. Daar gaat het leger weg en daar zijn ze nu blauw gras aan het aanleggen, of geel gras. In ieder geval stikstofgevoelig gras. Dus waar gaat die dan rijden? En kan dat dan wel, terwijl we de grootste problemen al hebben om een Ronald McDonaldhuis te plaatsen vlakbij het Prinses Maxima Ziekenhuis. Dus wat gebeurt er dan? En kunnen we dan nog wel wat? Of in hoeverre zitten we daar dan sowieso aan vast? Even nog los van de Randstedelijke Rekenkamer die überhaupt nog aan het kijken is hoe ons trambedrijf functioneert. Dus ja, er zijn zoveel vragen, dat ik het heel belangrijk vind dat we op regelmatige basis echt aangehaakt blijven, maar ook de stappen kunnen accorderen of niet. Vandaar dit debatje, wat ik van harte ondersteun.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van der Steeg.

De heer **VAN DER STEEG**: Voorzitter, kort. Twee gedachten hierbij. Enerzijds – en dat heb ik tijdens de commissie ook al gezegd – heb ik wel het gevoel dat de gedeputeerde zijn best doet om ons mee te nemen. Er zijn informatie-, themabijeenkomst en dergelijke geweest. Anderzijds, voorzitter, heb ik ook begrip voor het standpunt van de heer De Jager en kan ik me ook wel verplaatsen in zijn gevoel. Want je ook niet ontkennen dat er momenten zijn dat de Staten toch wel een bepaalde richting opgeduwd worden zonder dat er momenten zijn waar je het gevoel hebt dat de statenbijdrage maximaal is geweest. Als je bijvoorbeeld kijkt naar de aanvraag Nationaal Groeifonds, voorzitter, dan zou je bijvoorbeeld best wel als Staten fundamentele vragen aan elkaar kunnen stellen: moeten we groei blijven faciliteren; of zijn er bijvoorbeeld grenzen aan de groei? Die kans hebben we nu eigenlijk niet echt gehad, voorzitter. Vanuit deze gedachten zullen wij straks de motie beoordelen. Gezien ook de uitleg die de heer De Jager aan zijn motie heeft gegeven, zou het mij niet verbazen, voorzitter, als we de motie gaan steunen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Poppe.

Mevrouw **POPPE**: Wij zijn natuurlijk mede-indieners geweest. Er wordt tegen ons altijd gezegd, o, maar we stoppen geld in het openbaar vervoer en jullie zijn een ov-partij, dus je zal wel blij zijn. Ja natuurlijk zijn we blij. Maar na alle informatiesessies die we over tal van onderwerpen, ook in het ov, hebben gehad, dan in een informatiesessie kijk je van

verschillende kanten tegen een probleem aan en dan verwacht je dat de politieke discussie in de commissie komt. Maar die komt dan niet. Dat is wat wij willen. Wij willen die politieke discussie terug. Dat wiel met spaken is fantastisch, maar ik vraag me af of wij een tram naar Zeist willen of een tram naar Rijnenburg van mijn part. Dat is een heel ander verhaal. Daarover, dat zijn politieke keuzes. Daarover zou ik het willen hebben. Dan kun je tot een goede overeenstemming komen. Dat geldt ook voor woningbouw. Wij vinden de plannen prima en we zijn er helemaal niet op tegen dat er gebouwd gaat worden, dat Utrecht gaat groeien en dat er goed openbaar vervoer komt. Maar wat de een goed openbaar vervoer vindt, vindt de ander dat absoluut niet toereikend. Dat is wat we uit moeten discussiëren met elkaar. Daar komt het te weinig van. Er zijn vaak ook onderwerpen in de commissie en daar komen we dan helemaal niet aan toe. Dan worden de vragen schriftelijk beantwoord. Ja, en dat geeft onvrede op den duur. Dat is waarom wij dit gesteund hebben.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: Ik ben het in grote lijnen eens met de woorden van de heer De Jager. Wij hameren ook al voortdurend op een duidelijke positionering van de Staten en dan met name over de tram, of we dat wel willen, et cetera. Het doet me eigenlijk terugdenken aan een avond die we gehad hebben rondom U Ned. Dat is al een paar jaar geleden. Dat we een avond doorgesproken hebben met zijn allen over, hoe gaan we om met mobiliteit en de schaalsprong daarin. De heer IJssennagger bepleitte toen een uitgebreid tramsysteem en de ander kwam met metro's. Het was een buitengewoon inspirerende avond. Daar dacht ik aan terug toen ik deze interpellatie las. Ik dacht van hé, dat zijn we kwijtgeraakt onderweg. En, waarom zijn we elkaar kwijtgeraakt?

Dat brengt ons wel op twee punten die ik nog mee zou willen geven en waar we vragen over hebben. De borging van de democratische kaderstelling en de controle van de uitvoering hiervan vinden wij wel een aangelegen punt. Natuurlijk heb ik de woorden van de gedeputeerde gehoord. Dat geeft mij uiteindelijk toch wel een mistig gevoel. Dat is in de breedte in regionale samenwerkingen het geval. Hier wordt gezegd dat we nog moeten kiezen tussen modaliteiten. Het rijk zegt in het persbericht te gaan investeren in lightrailverbindingen in de regio Utrecht. Dan is er ergens een keuze gemaakt, maar waar die gemaakt is, ligt dan nog in de mist.

Bijvoorbeeld over de tram hoor ik de gedeputeerde zeggen dat wij nog gaan praten over de governance van het tramsysteem. Maar de vraag is, willen wij een tram of niet? En juist die principiële vragen, dat is heel hard nodig, dat we daar het grondige gesprek zo snel mogelijk over hebben om dit helder te maken. Dat maakt het ook lastig om de twee rapporten aan elkaar te koppelen. Dus de Omgevingsvisie en het U Ned-verhaal, het Utrecht Nabij-verhaal. Ik zou hem liever los van elkaar zien. Dat maakt de discussie in ieder geval minder troebel. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: Om te beginnen vindt 50PLUS het altijd belangrijk dat de processen altijd zorgvuldig uitgevoerd dienen te worden. Het is heel goed dat dit door de VVD weer opnieuw onder de aandacht is gebracht middels een interpellatiedebat. Een goede infrastructuur is belangrijk, vooral ook als het nog logisch is. In de tijd van Jacqueline van Beek zei ik toen we dat stukje op moesten rekken van de Uithoflijn al: waarom trekken we het niet door naar Zeist? Ik werd toen zo ongeveer verguisd. Maar goed, dat maakt niet uit. Soms moet je ergens iets in de week leggen en tijden later blijkt het dan toch opeens gerealiseerd te worden. En ja, het is natuurlijk ook heel belangrijk. Science Park, ik weet dat er vanuit Amersfoort ieder halfuur, of misschien wel ieder kwartier, een bus naar het Science Park rijdt. Die is bomvol. Met zo'n tram tot Zeist-Amersfoort- Voor een gedeelte ligt

de infrastructuur er al en kunnen we misschien parallel een lijn erlangs leggen. Wat nu ook gebeurt vanuit Amsterdam naar Woerden, is het plan. En dan denk ik, ja, het is de nieuwe tijd. Dus helemaal prima.

De motie zal 50PLUS steunen.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Bittich heeft aangegeven niet het woord te wensen. Dus dan zijn we in ieder geval rond als het gaat om de inbreng vanuit uw Staten op de interpellatie die door de heer De Jager is toegelicht. Daarmee is feitelijk in de procedure de kous af, maar ik heb al gezegd dat mogelijk GS-leden nog even kort zouden willen reageren, maar niet een inhoudelijk debat, wat mij betreft. Als u dat toestaat. En dat staat u toe, zie ik.

De heer **DE JAGER**: Voorzitter, mag ik daar nog iets aan meegeven dan?

De **VOORZITTER**: Ja, meneer De Jager.

De heer **DE JAGER**: Zou de gedeputeerde die zich daardoor aangesproken voelt nog een uitspraak kunnen doen over hoe hij aankijkt tegen de motie?

De **VOORZITTER**: Jazeker. Ja, ik denk dat dat zeker gaat gebeuren. Ja, dus dat in ieder geval.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Van Essen.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Dank ook aan de andere fracties voor hun inbreng. Het is, volgens mij, heel goed om dit met elkaar te delen. Qua verwachtingen, collega Schaddelee zal ingaan op de motie.

Waar ik kort iets over zou willen zeggen, zijn twee dingen. 1, ik ben heel blij dat vele van u ook constateren dat inhoudelijk we hier echt wel een belangrijke stap zetten. En het ook een kans is die we met elkaar hopelijk ook kunnen gaan benutten, omdat die schaalsprong, die ook zo noodzakelijk, en die woningbouw daarmee ook mogelijk te gaan maken. Ik ben blij dat velen van u dat ook benadrukken.

Wat ik ook heb gehoord en wat ik in de commissie ook al heb aangegeven dat ik dat herken, is de complexiteit van het proces. Eigenlijk heel veel van u zeiden het eigenlijk. Dat is namelijk dat het uiteindelijk aan u is om op goede inhoudelijke basis ook overwegingen te kunnen maken en keuzes te kunnen maken bij het vaststellen van de Omgevingsvisie. De heer De Jager noemde al de verschillende trajecten. U noemde het Groeifonds Utrecht Nabij, maar ik zou daaraan de Omgevingsvisie willen toevoegen. Wat ik misschien ook wel in herinnering wil roepen: we hebben natuurlijk daar een heel lang traject gehad in aanloop naar het ontwerp. Dat ontwerp hebben we als college in maart vorig jaar vastgesteld. Dat is best wel even lang geleden. Dat is nog voordat we zo opgesloten zaten thuis. Dat is echt alweer even terug. Voor de coronatijd, weet u nog? Daarnaartoe, naar dat ontwerp, hebben we een heel uitgebreid proces gehad en hebben we ook over een aantal van deze keuzes met elkaar gesproken. Ik merk ook, niet alleen met u, maar ook met de buitenwereld- En we gaan de komende anderhalve maand natuurlijk ook een heel intensieve periode met elkaar in, waar we op basis van de Zienswijze en de Nota van Beantwoording, die vandaag of morgen naar u toe komt, ook intensief dat gesprek weer met elkaar aan zullen gaan en ook daarin die vele zienswijzen en ook het inhoudelijke debat met elkaar kunnen voeren. Maar dan ook echt gericht op de besluitvorming, want dat is wat u, als Staten, gaat doen op 10 maart.

Als het gaat over de complexiteit van dat proces, misschien twee dingen. 1, als het gaat om Utrecht Nabij hebben wij ook zelf dat wel gevoeld – dat heb ik in de commissie ook

aangegeven – daar hebben we ook bewust na het zomerreces aangestuurd op zoveel mogelijk momenten om u daarin mee te kunnen nemen. En tegelijkertijd begrijp ik heel goed dat dat ingewikkeld is en dat dat misschien soms toch nog als onvoldoende wordt ervaren. Ik zou willen voorstellen, dat lijkt mij verstandig- Want de wereld houdt niet op na een Omgevingsvisie: Utrecht Nabij is niet het eindstation van U Ned. Er komen gebiedsuitwerkingen aan, er komt een mobiliteitsstrategie aan. Ik denk dat het verstandig is om binnen niet al te lange tijd met elkaar te gaan kijken: hoe zorgen wij dat u ook in die processen, weer in die ingewikkelde samenwerkingsverbanden – daar kunnen we niet omheen, want we hebben het rijk nodig, we hebben de gemeenten nodig – die het komend jaar, dit jaar, met elkaar gaan doorlopen, zorgen dat u daar op de juiste manier ook bij aangehaakt bent. En of dat nou in een commissie wordt- Laten we met elkaar kijken wat- Ik noemde in het vorige debat al de termijnen waar we natuurlijk ook gewoon met elkaar afspraken over hebben en die soms dan ook wel wat onhandig kunnen zijn. Maar het lijkt me heel goed om daar ook met elkaar afspraken over te maken, zodat u zich bij die gebiedsonderzoeken en ook bij de mobiliteitsstrategie echt voldoende aangehaakt voelt.

Misschien eentje heel kort. Nee, volgens mij, is dat de tweede- Ik wilde het hierbij laten.

De **VOORZITTER**: Ik vind het in ieder geval een mooie toezegging aan het eind. Dus die houden we vast.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

Gedeputeerde **SCHADDELEE**: Twee punten die ik concreet nog wil beantwoorden. Dan een reactie die ik op de motie wil geven.

Het eerste punt ging over de Statenbrief waar we net wat verwarring over hadden. Dat is een Statenbrief waarin het juist gaat over de opgave waarover onder andere de heer Weyers het had. Hoe kan je nu door een heel kwetsbaar gebied, het Waterliniegebied, zo'n HOV-baan organiseren? Hij heet de Waterlinielijn. Ik denk dat het dan wat ongelukkig is om het ondergronds te doen. Maar goed, daar zal technisch vast een oplossing voor zijn. Maar er is dus vorige week een brief verstuurd, die gaat over de problematiek van een HOV-baan langs de A28 en het ov-netwerkperspectief wat we met elkaar hebben, waar we deze maanden ook aan werken en waar we de Staten bij gaan betrekken. Dat is het eerste punt. Dat is dus die Statenbrief.

Het tweede is de toezegging die net even doorgepasst werd door de heer Van Essen. Dat gaat over de stukken die onder het Nationaal Groeifonds liggen, onder die propositie. Die heeft u al op 8 december toegezonden gekregen via een Statenbrief, maar dat zijn wel geheime stukken. Dat is niet geheim omdat wij dat zo leuk vinden, maar dat is geheim omdat ze onderdeel zijn van een nogal ingewikkeld Groeifonds-proces waarbij het rijk heeft gezegd, het zijn eigenlijk onze stukken, maar vooruit, vooruit. Gemeente, provincie, als je ze dan wilt delen, doe dat onder geheimhouding. Dus die stukken heeft u al.

En het derde punt gaat over de motie. Daar zitten twee dingen in waar ik echt wel heel erg veel bezwaar tegen heb. Het eerste is, dat de motie uitspreekt dat wat we hebben ingediend in het Nationaal Groeifonds schetsmatig van aard is. Ja, op het moment dat zo'n beoordelingscommissie dat leest – die Staten in Utrecht spreken uit dat hun eigen inzending, die we via de minister van I & W binnen hebben gekregen, schetsmatig van aard is – schuiven ze hem in een door naar de shredder. Want dan zeggen ze, wat een flauwekul, we krijgen een schetsmatig ontwerp. Is dat wel goed onderbouwd allemaal wat ze vinden? Nemen ze hun eigen inzending wel serieus? Ik zou het toch wel problematisch vinden als we via een motie 2,1 miljard eigenlijk een beetje on hold zetten.

En het tweede punt in die eerste uitspraak van de motie zegt eigenlijk iets – volgens mij, zei de heer Westerlaken dat eigenlijk ook al – wat eigenlijk de core business is. Natuurlijk stellen de Staten ruimtelijke en financiële kaders vast. Dat is sowieso een gegeven, ook als de motie niet wordt aangenomen. Vervolgens wordt het college iets opgedragen wat ik ook wel ingewikkeld vind, namelijk 'betrek ons bij mobiliteitskeuzes'. Daar heeft net de heer Van Essen natuurlijk al een toezegging op gedaan. Maar ik vraag me wel af of uw Staten, of in ieder geval de indieners van deze motie, toezeggingen van het college wel serieus nemen, want dit is een toezegging die ik al meerdere keren gedaan heb. En als ik goed ben geïnformeerd, wordt er op dit moment ook met de griffie en met twee statenleden, waaronder de heer De Jager, een proces bedacht hoe we de komende maanden met elkaar in gesprek kunnen raken over die grote mobiliteitskeuzes. Dus er zijn meerdere toezeggingen gedaan, we werken met elkaar uit hoe we die toezegging kunnen invullen, en dan gaat u een motie indienen waarin u dat nog een keer vast wilt leggen. Dat vind ik wel ingewikkeld. Dat brengt mij nou niet per se in de verleiding om heel vaak toezeggingen te doen, want ja, u gaat er daarna toch nog een keer met een motie overheen. Ik vind het in het samenspel wat we eigenlijk als Staten en college met elkaar zouden moeten hebben niet sjiek, laat ik het zo zeggen.

De heer **DERCKSEN**: Voorzitter.

De **VOORZITTER**: Even een ogenblikje. Ja, ik zie ook een interruptie van de heer Van den Dikkenberg. We gaan er nu een echt debat van maken. Ja, dat was niet helemaal het doel van de interpellatie. Dus ik aarzel even. Overigens naderen we nu het harde tijdstip van 18.00 uur. Ik zou eigenlijk willen zeggen dat het nu niet past. Als ik een van u het woord geef, willen de anderen ook. Dus volgens mij, hebben we spelregels zo afgesproken, is het helder wat het college vindt van de ingediende motie en hebben ze verschillende toezeggingen gedaan op de interpellatie-inzet van de heer De Jager en zouden we het daar voor nu bij moeten houden.

De heer **DERCKSEN**: Voorzitter, is het niet een interpellatiedebat?

De **VOORZITTER**: Jazeker.

De heer **DERCKSEN**: Waar je ook een debat aan kan gaan? En die mogelijkheid ontneemt u ons nu, terwijl ik maar een kleine vraag heb.

De **VOORZITTER**: Ik stel u voor om dichtbij het Reglement van Orde te blijven in de volgorde die we hebben afgesproken, wetende ook dat we beperkte tijd hebben. Dus dat er sowieso geen gelegenheid is om nog uitgebreid te debatteren over-

De heer **VAN SCHIE**: Voorzitter, dan toch een punt van orde.

De **VOORZITTER**: Een punt van orde. De heer Van Schie.

De heer **VAN SCHIE**: Volgens mij, staat niet in het Reglement van Orde dat we geen debat mogen voeren als er een interpellatie is. Er staat gewoon dat we met elkaar het gesprek aangaan over vragen die we belangrijk vinden, die actueel zijn en die op dit moment ook een belangrijk onderwerp raken. En waarvan de gedeputeerde nu zegt, als er een motie wordt aangenomen, gooit u 2,1 miljard in de prullenmeubel. Dat is geen klein dingetje. En om dan te zeggen, we houden er gewoon even over op, want we hebben nog maar zeventien minuten en die wil ik eigenlijk gebruiken voor iets anders, vind ik eigenlijk

heel erg raar. Dus ik zou als ordevoorstel willen dat u gewoon de collega's de gelegenheid geeft om het woord te voeren.

De **VOORZITTER**: Misschien houden we op, dat kost allemaal minuten. Ik ga degenen die het nog willen het woord geven, maar ik beëindig de vergadering om 18.00 uur. Wie?

De heer **WESTERLAKEN**: Voorzitter, vanuit huis.

De **VOORZITTER**: Meneer Westerlaken, u bent als eerste. Dan ga ik daarna de anderen nog het woord geven.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Westerlaken.

De heer **WESTERLAKEN**: Ik kom even terug op het ordevraagstuk. In het Reglement van Orde zijn geen specifieke richtlijnen gegeven voor het voeren van een interpellatiedebat. Het is een wettelijke aangelegenheid. Ik vind dat u zich moet houden aan de afspraken die we gemaakt hebben.

De **VOORZITTER**: Goed, dank u wel meneer Westerlaken, maar ik heb net anders besloten. Dus degenen die nu nog het woord willen voeren, kunnen dat nu alsnog doen. Ik inventariseer even.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Poppe.

Mevrouw **POPPE**: Wat ik verwarrend vond bij dit hele project van die aanvraag bij het rijk is dat het geagendeerd was op twee verschillende plekken. Zowel bij MM als bij de Omgevingsvisie. Toen ik dat bij MM wilde agenderen, kon dat niet. Bij de Omgevingsvisie werd het niet geagendeerd. En dus is er niet over gesproken. Is het niet een verstandig stuk om die ov-sprong uit de Omgevingsvisie te halen en gewoon weer bij MM onder te brengen? Dat lijkt me toch een stuk eenvoudiger en makkelijker debatteren met elkaar.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer **VAN DEN DIKKENBERG**: De gedeputeerde sprak de Staten aan op het gebruik van toezeggingen. Maar deelt de gedeputeerde dan wel de opvatting dat als het gesprek over de tram na de omgevingsvisie-Staten plaatsvindt dit mosterd na de maaltijd is?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Jager.

De heer **DE JAGER**: Ik hoor gedeputeerde Schaddelee vallen over het woord 'schetsmatig'. In mijn beleving hebben wij bij de aanvraag voor het Nationaal Groeifonds een ontwikkelbeeld geschetst. Nu kun je gaan discussiëren over in hoeverre een schets afwijkt van een ontwikkelbeeld. Volgens mij, zit daar in dit verband niet zo heel veel relevantie qua verschil tussen. Dus ja, daar ga ik een beetje aan voorbij. De heer Schaddelee noemde mijn rol, omdat ik benaderd ben om na te denken, samen met een collega uit ons midden, over de mogelijkheid om naast informatiesessies, commissies en Statenvergaderingen ook nog andere bijeenkomsten te bedenken waarin we meegenomen worden in de complexiteit die in het verschiet liggen op het gebied van mobiliteit. Dat vind ik kant nog wal raken om dat nu in verband te brengen met de motie, die wij hier heel serieus

bedoelen en waarin we inderdaad – dat is al een paar keer door een aantal partijen, ook door coalitiepartijen, bevestigd – bedoeld hebben om verbetering door te voeren in het proces bij dit soort complexe vraagstukken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Dercksen.

De heer **DERCKSEN**: Ik heb in mijn vorige termijn de vraag gesteld 'wat gebeurt er nu als het verzoek wordt gehonoreerd in Den Haag om 2 miljard te besteden als wij hebben voorgesteld om een tram aan te leggen van Utrecht naar Zeis-Amersfoort?' En, hoe gaan we dan om met de problemen die er allemaal zijn voor wat betreft natuur, Unesco, weet ik wat allemaal? Daar heeft de gedeputeerde geen antwoord op gegeven. Daar heeft hij vorige maand, toen we hier ook zaten, ook geen antwoord op gegeven. Dus vandaar dat ik ook even persisteerde in mijn verzoek om die vraag toch nog een keer te herhalen. Hoe zitten we nu in dat proces: als we straks 2 miljard krijgen, moeten we dan een tram aanleggen met ook nog een trambedrijf, dat nog onderdeel van onderzoek is?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Weyers.

De heer **WEYERS**: Het gaat ons dus even om de vrijheidsgraden die er in die toekenning van het geld staat. Gedeputeerde Schaddelee zegt terecht, als je hem heel grof maakt, gaat die gelijk de shredder in. Ja, dat zou ik ook doen als ik iets moest toewijzen, dan wil je ook wel een concreet plan hebben. Maar zit daar variatieruimte in? Misschien kunnen gedeputeerden of kan het college ons een brief sturen of een nadere toelichtingen over waar nou eigenlijk die vrijheidsgraden zitten. Dus met behoud van de toewijzing van het geld en passend bij alle dingen die we hier vast hebben gesteld. Maar in welke mate dat nu het geval is. Wanneer gaat het niet door? En wanneer gaat het zo'n beetje wel door? Wat zijn daar de afwegingen bij? Zijn er dat soort spelregels van het Groeifonds? Dat zou toch kunnen als iets toegewezen is. Ik weet niet of het mogelijk is dat we daarover geïnformeerd worden. We hoeven daar nu niet verder over te debatteren en heel lang over te doen. Maar ik geloof wel dat dat de nodige helderheid zou verschaffen.

De **VOORZITTER**: Zijn er nog anderen vanuit uw Staten die willen reageren? Want dan zou ik ter afsluiting nog even de heer Van Essen en de heer Schaddelee het woord willen geven om de vragen die alsnog gesteld zijn te beantwoorden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Van Essen.

Gedeputeerde **VAN ESSEN**: Ik denk eigenlijk dat alle vragen voornamelijk voor de heer Schaddelee zijn.

De **VOORZITTER**: Meneer Schaddelee, zag u die aankomen deze keer?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

Gedeputeerde **SCHADDELEE**: Deze keer zag ik het wel aankomen.

Ja, volgens mij, is het een terechte vraag die inderdaad door de PVV en JA21 gesteld wordt: hoe gaat dat dan precies? De verwachting is dat op het moment dat de commissie die gelden toewijst het de gebruikelijke BO MIRT-route gaat volgen. Stel dat de commissie ergens rond de zomer zegt, die investering is het waard, die is renderend – want daar kijkt de commissie vooral naar – dan gaat er waarschijnlijk een startbeslissing genomen worden in het najaar bij het BO MIRT-overleg. Een startbeslissing om een verkenning uit te voeren. Die verkenning zal natuurlijk wel ongeveer het spoor volgen zoals

dat nu beschreven staat, maar daarmee is er in formele zin nog wel ruimte. Dus op het moment dat we dan in de uitwerking in zo'n verkenning ontdekken dat het slimmer is om hem ondergronds uit te voeren of dat het toch slimmer is om het via een HOV-busbaan te doen, dan is, denk ik, die ruimte daar nog wel. Maar de bedragen zijn inderdaad wel gebaseerd op een lightrailsysteem. Daar worden ook de doorrekeningen op gemaakt. Want er moest uiteindelijk aangetoond worden wat deze investering doet voor het verdienmodel van de B.V. Nederland. Dus dat maakte ook dat je vrij gericht daar bedragen in moest stoppen. Maar er gaat dus een BO MIRT-procedure opgestart worden, waarbij ook de Staten nog op alle gebruikelijke momenten aan zet is om startbeslissingen goed te keuren, verkenningen vervolgens vast te stellen. In de tussentijd hebben we ook nog het hele proces van de ov-netwerkvraagstukken. Dat ligt dan wat meer aan de provinciale kant. Ook daar hebben we verschillende beslismomenten in.

De **VOORZITTER**: Ik begrijp dat het nog niet helemaal is, maar wetende dat er nog weer veel gelegenheden zijn om met elkaar hierover door te praten.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Weyers.

De heer **WEYERS**: Dit is een mondelinge toelichting, waarvoor dank aan de heer Schaddelee. Maar of dat ook in een briefje met de bijbehorende spelregels nog eens even samengevat kan worden.

De **VOORZITTER**: Het verzoek van de heer Weyers is of, op het moment dat u die informatie heeft, u schriftelijk de Staten informeert over de vervolgstappen.

Gedeputeerde **SCHADDELEE**: Ik zal kijken of het mogelijk is om dat te koppelen aan de Statenbrief die we al hebben gestuurd en die voor de komende MM-commissie op de rol staat. Misschien dat het helpt als we daar een memo aan toevoegen waar we dit proces gewoon nog even stapsgewijs in toelichten voor zover dat ons nu ook duidelijk is, omdat die groeifondssystematiek ook nieuw is. Maar ik zal in ieder geval de MIRT-kaders in die memo schetsen.

De **VOORZITTER**: Mooi, fijn. Dan is dat, denk ik, een toelichting.
Is dan mijn conclusie juist dat u de inbreng hebt willen leveren die u hebt willen leveren bij dit agendapunt? Dat is het geval. Dan dank ik u wel. Ik dank ook de twee gedeputeerden voor hun beantwoording.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER**: Dan sluit ik onze voorbereidende vergadering onder dankzegging voor uw inbreng en dankzegging voor alle ondersteuning die we weer hebben gekregen hier vandaag. Ik nodig u uit om om 18.30 uur de digitale vergadering allemaal vanachter uw eigen pc bij te wonen, zodat wij kunnen stemmen over de besluiten die we vandaag hebben voorbereid. Dank u wel en eet smakelijk in de tussentijd.

De **VOORZITTER** sluit de vergadering om 18.45 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 27 januari 2021.

De voorzitter,

De griffier,

Toezeggingen

3.
Vragenhalfuurtje

Gedeputeerde **SCHADDELEE** zegt toe de situatie nabij zorgboerderij Bartiméus met betrekking tot de verplaatsing van de bushalte in de richting Wijk bij Duurstede te bekijken, teneinde zich een oordeel te kunnen vormen van de gevolgen die deze verplaatsing heeft voor bezoekers van de zorgboerderij met een (visuele) beperking.

9.
Statenvoorstel fase 1 ontwikkelbeeld 2030-2040 Regio Amersfoort: Urgentie en opgaven, Afwegingskader (PS2021OGV01)

Gedeputeerde **VAN ESSEN** zegt toe toe te zien op een verbetering van de verslaglegging van informatiesessies, met als doel dat hetgeen besproken is onderdeel wordt van het politieke debat. De verslaglegging wordt via de gebruikelijke kanalen gedeeld met de Staten.

10.
Interpellatie 'De mening van de Staten zijn relevant voor afspraken over mobiliteit met andere overheden', ingediend door VVD e.a.

Gedeputeerden **VAN ESSEN** en **SCHADDELEE** zeggen toe voor bespreking met de Staten van de Omgevingsvisie in maart 2021 documentatie die ten grondslag ligt aan het rapport Utrecht Nabij (inclusief technische documentatie), de aanvraag gedaan bij het Nationaal Groeifonds en de QuickScan van de gemeente Utrecht en in bredere zin de rapportages die inhoudelijk bijdragen aan de Staten ter beschikking te stellen. Indien gewenst kunnen deze stukken technisch worden toegelicht vanuit de ambtelijke organisatie.

Gedeputeerde **VAN ESSEN** zegt toe dat Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten in gezamenlijkheid de processen, tijdslijnen en afspraken ten aanzien van gebiedsonderzoeken en de Mobiliteitsstrategie zullen bezien teneinde ervoor te zorgen dat Provinciale Staten voldoende in positie kan worden gebracht wat ten goede komt aan het besluitvormingsproces.

Gedeputeerde **SCHADDELEE** zegt toe de Staten middels een memo te informeren over de BO MIRT-kaders naar aanleiding van een toekenning van gelden vanuit het Nationaal Groeifonds. Indien mogelijk wordt dit gekoppeld aan de Statenbrief over de HOV-baan langs de A28 en het ov-netwerkperspectief die voor de eerstkomende commissie MM is geagendeerd. Deze informatie wordt aangevuld wanneer er nieuwe informatie omtrent de BO MIRT-kaders bekend is.

Index

Amendement A01 van het lid Eggermont (SP) inzake Twee is genoeg 16
Amendement A03 van het lid Kocken (VVD) inzake COVID-reserve is er om de samenleving te helpen 35
Motie M01 van de leden Van der Steeg (Partij voor de Dieren) en Bittich (Lijst Bittich) inzake Ruimhartige(r) compensatie gedupeerde reizigers VRT 24
Motie M03 van het lid De Jager (VVD) inzake De Staten aan het stuur in de provincie Utrecht 85
Statenvoorstel fase 1 ontwikkelbeeld 2030-2040 Regio Amersfoort: urgentie en opgaven, Afwegingskader (PS2021OGV01) 56
Statenvoorstel Krediet ten behoeve van vervanging dienstauto's (PS2021BEM03) 11
Statenvoorstel opdrachtbevestiging controle JAAR 2020 (PS2021FAC01) 11
Statenvoorstel tot gewijzigd inzetten verleend aanvullend krediet VRT (Vernieuwde Regionale Tramlijn) (PS2021MM02) 22
Statenvoorstel Vuelta 2022 (PS2021BEM01) 33